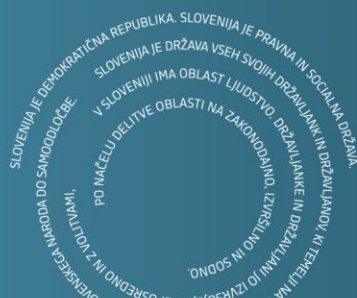




REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 30. IZREDNA SEJA

(15. marec 2016)



MANDAT

VII

IZREDNA
SEJA

30

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 30. izredna seja (15. marec 2016)

ISSN 2385-9490

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si



DNEVNI RED 30. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI Z UPRAVLJANJEM DRŽAVNEGA PREMOŽENJA, EPA 1080-VII



VSEBINA

Določitev dnevnega reda	5
1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI Z UPRAVLJANJEM DRŽAVNEGA PREMOŽENJA, EPA 1080-VII	5
MAG. MARKO POGAČNIK	5
URŠKA BAN	7
DR. DUŠAN MRAMOR	8
JANKO VEBER	9
LUKA MESEC	10
JOŽEF HORVAT	12
DR. BOJAN DOBOVŠEK	13
TILEN BOŽIČ	14
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	15
UROŠ PRIKL	18
MAG. MARKO POGAČNIK	19
JERNEJ VRTOVEC	21
URŠKA BAN	22
MAG. MATEJ TONIN	24
FRANC LAJ	25
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ	26
MARKO FERLUGA	26
SUZANA LEP ŠIMENKO	27
PRIMOŽ HAINZ	28
MAG. BOJAN KRAJNC	29
MAG. MARKO POGAČNIK	31
DR. FRANC TRČEK	31
MAG. MARKO POGAČNIK	33
DR. FRANC TRČEK	33
MAG. MARKO POGAČNIK	33
MAG. MARKO POGAČNIK	33
LJUDMILA NOVAK	33
UROŠ PRIKL	34
JERNEJ VRTOVEC	35
MAG. ANŽE LOGAR	35
IGOR ZORČIČ	37
JOŽE TANKO	38
MAG. MARKO POGAČNIK	38
IGOR ZORČIČ	39
MAG. MARKO POGAČNIK	39
IGOR ZORČIČ	40
MAG. MARKO POGAČNIK	40
VOJKA ŠERGAN	40
MARIJAN POJBIČ	41
JOŽEF HORVAT	43
TOMAŽ LISEC	43
DANIJEL KRIVEC	44
METOD DRAGONJA	46
TILEN BOŽIČ	50
ROBERTO BATTELLI	51
JANKO VEBER	51
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	52
MAG. MARKO POGAČNIK	53
METOD DRAGONJA	54
MAG. MARKO POGAČNIK	55



Državni zbor VII. mandat

30. izredna seja
15. marec 2016

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
mag. Bojana Muršič.....podpredsednica Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 15. marca 2016 ob 13.05.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci,
gospa in gospodje!

Začenjam 30. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega odstavka 58. člena in drugega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: gospa Vesna Grošelj Košnik, gospa Marija Bačič, gospa Andreja Potočnik od 16. ure dalje, gospod Jan Škoberne, gospod Bojan Podkrajšek, dr. Vinko Gorenak, mag. Dušan Verbič, dr. Dragan Matič, gospod Marjan Dolinšek od 16. ure dalje in mag. Branislav Rajič od 16. ure dalje.

Na sejo sem vabil predstavnike Vlade. Lepo pozdravljam tudi ostale prisotne!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 30. Izred

ne seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v sredo, 9. marca 2016, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem.

Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverijo delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 74, proti nihče.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 30. izredne seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA PRIPOROČILA V ZVEZI Z UPRAVLJANJEM DRŽAVNEGA PREMOŽENJA.**

Predlog priporočila je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 28 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom sklepa je skupina 21 poslank in poslancev s

prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila dajem besedo predstavniku predlagateljev, mag. Marku Pogačniku.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke, Poslanski skupini Nove Slovenije in Poslanski skupini Nepovezanih poslancev smo se odločili, da v proceduro Državnega zbora vložimo sklic za izredno sejo Državnega zbora na temo upravljanja z državnim premoženjem. V vseh treh poslanskih skupinah smo prepričani, da sedanje upravljanje državnega premoženja pod Vlado Mira Cerarja ter pod okriljem Ministrstva za finance in ministra za finance dr. Dušana Mramorja bistveno odstopa od strategije upravljanja državnega premoženja.

Treba je tudi poudariti, da upravljanje državnega premoženja bistveno odstopa predvsem od vseh predvolilnih obljub, ki jih je dala največja koalicijska stranka, Stranka modernega centra, in sicer etičnost, moralnost in transparentnost. V vseh treh poslanskih skupinah, ki smo vložile to zahtevo, smo prepričani, da je Stranka modernega centra, ki dejansko tudi vodi to vlado in je najbolj odgovorna, približno za 180 stopinj obrnila ploščo glede etičnosti, moralnosti in transparentnosti. V vseh treh poslanskih skupinah smo prepričani, da največjo odgovornost za upravljanje državnega premoženja nosita predsednik Vlade gospod Miro Cerar in finančni minister dr. Mramor.

V nadaljevanju bi navedel bistvene razloge, zaradi katerih smo se odločili za ta korak. Vse skupaj se je začelo z menjavo vodstva Slovenskega državnega holdinga, saj do današnjega dne ne predsednik Vlade ne minister za finance nista tako Državnemu zboru kot širši javnosti sporočila, kje so bili razlogi za menjavo vodstva Slovenskega državnega holdinga. Dejstvo je, da Vlada seveda ima



legitimno pravico za zamenjavo vodstev članov nadzornih svetov v družbah, v katerih ima država večinski delež, oziroma v družbah, ki so pod okriljem Slovenskega državnega holdinga. Vendar je predvsem glede na tiste obljube pred volitvami in pa seveda tudi na obljube, ki so bile dane ob sprejetju strategije upravljanja z državnim premoženjem, izgledalo dejansko vse drugače.

Danes se kažejo predvsem tiste pomanjkljivosti, na katere smo v opozicijskih strankah opozarjali tako pri sprejemu strategije upravljanja državnega premoženja kakor tudi pri spremembi in dopolnitvah Zakona o Slovenskem državnem holdingu.

V nadaljevanju bi izpostavil nekaj primerov, ki nazorno kažejo na kršitve in odstopanje od tistega, kar je zapisano v strategiji z upravljanjem državnega premoženja. Za vse te dogodke, ki so se zgodili, smo v vseh treh poslanskih skupinah prepričani, da delujejo v škodo podjetij, ki so v državnem upravljanju in da predstavljajo tudi potencialno nevarnost za oškodovanje davkoplačevalskega denarja. Nenazadnje se strinjamo s tem, da je Vlada odgovorna za opravljanje državnega premoženja, absolutno se pa ne moremo strinjati v tezi, da je državno premoženje premoženje vlade Mira Cerarja.

Po zamenjavi vodstva v Slovenskem državnem holdingu, ki ga je izvedel nadzorni svet, ki ga je Državnemu zboru predlagala vlada Mira Cerarja, smo prepričani, da za vse odločitve oziroma za vse spremembe nosi odgovornost Vlada Republike Slovenije, predsednik Vlade Miro Cerar in pa seveda poslanci vseh treh koalicijskih strank – Stranke modernega centra, Socialnih demokratov in Desusa – ki so v tem državnemu zboru ta nadzorni svet tudi potrdili.

Na sami seji Odbora za finance in monetarno politiko je prišlo do pomembnega razkritja, na kar smo opozarjali že pri imenovanju članov nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga. V opoziciji smo takrat opozarjali, da obstaja veliko tveganje oziroma velika verjetnost, da mag. Barbara Smolnikar ne izpolnjuje pogojev za članico nadzornega sveta. Predsednik nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga je na Odboru za finance povedal, da se mora mag. Barbara Smolnikar pri odločitvah, ki so v povezavi z Novo Ljubljansko banko, pri glasovanju izločiti. Dejstvo je, da smo mi na to zadevo opozarjali, kajti mag. Barbara Smolnikar je tudi zaposlena oziroma predsednica uprave družbe, v kateri ima Nova Ljubljanska banka 50 % delež.

Najbolj lahko govorimo o zaskrbljenosti pri imenovanju nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke. Imenovanje nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke je bilo izvedeno na netransparenten način, še najbolj zaskrbljujoča pa so imena, ki jih je Slovenski državni holding potrdil v to družbo. Gre seveda

za imena, ki so globoko povezana z zgodovino Nove Ljubljanske banke, in večina predlaganih članov sedanjega nadzornega sveta je bila zaposlena v sistemu Nove Ljubljanske banke. Predvsem so bili zaposleni v odvisnih in hčerinskih družbah, zato smo v strankah, ki smo predlagali to sejo Državnega zbora smo prepričani, da obstaja veliko tveganje, da te osebe nosijo velik del odgovornosti za nastali položaj v Novi Ljubljanski banki. Če se spomnimo, smo Novo Ljubljansko banko morali sanirati davkoplačevalci s približno tremi milijardami evrov. Vsa ta imena, ki se pojavljajo, so za nas sporna. Dejstvo je pa tudi, da je sama seja Odbora za finance in monetarno politiko razkrila, da nekateri izmed teh članov sploh ne izpolnjujejo osnovnih kriterijev, ki jih je določila akreditacijska komisija Slovenskega državnega holdinga. Sila nenavadna odločitev, ki sta si jo privoščila vlada Mira Cerarja in Ministrstvo za finance, je skupščinski sklep Družbe za opravljanje terjatev bank, in sicer o prenosu terjatev Družbe Sava, d. d. na Slovenski državni holding, govorimo o vrednosti terjatev približno v višini 42 milijonov evrov. Tudi na Odboru za finance in monetarno politiko smo lahko prišli do spoznanja, da Slovenski državni holding ne ve, od kje bo dobil sredstva za nakup teh terjatev, nenazadnje pa nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga na to temo sploh še ni razpravljal. Prepričani smo, da gre tudi za zelo netransparentno združitev Factor banke in Probanke na DUTB. Dejansko je bila ta pridružitve opravljena brez nekih resnih bilanc in pa revizije. Sprašujemo tako Vlado kot Ministrstvo za finance, zakaj so se za takšen korak odločili in zakaj Družba za opravljanje terjatev potrebuje več kot sto novih ljudi.

Dejstvo je, da gre pri odprodaji državnega premoženja, ki se izvaja pod sedanjo vlado Mira Cerarja, za netransparenten način in obstaja veliko tveganje, da kupci državnega premoženja – predvsem bi izpostavili dve družbi, Adrio Airways in Palomo, d. d. –, niso tisti, ki bi bili ustrezni in primerni kupci. Dejstvo je, da se pod to vlado državno premoženje prodaja predvsem nekim finančnim skladom, ki družbe za nakup slovenskih podjetij ustanavljajo le nekaj dni pred podpisom pogodbe in prihajajo skoraj iz tako imenovanih davčnih oaz – Cipra in Luksemburga. Poudarili bi tudi, da ima Vlada dvojna merila. Takrat, ko njim ustreza, sprejmejo neko odločitev v zvezi z odprodajo državnega premoženja oziroma opravljanjem državnega premoženja, ko pa nočejo prevzeti odgovornosti, pa pridejo pred javnostjo z izjavo, da vlada Mira Cerarja s temi odločitvami nima nič. Tukaj bi izpostavili samo primer družbe Telekom, ko se Vlada kot skupščina ni želela odločiti, ali je ponudba ustrezna ali ne. V drugem primeru je pa recimo Vlada izdala priporočilo kapitalski družbi, da ne sprejme prevzemne ponudbe za prevzem oziroma za nakup Perutnine Ptuj. Izpostavili bi še za nas nesmotrn in negospodaren nakup delnic Pozavarovalnice



Sava s strani Republike Slovenije. Državni proračun je za to odštel več kot šest milijonov evrov. Prepričani smo, da je bil ta nakup nepotreben in da bi ta sredstva v situaciji, v kateri danes Slovenija je, bilo verjetno bolj smiselno razporediti na nekatera druga področja, recimo na Ministrstvo za obrambo ali Ministrstvo za notranje zadeve. Dejstvo je, da je na sami seji Odbora za finance potekala kar razburjena razprava, da se tudi nekateri poslanci koalicije verjetno niso strinjali, predvsem z imenovanjem članov nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke, vendar je dejstvo, da so pa takrat, ko je prišlo do glasovanja, dejansko ponovno glasovali v nasprotju s tistim, kar smo predlagale tri opozicijske stranke.

Glede na dejstvo, da sam Odbor za finance ni sprejel nobenega sklepa, bi tukaj poudaril, katere sklepe smo predlagatelj predlagali. Da Državni zbor priporoča, da Vlada kot skupščina Slovenskega državnega holdinga pri upravljanju državnega premoženja nemudoma neha odstopati od strategije upravljanja državnega premoženja in da Državni zbor pričakuje od Vlade Republike Slovenije, da v roku 30 dni od sprejetja tega sklepa v zakonodajni postopek vloži novo strategijo upravljanja državnega premoženja, ki bo zagotavljala učinkovitejše, transparentnejše upravljanje državnega premoženja, in pa predvsem, da bo ta strategija določala, kateri so kupci, ki so primerni za nakup slovenskih podjetij.

Vsaj za nas najpomembnejši pa je tretji sklep, in sicer da Vlada v 30 dneh ugotovi odgovornost organov upravljanja Slovenskega državnega holdinga za odločitve v primerih prodaje družb Adria Airways in Palome, da Vlada ugotovi odgovornost nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga pri razrešitvi prejšnjega vodstva Slovenskega državnega holdinga in da Vlada ugotovi odgovornost nadzornega sveta in vodstva Slovenskega državnega holdinga pri imenovanju nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke.

Kot predlagatelj pričakujemo – predvsem glede na dejstvo, da se ministru za finance ni uspelo udeležiti matičnega delovnega telesa, ki je obravnaval to temo –, da bo minister danes verjetno pojasnil, tako poslankam in poslancem Državnega zbora kot širši slovenski javnosti, kaj se dogaja z državnim premoženjem, kakšna tveganja s temi imenovanji ter z nakupi in prodajami davkoplačevalci prevzemamo. Pričakujem pa seveda tudi neke odgovore na vprašanja, na katere odgovorov na sami seji odbora nismo dobili.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog priporočila je 11. 3. 2016 obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko. Ker po končani razpravi odbor ni sprejel dela predloga priporočila, je predsednica odbora ugotovila, da je obravnava predloga priporočila na seji delovnega telesa končana.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici, gospe Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Odbor je na 49. nujni seji kot matično delovno telo obravnaval Predlog priporočila v zvezi z upravljanjem državnega premoženja, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom.

Odbor je bil seznanjen z mnenjem Zakonodajno-pravne službe in mnenjem Vlade Republike Slovenije.

K predlogu priporočila je v poslovniškem roku amandma vložila Poslanska skupina SDS k 3. točki.

Na seji so bili prisotni predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, Banke Slovenije, predsednik uprave SDH, predsednik nadzornega sveta SDH, predsednik akreditacijske komisije SDH ter Zakonodajno-pravna služba.

Uvodno dopolnilno obrazložitev k predlogu priporočila je v imenu predlagatelja podal član odbora in poslanec Poslanske skupine SDS Marko Pogačnik. Ob tem je opozoril, da Vlada odstopa od strategije upravljanja državnega premoženja na vseh ključnih ciljih, ki jih opredeljuje strategija. V svoji obrazložitvi je izpostavil zamenjavo vodstva SDH, problematiko prodaje dveh državnih deležev v podjetjih Paloma in Adria Airways, odločitev Vlade Republike Slovenije, ki je na skupščini DUTB izglasovala sklep o prenosu terjatev družbe Sava d.d. na Slovenski državni holding, nadzorovano likvidacijo Probanke in Factor banke ter njihov prenos na DUTB ter opozoril na dostop predsednika uprave NLB in imenovanja članov nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke. Ob koncu je predstavil tudi vsebino vseh treh sklepov v priporočilu.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedala, da ima služba pripombe, ki so predvsem glede 2. točke tičejo vsebinskega okvira strategije, pripombe k 3. točki priporočila pa so z amandmajem upoštewane.

Državni sekretar Ministrstva za finance je povedal, da ima Vlada kot skupščina SDH določene pristojnosti in zaveze, da zagotavlja konsistenten normativni okvir za učinkovito upravljanje državnega premoženja. Menil je, da Vlada odgovorno opravlja z javnim premoženjem v skladu s strategijo in smernicami OECD. V nadaljevanju je pojasnil kazalce, na podlagi katerih vlada lahko meri uspešnost upravljanja z državnim premoženjem, da bo le to opravljanje čim bolj učinkovito in gospodarno. Po njegovem mnenju je Vlada delovala transparentno, saj je bila večina očitanih tematik tudi že obravnavana na posameznih sejah delovnih teles v Državnem zboru. Bistvo je, da se postopki, ki so bili začeti v skladu s cilji in s kriteriji strategije za posamezna podjetja, tudi zaključijo.



V razpravi je najprej predsednik akreditacijske komisije SDH na kratko predstavil delo omenjene komisije. V nadaljevanju razprave so članice in člani odbora izpostavili predvsem problematiko nominacij za funkcije NLB ter kakšni so bili razlogi za odpoklic dveh članov nadzornega sveta. Zahtevali so zapisnik seje akreditacijske komisije in odprli tudi vprašanje odstopa ene izmed članic akreditacijske komisije. Zanimala jih je časovna opredelitev postopka izbire ter izpolnjevanje razpisnih pogojev vseh kandidatov, njihovo število ter izpolnjevanje pogojev izbranih kandidatov. Zahtevali so javno objavo poročila seje nadzornega sveta SDH in seje uprave SDH o izbiri kandidatov. Izpostavili so vprašanje glede posvetovanja z Banko Slovenije o izbiri kandidatov ter koliko članom uprave je Banka Slovenije odvzela licenco v preteklosti. Članice in člane odbora so zanimale morebitne posledice, če bi bila ocena Evropske centralne banke o kandidatih negativna. Izpostavili so tudi vprašanje glede razpisa za predsednika uprave NLB ter zakaj je bilo treba povečati število članov nadzornega sveta NLB. Ob koncu razprave so bila izpostavljena še vprašanja glede pripojitve Probanke in Factor banke k DUTB ter prenosa terjatev Save d.d. iz DUTB na SDH.

V okviru razprave so na zastavljena vprašanja odgovarjali vsi vabljeni, ki so dali dodatna pojasnila na izpostavljena vprašanja. Odbor amandmaja Poslanske skupine SDS k 3. točki priporočila ni sprejel. Odbor je nato glasoval o vseh delih predloga akta in jih ni sprejel.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, ministru za finance dr. Dušanu Mramorju.

DR. DUŠAN MRAMOR: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanke in poslanci!

Srčika današnje razprave tega zbora je vprašanje primernosti upravljanja državnega premoženja oziroma, natančneje, posamezne odločitve upravljavca državnega premoženja.

Dovolite, da najprej pojasnim, kako je v Republiki Sloveniji zasnovan sistem upravljanja državnega premoženja. To upravljanje ureja Zakon o Slovenskem državnem holdingu. Le-ta je v Sloveniji vzpostavil sistem korporativnega upravljanja, ki sledi priporočilom OECD. Zakon namreč upošteva Smernice OECD za korporativno upravljanje podjetij v državni lasti, ki smo jih kot članica OECD dolžni upoštevati. Sledeč vodilom OECD je glavni cilj zakona zagotoviti, da se politika ne vmešava v vodenje družb v državni lasti. Navedeni cilj potrди tudi samo besedilo zakona. Zakon namreč pove, da mora upravljavec državnega premoženja, to je Slovenski državni holding, delovati neodvisno in samostojno. Še več, v skladu z zakonom Slovenski državni holding in njegovi organi pri

izpolnjevanju svojih nalog niso vezani na navodila državnih organov ali tretjih oseb. Iz navedenega jasno sledi, da Vlada ne sme vplivati na odločanje Slovenskega državnega holdinga.

Povedanega ne spremeni niti dejstvo, da je Vlada delničar Slovenskega državnega holdinga. Slovenski državni holding je družba z dvotirnim sistemom upravljanja. To je s sistemom, kjer vlada ločnica med organi nadzora in organi upravljanja. V skladu s to ločnico, ki jo vsebuje Zakon o gospodarskih družbah velja, da vodi uprava posle družbe samostojno in na lastno odgovornost. Navedeno – to je, da delničar nima možnosti odločati o vsakdanjih poslih družbe – pa potrди tudi določba, ki pove, da skupščina ne more odločati o vprašanih vodenja poslov, razen če to zahteva poslovodstvo.

Poudarjam, da samo dejstvo, da Vlada predlaga člane nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga Državnemu zboru ne pomeni, da lahko Vlada določa, kakšen posel naj holding sklene in kakšnega ne. Prvič, takšen vpliv na delovanje Slovenskega državnega holdinga izključuje že obrazložena neodvisnost holdinga in njegove uprave. Drugič, vpliv izključuje dejstvo, da mora v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah član nadzornega sveta pri upravljanju svojih nalog ravnati v dobro družbe s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika. Iz navedenega izhaja, da je že sledenje Zakonu o gospodarskih družbah za korist družbe, v kateri je v organu neka oseba, pred navodili, ki jih dajejo tej osebi delničarji.

Tako tudi opozarjam, da Vlada nima vpliva na imenovanje članov organov vodenja ali nadzora v družbah v državni lasti. Kdo imenuje člane le teh v posamezni družbi, pove Zakon o gospodarskih družbah, saj je to odvisno od statusne oblike posamezne družbe. Ne glede na statusno obliko posamezne družbe v državni lasti pa velja, da upravljavka upravičenja, ki gredo družbeniku v takšni družbi, izvršuje Slovenski državni holding. Poudarjam, da je neodvisnost SDH v zvezi s to njegovo pristojnostjo bistvo zakona, ki ureja njegovo delovanje.

Opisano seveda ne pomeni, da Vlada nima nobenega vpliva na upravljanje državnega premoženja. Seveda ga ima, a ta vpliv je omejen z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu in Zakonom o gospodarskih družbah. V skladu z njima se vpliv Vlade lahko odraža le v postavljanju širšega okvira delovanja Slovenskega državnega holdinga. Vlada je ta širši okvir postavila, ko je predlagala Državnemu zboru sprejetje Strategije upravljanja kapitalskih naložb, prav tako je Vlada ta širši okvir postavila, ko je sprejela Merila za merjenje uspešnosti poslovanja SDH. Merila določajo, da mora SDH zasledovati tako finančne kot nefinančne cilje. Med finančnimi cilji naj omenim donos na kapital v višini 4,2 % v letu 2016 in stroškovno učinkovitost do 0,5 % vrednosti naložb v



upravljanju. Merila opredeljujejo tudi doseganje letnega načrta plačila dividend v višini 86,5 milijona evrov ter doseganje letnega načrta prilivov iz naslova prodaj kapitalskih naložb v imetništvu države v višini 250,4 milijona evrov. S sprejemom opisanih ključnih aktov za delovanje SDH pa se je vloga Vlade tukaj končala. Tako Vlada ni pristojna zato, da bi vplivala na upravljanje posameznih kapitalskih naložb ali potek njihove privatizacije. Ker je v skladu z navedenim torej SDH edini pristojen določati o konkretnih dnevni poslih upravljanja s kapitalskimi naložbami države in ker mora biti pri tem neodvisen in samostojen, bi razprava Državnega zbora, ki bi posegala v opisano pristojnost holdinga ne le posegala v pristojnost neodvisnega upravljavca državnega premoženja, temveč tudi preseгла besedilo aktov, ki jih je Državni zbor sam sprejel, to je besedilo Zakona o Slovenskem državnem holdingu in Zakona o gospodarskih družbah. Verjamem, da cilj ne posvečuje sredstev, zato menim, da razprava, ki želi na upravljanje državnega premoženja vplivati mimo vzvodov, ki jih za vpliv na upravljanje državnega premoženja določata Zakon o Slovenskem državnem holdingu in Zakon o gospodarskih družbah, ni primerna.

Dovolite, da poudarim, da je Vlada v okviru svojih pristojnosti v svojem pisnem odzivu, ki je bil temu zboru tudi posredovan, podala podrobna pojasnila na očitke, ki so bili sproženi v pobudi za sklic izredne seje. Prav tako poudarjam, da Vlada dosledno spremlja izvajanje Strategije upravljanja kapitalskih naložb države in pri tem skrbno preverja uresničevanje tudi načel preglednosti, gospodarnosti in učinkovitosti upravljanja.

Moram pa še posebej poudariti, da takšne razprave v najvišjem političnem organu, kot je tudi današnja, bistveno vplivajo na sliko Slovenije kot države, kjer se politika neposredno vmešava v podjetja. To seveda zmanjšuje privlačnost Slovenije za tuje neposredne naložbe, ki jih še kako potrebujemo in jih imamo primerjalno najmanj, s tem pa se tudi zmanjšuje uspešnost privatizacij podjetij v državni lasti, ki v skladu s strategijo ne sodijo v državno lastništvo. Vse to ima zelo negativne posledice za število in kakovost delovnih mest, za rast BDP, javne finance in na splošno za blagostanje slovenskih državljanov. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

Pri obravnavi Predloga priporočila v zvezi z upravljanjem državnega premoženja želimo v uvodu izpostaviti, da je upravljanje

oziroma način upravljanja državnega premoženja v korist vseh ljudi razprava, ki je zagotovo za vse Slovenke in Slovence še kako aktualna in potrebna in se ji tudi v Državnem zboru ne smemo izogniti. Naklonjenost do javnega in skupnega je nekaj, kar nas druži, in očitno je, da si tudi velika večina državljanov in državljanov želi, da bi bilo naše skupno premoženje upravljano v skupno dobro nas vseh.

Če pogledamo v zgodovino organizacije upravljanja našega premoženja, smo se odločili, da bomo poskušali zadovoljiti kar najširši krog ljudi. Ustanovili smo Slovensko odškodninsko družbo in Kapitalsko družbo. Slovenska odškodninska družba je bila namenjena temu, da izpelje poplačilo povzročenih krivic denacionalizacije, KAD oziroma Kapitalska družba pa za zagotavljanje sredstev za pokojnine. Skratka, denacionalizacije je kratkoročen interes, razprodaja in poplačilo, pokojnine pa so dolgoročen, generacijski proces. Ko danes ocenjujemo razmere pri upravljanju z državno lastnino, mislim, da lahko ugotovimo, da je prevladal kratkoročen interes, torej čimprejšnja razprodaja bank, letalstva, telekomunikacij, blagovnih znamk – kot so Alpina, Peko, Paloma, v zadnjem obdobju zelo aktualni Cimos –, živilsko predelovalne industrije in tako naprej. Vse to premoženje bi dejansko moralo biti v bistveno večji meri garant prav za pokojnine in za generacije, ki pričakujejo, da bodo imele tudi dostojno jesen življenja. Mislim, da bi kazalci vrednosti premoženja, ki je predvsem v upravljanju Kada, pokazali, da Kapitalska družba izgublja vse več premoženja in da nas je pravzaprav v tem vmesnem času presekal bančna luknja, ki je v največji meri plod prav špekulacij pri nenadzorovanem zadolževanju bank in zasebnih podjetij v letih 2004–2008. Banka Slovenije v tem obdobju kot regulator – lahko damo oceno – ni opravila svojega dela. V tistem trenutku, ko sta se bančni sektor in gospodarstvo zadolžila, je bilo treba seveda sanirati to luknjo s 5 milijardnimi sredstvi, za kar se je Slovenija zadolžila. V tistem trenutku, ko padeš v primež zadolženosti, si seveda tudi v primežu špekulacij mednarodnih finančnih trgov, ki vidijo predvsem zaslužke v razprodaji našega premoženja. Upam si reči, da je bil tukaj j tudi razlog, da se čim prej ukine Agencijo za upravljanje kapitalskih naložb, ki je bila tudi nekako ustanovljena, da združi upravljanje tako Slovenske odškodninske družbe kot tudi Kapitalske družbe ter poskuša zagotoviti čim boljši izplen in dolgoročno vzdržnost delovanja družb v državni lasti. Vendar je prevladal interes, da se agencijo kljub zavidljivim uspehom, ki jih je v kratkem času delovanja dosegala, ukine. Sprejet je bil Zakon o Slovenskem državnem holdingu, o katerem tudi danes razpravljamo v Državnem zboru. To je pripeljalo do spremembe upravljanja, kajti Agencija za upravljanje kapitalskih naložb je bila pod neposrednim nadzorom Računskega



sodišča, Državnega zbora, tudi Vlade, če hočete, in nenazadnje s tem javnosti. Slovenski državni holding funkcionira kot podjetje in nadzor nad tem podjetjem je bistveno bolj zahteven, otežen s strani javnosti kot pri agenciji. Zaradi bančne luknje in vsega, kar se je zgodilo v zadnjem obdobju, bi morali biti izjemno pozorni na to, kako bomo oblikovali organe vodenja Slovenskega državnega holdinga, tako upravo kot tudi nadzorni svet, kajti to dvotirno upravljanje je tisto, ki nenazadnje tudi kaže, da v Sloveniji vse pre pogosto prihaja do težav ravno zaradi dvotirnega upravljanja.

Tukaj bi seveda pričakovali, da se bodo vsi ti postopki peljali v to smer, da bo v upravah in v nadzornem svetu Slovenskega državnega holdinga čim manj ljudi, ki so bili povezani z bančno luknjo. Na razpravi na matičnem delovnem telesu smo lahko zelo jasno slišali, da gre tudi pri predstavnikih, ki so v nadzornem svetu, za konflikt interesov, da torej o posameznih vprašanjih celo posamezniki ne odločajo, ker gre za konflikt interesov, vezan na njihovo prejšnje upravljanje nalog. Ko gre kar za tri takšne predstavnike v nadzornem svetu, potem se seveda resnično postavlja vprašanje, ali imamo dovolj učinkovito organizirano upravljanje državnega premoženja. Ravno odnos med upravo in nadzornim svetom je namreč ključen, ali lahko govorimo o tem, da gre za transparentno upravljanje. Če gre za medsebojno dogovarjanje in izključevanje zaradi konflikta interesov, potem je zagotovo prizadeta prav ta transparentnost, ki pa je ključna za to, da se nam ne zgodijo ali ponovijo stvari, ki so se v zgodovini upravljanja z državnim premoženjem že dogajale.

Zato menimo, da bi bilo zaradi boljšega nadzora resnično čim prej treba ustanoviti agencijo, ki bi usposabljala kadre, ki se jih potem lahko imenuje v nadzorstvene funkcije in uprave. S tem tudi nadomestimo današnje razmere, ko pravzaprav ugotavljamo, da to funkcijo upravlja Združenje nadzornikov Slovenije, ki je v zasebni lasti, to združenje pa pravzaprav izobražuje in licencira kadre, ki potem upravljajo z državnimi podjetji.

Prav tako bi bilo čim prej treba izpeljati ustanovitev demografskega sklada, v katerem bi se zbirala sredstva iz državnega premoženja za dolgoročen in vzdržen pokojninski sistem. Demografski sklad je tudi tisti, ki bi še kako skrbno nadzoroval državno podjetje, ali izgublja svojo vrednost, ali ne izgublja svoje vrednosti, ali nam bo tudi v perspektivi to premoženje zagotavljalo vzdržen pokojninski sistem. Če pogledamo, da se nam v zadnjem obdobju dogajajo primeri, kot sta Adria in nenazadnje pred tem tudi Nova Kreditna banka Maribor, kjer pravzaprav plačamo, da nekdo kupi te družbe, se moramo ponovno dejansko zelo jasno vprašati, ali ne bi bilo bolje, da bi s temi sredstvi raje omogočili in vzpostavili mehanizem za delavski odkup, kot pa da razprodajamo podjetja

in blagovne znamke na način, da celo plačamo za to, da jih nekdo kupi.

Skratka, v Strategiji upravljanja kapitalskih naložb je zelo jasno zapisano, da je treba slediti nadaljnjemu obstoju in razvoju družb v državni lasti, novim investicijam, odpiranju novih trgov in ohraniti oziroma povečati delovna mesta. To je tisto, kar bi po našem mnenju moral biti osnovni cilj pri upravljanju z državnim premoženjem. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Lep pozdrav tudi z moje strani.

Združena levica je na volitvah nastopila z zahtevo, da se privatizacija ustavi in na svojo zahtevo v nasprotju z nekaterimi nismo pozabili.

Priporočila, ki so pred nami, se nanašajo na primera Adrie Airways in Palome, ampak enaki očitki, ki jih predlagatelj navaja, bi lahko veljali tudi za NKBM, Adrio Airways Tehniko ali pa Telekom. Zato smo v Združeni levici, ker smo vedeli, da se bo to dogajalo, že leta 2014 predlagali Državnemu zboru, da razveljavi tisti znameniti sklep o privatizaciji 15 podjetij, ki ga je sprejela koalicija Alenke Bratušek. Sklep je bil zavrnjen na matičnem odboru, poleg mene pa ga je podprl samo še en poslanec, ki pa ga danes ni več v parlamentu. Zato danes ne bomo razpravljali o tem, kako bi ta pomembna podjetja, h katerim jih je treba prišteti še 46 s seznama v strategiji upravljanja, razvijali v dobro državljanov in zaposlenih, ampak bomo razpravljali o tem, ali je ta podjetja bolje prodati finančnemu skladu X ali finančnemu skladu Y. Če še niste opazili, nihče več ne govori o strateških partnerjih, kupci so samo še razni holdingi, ki pa večinoma nastopajo kot špekulativni preprodajalci.

V Združeni levici že ves čas poudarjamo, da alternativa obstaja, to je delavsko upravljanje in načrtno usmerjanje. Problem je v tem, da politični razred in razne kapitalsko-menedžerske grupacije, ki vodijo državna podjetja in njihovo privatizacijo, te alternative niso niti voljni niti sposobni uveljavljati. Preden se posvetim alternativam, pa moram podati politično analizo današnje razprave in njenih akterjev.

Osebnostno ocenjujem, da gre za boj med dvema frakcijama političnega razreda za vpliv v državnih podjetjih in vpliv na potek privatizacije. Desna frakcija ima že od začetka obnove kapitalizma na Slovenskem frustracijo, da ni zmogla zgraditi svoje kapitalske elite. Prevedeno v jezik dejstev to pomeni, da naj bi bila prikrajšana pri prvotni akumulaciji kapitala, ki se je zgodila skozi tranzicijo in se je sprva imenovala lastninjenje, v času prve Janševe vlade izstop države iz gospodarstva, pod vlado Stranke modernega centra pa premišljena privatizacija. SMC je stranka novih obrazov in ima zato to prednost, da lahko za nastalo stanje



krivi prejšnje koalicije. Druge sistemske stranke tega privilegija nimajo, ker so bile same v vladah, ki so privatizacijo izvajale. Problem pa je v tem, da SMC in njegova vlada uporabljata enake metode, ki so državo pripeljale v gospodarsko krizo, številne državljane pa obsodile na dolgotrajno brezposelnost, revščino in izseljevanje v tujino. Ta vlada v resnici ne izvaja strategije upravljanja, ampak strategijo razprodaje. Ta je primerljiva s tisto v času prve Janševe vlade, ko sta samo Sod in Kad prodala deleže v 190 podjetjih. Jože P. Damijan je ugotovil, da se s privatizacijo finančno premoženje države takrat ni povečalo, ampak se je celo zmanjšalo. Sod je namreč pretežen del kupnine porabil za nakup novih vrednostnih papirjev, ampak vrednost njegovega portfelja je recimo med letoma 2007 in 2009 padla s 300 na 142 milijonov evrov. Leta 2007 Sod praktično ni imel kreditov, leta 2009 pa že 228 milijonov. To spet kaže, da privatizacija ni nikakršen recept za povečanje finančnega premoženja države ali pa za zmanjševanje javnega dolga.

Drugi vidik, ki ga je treba izpostaviti, je usoda privatiziranih podjetij. Med privatiziranimi so številni razvpiti primeri, kot so recimo Mercator, Primorje, zdaj imamo na tapeti Alpino. Dr. Janez Prašnikar je izračunal, da je bilo februarja 2015 kar 20 % podjetij, ki so bila predmet prodaje v letih 2004 do 2008, zdaj v stečaju ali likvidaciji. Se pravi, 20 % privatiziranih podjetij pred krizo je bilo leta 2015 v postopkih likvidacije ali stečaja. Privatizacija ni izboljšala upravljanja podjetij, nasprotno, očitno je omogočila še večje finančno izčrpavanje. Nobenega jamstva ni, da se nam to ne bo spet ponovilo, še posebej, ker naša podjetja zdaj prevzemajo špekulativni holdingi, ne pa strateški partnerji ali kdorkoli, ki ste ga obljubljali, da jih bo.

Tretji vidik upravljanja je kadrovanje. V podjetja, ki jih Vlada ne misli privatizirati, kadruje ljudi, ki evidentno niso sposobni voditi politik teh podjetij v interesu Republike Slovenije. Imena, kot so Marko Jazbec ali Matej Narat, spominjajo na kadre iz časa prve Janševe vlade. Znana je ekonomska škoda, ki sta jo v Luki Koper in Intereuropi za sabo pustili recimo v upravi Roberta Časarja ali pa Andreja Lovšina. Kadri, ki jih je SDH imenoval v nadzorni svet NLB, vlivajo približno toliko zaupanja kot imenovanje Matjaža Kovačiča za predsednika uprave NKBM leta 2005. Mogoče je primerjava pretirana, vendar je bistvo jasno – političnemu razredu očitno zmanjkuje verodostojnih kadrov za vodenje gospodarskih sistemov. Na hudo kadrovske izčrpanost kažejo tudi profili kadrov, ki jih sistemske stranke imenujejo na mesta vice guvernerjev, in pa neuspeli razpisi za imenovanje članov Fiskalnega sveta.

Kombinacija slabega načrtovanja, neprimerne kadrovske politike in privatizacije je to državo že spravila v hudo gospodarsko krizo, od katere si še zdaj nismo opomogli. Če se bo to nadaljevalo, pa bo povzročila veliko škode tudi v

prihodnje. Navedel bom opozorila dr. Janeza Prašnikarja, ki je opravil daleč največ empiričnih raziskav teh procesov, ki pravi takole: "K nastanku krize, ki je Slovenijo stala približno 30 % potencialnega BDP," 30 % potencialnega BDP smo s to krizo torej izgubili že do zdaj, "smo v veliki meri prispevali sami. Soustvarjali so jo avtonomni procesi na plitvem slovenskem finančnem trgu, te so sprožili nenadni dogodki, ki so privedli do spremembe obstoječih pravil igre. Dva dogodka sta ključna. Z vstopom v EU in območje evra so se zmanjšala državna tveganja, kar je spodbudilo velik priliv kapitala prek bančnega sistema. Temu je v letu 2005 sledila razglasitev politike hitrega izstopa države iz obeh ključnih skladov Sod in Kad, kar je pripeljalo do investicijske manije, ki je potekala predvsem prek zadolževanja podjetij. Ko so podjetja ugotovila, da je politična volja, da bo mogoče kupiti lastniške deleže po "sprejemljivih" cenah, in da sta zlasti dve največji državni banki pripravljene financirati te nakupe, so spremenila odnos do tveganja in je investicijska mrzlica zavladovala na vseh segmentih. Tako se je v letih 2004–2008 zadolževanje v sektorju nefinančnih podjetij povečalo kar za 13 milijard evrov." Okrog 1,7 milijarde je šlo za nakup lastniških deležev v lastnem ali drugih podjetjih, se pravi za tako imenovane tajkunske prevzeme. Tako so nastajali slabi krediti, ki jih bomo državljani in državljanke očitno plačevali še leta. Dr. Prašnikar opozarja, da se lahko ta zgodovina kaj hitro ponovi. "Masovna privatizacija bi utegnila voditi v ponovni nastanek premoženjskih balonov, s čimer bi se porušilo krhko okrevanje slovenskega gospodarstva. Drugi vidik so makroekonomski učinki. Nobelov nagrajenec Stiglitz običajno začne svoj nastop takole: Upam, da je med nami še kaj ekonomistov, ki se spomnijo, da so se nekoč učili o razlikah med družbeno dobrobitjo in privatno dobrobitjo." Ta opozorila so na mestu.

Tudi našo strategijo upravljanja so očitno napisali ljudje, ki ne ločijo razlike med javnim in privatnim interesom. Dejstvo je, da v strategiji upravljanja ni definiranega javnega interesa upravljanja v obliki nefinančnih ciljev, k čemur smo v Združeni levici pozivali skozi celotno obravnavo te strategije. Za vsako podjetje so podani zgolj finančni kazalci njegove donosnosti, za nobeno pa recimo ni predpisanih delovnih mest. Vodstvo SDH zdaj upravlja 13 milijard vredna državna podjetja, vendar pa od uprav ne more zahtevati odgovornosti za delovna mesta ali za razvoj, ker te kategorije v strategiji preprosto ni. Vse je zreducirano na golo donosnost, in to kljub temu, da, kot sem že rekel, smo skozi celotno obravnavo predlagali čisto konkretne amandmaje s temi cilji.

Opozorila ekonomistov so aktualna tudi zato, ker strategija upravljanja predvideva hiter umik države iz podjetij. Na seznamu za privatizacijo ni samo 46 portfeljskih naložb, ta seznam omogoča tudi delno privatizacijo strateških in pa pomembnih družb. Glede na



predlagane spremembe Zakona o slovenskih železnicah in načrtov Vlade z drugim tirom je jasno, da bodo prve na vrsti hčerinske družbe slovenskih železnic, potem pa kmalu najverjetneje tudi Luka Koper. Izkazalo se je, da je klavzula v razpršenem lastništvu podjetij, kot sta Krka ali Pozavarovalnica Sava, na žalost brezpredmetna. Država nima ustrezne večine, da bi spremenila njihove statute, zato smo predlagali, da se podjetja, kot so Krka, Petrol in druga, klasificira kot strateška. Ker ti predlogi niso bili sprejeti, so zdaj ta podjetja neposredno izpostavljena sovražnim prevzemom. Na fiduciarnih računih se že zbirajo sredstva.

Kakšne so torej alternative tej kombinaciji slabega načrtovanja, neustrezne kadrovske politike in privatizacije? Prvič, privatizacijo je treba ustaviti. Prvi razlog za to je ozko finančni. Privatni lastniki ne prihajajo zato, da bi reševali ali pa razvijali naša podjetja. Prihajajo preprosto zato, da bi si čim prej povrnili kupnino, zraven pa še ustvarili profit. To je marža, ki jo bomo kot družba na dolgi rok izgubili s privatizacijo, namesto da bi ta podjetja ohranili v lasti družbe in jih upravljali v korist državljanov.

Drugi razlog je makroekonomski. Banke, kot so NLB, NKBM ali pa združena Abanka, lahko prevzame samo neka večja tuja banka ali sklad. Zavarovalnico Triglav ali Pozavarovalnico Sava lahko prevzamejo samo večje finančne skupine, kot je na primer hrvaška Adris grupa, ki ima v lasti Croatia Osiguranje. Petrol lahko prevzame samo večja naftna družba, recimo madžarski Mol, ki je prevzel tudi hrvaško Ino, Telekom pa si bo na koncu pripojil Deutsche Telekom, ki je na hrvaškem in v Črni gori množično odpuščal, namesto investicij v razvoj pa je podjetje izčrpaval z dobavami rabljene opreme in drugimi transfernimi cenami.

Poanta tukaj je jasna. Če privatiziramo ta podjetja, ki so danes samostojna – govorimo o največjih podjetjih in finančnih sistemih v Sloveniji – bomo iz njih dobili podružnice. To lekcijo ponavljam. Ekonomsko razvite države niso razvite zato, ker bi v njih delovalo veliko podružnic, ampak so razvite zato, ker so v njih sedeži samostojnih podjetij, ki zadržujejo razvoj, delovna mesta in dobičke doma. Privatizacija gospodarstva je zato provincializacija našega gospodarstva, naš razvoj, delovna mesta in dobički se bodo prilivali v tujino. Naj dam samo primer iz bančnega sistema. Pred letom 1995 se je v slovenski bančni sistem stekala akumulacija celotne Jugoslavije, danes pa se večina slovenske akumulacije steka v Avstrijo. Če hočemo ta proces ustaviti, bomo morali ustaviti privatizacijo.

Kaj je alternativa slabemu upravljanju in neprimerni kadrovske politiki? Tuji lastniki ne bodo pripeljali boljših kadrov, to je jasno iz primerov, ki smo jih videli zadnja leta. Ko je Ring prevzel Helios, je za glavnega direktorja postavil starega finančnega direktorja. To je bila pač nagrada za to, da je stari finančni direktor delavce odpustil še pod starim lastnikom, potem

pa je bil nagrajen s pozicijo direktorja. Ko je Agrokor prevzel Mercator, ni zamenjal uprave. Vse, kar je naredil, je, da je v nadzorni svet imenoval bivšega direktorja hrvaškega Telekoma Mandžukića in sina tajkuna Todorica, Anteja Todorica.

Edini dolgoročni recept za boljše upravljanje je povečanje vpliva zaposlenih preko soodločanja. To je edina protiutež interesom kapitala in političnega razreda. Zato je treba zagotoviti, da bo v vsakem podjetju deloval svet delavcev in da bodo v vseh podjetjih delavci imeli svoje predstavnike v nadzornem svetu in upravi. Vendar to ne zadostuje. Treba je zagotoviti neodvisnost predstavnikov delavcev od uprav in strank tako, da jih zaščitimo pred odpuščanjem in šikaniranjem. Treba je zagotoviti odgovornost delavskih predstavnikov do kolektiva in sindikatov v podjetju. Preprečiti je treba menedžmentu, da bi se infiltriral v te organe.

Mi smo vse potrebne rešitve vključili v predlog novega Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju, ki ste ga že dobili na svoje naslove. Če bi bila uprava državnih podjetij odgovorna zaposlenim in če bi Vlada jasno opredelila javne interese v vsakem podjetju, bi postale razprave o slabih in še slabših možnostih privatizacije, kakršne imamo na mizi danes, odveč.

Ponavljam, pogovarjamo se o tem, ali bomo neko družbo, ki je pomembna za celotno državo, prodali finančnemu skladu A ali finančnemu skladu B, pri tem pa samo gledamo boj med dvema različnima političnima interesoma po kreiranju ali pa opolnomočenju lastnih finančnih elit. To ni dobro ne za državo, še manj za državljane. Edina rešitev, ki bi prinesla dobro za državljane, je ustavitev privatizacije in spremenitev slabih praks, ki smo jih videli v preteklih letih. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa. Gospod predsednik Državnega zbora, spoštovani državni sekretar gospod Dragonja, drage kolegice in kolegi!

Dogajanja v zvezi s kadrovanjem v pomembnih slovenskih družbah in številne neutemeljene in nerazumne poslovne odločitve še dodatno zmanjšujejo že tako nizko zaupanje v gospodarnost in transparentnost države pri upravljanju državnega premoženja.

Več kot milijardo in pol smo slovenski državljani dobri dve leti nazaj vložili v Novo Ljubljansko banko. Danes pa Slovenski državni holding v nadzorni svet te banke imenuje ljudi, pri katerih so izkazani utemeljeni dvomi o primernosti in nasprotju interesov. Uprava Slovenskega državnega holdinga je namreč za nadzornika Nove Ljubljanske banke imenovala gospoda



Antona Ribnikarja, in to celo v nasprotju s stališči kadrovske komisije Slovenskega državnega holdinga. Postopki imenovanja nadzornikov Nove Ljubljanske banke bi bili lahko vsaj deloma pojasnjeni s predstavitvijo zapisnika seje kadrovske komisije Slovenskega državnega holdinga, kar smo Krščanski demokrati predlagali že na seji Odbora za finance in monetarno politiko. Na žalost odgovorni niso izkoristili te priložnosti, kar še dodatno meče senco na postopek izbora novih nadzornikov Nove Ljubljanske banke.

Ob vsem povedanem ne smemo spregledati vloge Vlade, ki ima kot skupščina Slovenskega državnega holdinga glavno besedo – sicer ne neposredno – pri kadrovanju v podjetjih, kjer ima država prevladujoč lastniški delež. Vlada se javno obnaša tako, kot da to ni njena stvar. V Vladi očitno mislijo, da če bodo mižali, problema pač ne bo. Zelo zgovorna je tudi pasivnost finančnega ministra dr. Mramorja, čigar moč je afera z dodatki za stalno pripravljenost očitno zelo oslabil. Kot kaže, je moralno bankrotiral ter ni sposoben udariti po mizi in preprečiti takšnega kadrovanja.

Nova Slovenija bo v zvezi s tem predlagala tudi spremembe ustrezne zakonodaje, kjer bi ljudem, ki so sodelovali pri odobritvah slabih kreditov, onemogočili ponovno zasedbo odgovornih funkcij v slovenskem bančnem sistemu. To imajo nekatere evropske države že urejeno in po našem mnenju je čas, da to storimo tudi mi.

Ob številnih nerazumnih odločitvah naj izpostavim še izbiro veliko slabšega ponudnika pri prodaji Palome. To predstavlja klasičen primer netransparentnega postopka, ki vzbuja vprašanja o motiviranosti sprejetih odločitev. Odločitev o poenostavljeni pripojitvi Probanke in Factor banke, ki je sledila izjemno sporni likvidaciji, prav tako nikakor ne more biti primer gospodarnega, preglednega razpolaganja s premoženjem države. Zopet se bodo lahko prikriale morebitne nepravilnosti, ki lahko pomenijo oškodovanje državnega premoženja.

Razprava o iskanju odgovornih lastnikov, ki tovrstnih posegov ne bi dopustili, pa je medtem na žalost že utihnila. Slovenija po podatkih OECD ostaja ena izmed držav z najvišjo ravno državnega lastništva v Evropi, hkrati pa s svojimi ravnanji dokazuje, da s tem premoženjem nikakor ne zna gospodarno in transparentno ravnati. Po navedbah Evropske komisije skupni gospodarski stroški vpletanja države v gospodarstvo znašajo kar trinajst milijard evrov oziroma 6 tisoč 600 evrov na državljana. Res predlagamo študij poročila Evropske komisije o državi Sloveniji za leto 2016.

V Novi Sloveniji izražamo veliko razočaranje, da vlada Mira Cerarja pri gospodarjenju z državnim premoženjem ni naredila velikega preloma od politike tako imenovanega nacionalnega interesa iz preteklih obdobj. Kljub obljubam predsednika vlade Mira Cerarja o višjih etičnih standardih se pri upravljanju z državnim premoženjem v času

njegovega vladanja dogajajo popolnoma nesprejemljive odločitve, ki obetajo poglobljanje luknje v slovenskem proračunu. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Če smo pozorno poslušali dosedanjo razpravo, lahko ugotovimo, da si vsi želimo transparentnega upravljanja državnega premoženja. V razpravah je bilo izpostavljeno, da je Vlada odgovorna za državno premoženje. Vendar če smo potem poslušali ministra, smo lahko slišali, da je Vlada samo predlagala nadzornike SDH in da ste vi, poslanci, ki ste dvignili roko, odgovorni za to, kar se dogaja v SDH. Se pravi, če se bo na koncu ugotavljalo kakršnokoli odgovornost, Vlada odgovornost prenaša na poslance, ki so takrat dvignili roko. Jaz sem opozoril ob imenovanju nadzornikov SDH, da je preuranjena odločitev in da še nimamo vseh podatkov, ali nadzorniki sploh izpolnjuje pogoje, da postanejo in zasedejo to funkcijo. V drugo pa Vlada prenaša odgovornost na nadzornike SDH in upravo SDH. Se pravi, Vlada po njihovem mnenju ni odgovorna in bodo odgovarjali vsi ostali.

Kako lahko upravljamo državno premoženje? Imamo več načinov. Eden je monetarni. Monetarni način upravljanja smo prenesli na Frankfurt, tu ne moremo nič. Drugi način je preko davčne politike. Videli smo, da je minister, ki ga žal ni med nami, predlagal že nekaj davčnih reform, minimalni paket in podobno, kar pa ni bilo sprejeto. Se pravi, države ne upravljamo niti skozi davčno politiko. Kako lahko upravljamo? Upravljamo lahko še edino s premoženjem, ki ga imamo v trojčku SDH, DUTB in KAD. Tu je ključ problema. Gre za to, da si potem izberemo model upravljanja. Lahko recimo izberemo regulatorni model, ki ga poznajo Nemčija, Anglija in ostale stare evropske države, kjer postavimo zakonodajni okvir in potem samo spremljamo, kako se zakon izvršuje. Vendar vemo, da pri nas se zakoni ne izvršujejo in takšen model ne deluje. Drugi model je razvojni model, kjer država prevzame upravljanje skozi razvoj in sama vodi takšne modele, to so na primer azijski tigri, v Koreji poznamo podoben model s Hyundaiem in podobno.

Kaj se je razvilo pri nas? Vlada je razvila tako imenovani fluidni model upravljanja. Zakaj fluidni? Zato, ker nam spolzi skozi roke. Spolzel nam je iz rok in v bistvu to premoženje upravlja elita, neka neformalna mreža, ki skozi kadrovanje upravlja to premoženje, to kadrovanje pa smo spustili iz rok. Če izpostavimo nekaj primerov, ki so bili izpostavljeni tako na odboru kot že danes, lahko ugotovljamo, da je ključ problema – poleg seveda transparentnega kadrovanja – tudi to,



kdo so kupci tovrstnega premoženja, ki ga prodajamo. Mi ne naredimo analize kupcev, iz analiz pa lahko ugotovimo, da tovrstni kupci niso strateški partnerji, ampak so to neznana podjetja, večkrat poštni predali, v davčnih oazah ali pa v državah, kjer se ne da transparentno preveriti, kdo je lastnik in kdo bo prevzel premoženje. Gre za to, da moramo analizirati, kdo je kupec, kaj je delal do zdaj, kdo so te osebe, kako je upravljal do sedaj premoženje, kaj je bilo z delavci v teh podjetjih in podobno. Vendar tega ne naredimo in podležemo neformalnim mrežam, ki določijo kupca, ki ni strateški partner.

Večkrat je bilo danes in tudi na odboru izpostavljeno, da so ključni problemi, ki se tičejo upravljanja premoženja, recimo najprej nadzorni svet NLB. Med 600 ljudmi smo izbrali tiste, med katerimi nekateri sploh ne izpolnjujejo pogojev. Nekateri so zadnji dan predložili potrdilo od Združenja nadzornikov, da so lahko nadzorniki. Jaz se sprašujem, kako in na kakšen način so to potrdilo pridobili. Nekateri nimajo licenc, tako imenovanega fit & proper testa, ki jih bo dala Banka Slovenije in ECB. Jaz se na tem mestu sprašujem, kaj se bo zgodilo z ljudmi, ki so tovrstne osebe postavili na funkcijo, če tega potrdila oziroma te licence ne bodo dobili. Ali bodo odstopili? Kaj se dogaja z nadzorniki SDH? Jaz sem opozoril, da že ko so nastopili, niso izpolnjevali vseh pogojev, in da bo prihajalo do konflikta interesov. Opažamo, da se morajo večkrat izločevati, prihaja do konflikta interesov in to ni dobro za delovanje. Prav tako še ni bilo pojasnjeno, kakšen je bil prenos Save, d. d. iz ene družbe, ki je pod ingerenco države, se pravi DUTB, na SDH. Menim, da verjetno zato, ker smo v zakonodajo za DUTB vnesli nekatera določila, kdo je kupec, tako striktnih teh določil pa ni za SDH in se pripravlja nakup za točno določenega kupca. Prav tako ne vemo, kdo bo odgovarjal in kakšen bo sistem licenciranja. To je bilo večkrat izpostavljeno na odboru.

Prav tako se izpostavlja s strani države, da striktno sledijo načelom korporativnega upravljanja OECD. Menim, da tem načelom ne sledijo. Država oziroma Vlada kot takšna, ki je prevzela upravljanje nad premoženjem, mora skrbeti za to, da kreira politike upravljanja. Drugi mehanizem, ki pa je najbolj pomemben, je pa mehanizem odgovornosti. Vlada ni vpeljala teh mehanizmov, ker ne vidim, da bi kdorkoli od nadzornikov odgovarjal ali da bi se sprožili postopki odgovarjanja na vseh nivojih nadzornih mehanizmov.

Pa še odgovarjanje Vlade parlamentu. Vlada je to žogico vrnila in dejala, da ne odgovarja parlamentu, ampak da je parlament kriv za to, da so bili takšni nadzorniki imenovani. Se pravi, namesto da bi Vlada odgovarjala, sedaj pokaže na parlament, da so oni krivi, da so sprejeli takšno politiko. Jaz pravim, da Vlada ubira nojevo taktiko, to pa pomeni, da da glavo v pesek, če pa se sproži kakšno vprašanje na odboru, v Državnem zboru ali s strani

novinarjev, počaka, da vihar mine in potem gre veselo naprej. Prav to je zdaj problem.

Kaj je predpogoj upravljanja tega državnega premoženja? Delovanje pravne države. Prav na delovanju pravne države smo prišli do tega fluidnega primera pravne države, kjer imamo določene skupine, elite, ki smo jih proučevali v okviru nemškega razvojnega projekta na Univerzi v Würzburgu, kjer sem predaval, to so tako imenovane slabe neformalne institucije, med katerimi so izpostavljeni elitni dogovori in pa klientelizem. Prav temu smo priča v teh primerih.

Če zaključim. Vlada je skušala v svoji predstavitvi povedati, da so krivi tisti, ki opozarjajo na napake, whistleblowerji in ostali, če bodo bonitete Sloveniji padle, ne pa tisti, ki so kadrovali tovrstne ljudi, zaradi česar imamo problem. Se pravi, valjenje odgovornosti na drugega. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranka modernega centra, zanjo gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Predstavniki Vlade, predlagatelji, kolegice in kolegi!

Danes na predlog skupine poslancev razpravljamo o upravljanju državnega premoženja, katerega pretežni del je bil poverjen bodisi v neposredno last in upravljanje bodisi zgolj v upravljanje Slovenskemu državnemu holdingu. Premoženje v lasti ali upravljanju SDH obsega kar 12 milijard evrov, torej je spremljanje, posebna skrb in občutljivost poslancev za dobro delovanje tega obsežnega sistema in iskanje možnosti za izboljšanje njegove delovanja v prihodnje več kot upravičena.

V zvezi z delovanjem Poslanske skupine SMC v tem mandatu velja izpostaviti, da smo v Državnem zboru po skoraj 25 letih bolj ali manj posrečenih ukrepov, da bi to področje uredili, julija 2015 končno uspeli sprejeti celovito Strategijo upravljanja kapitalskih naložb države. S tem smo nekaterim širokim pojmom mnogoterih pomenov, ki so v preteklosti zaradi šibkih opredelitev pogosto zavzemali izmuzljiva agregatna stanja, dodali konkretno materijo in s tem vzpostavili nedvoumen okvir. Tako beseda "strateško" v Zakonu o SDH in kasnejši strategiji upravljanja opredeljuje tiste naložbe, ki poleg gospodarskih dosegajo tudi strateške cilje, povezane z upravljanjem državne infrastrukture, opravljanjem javnih služb, varnosti, razvoja in drugih, pri katerih se upoštevajo pomembni družbeni interesi. V primeru tovrstnih naložb mora država obdržati najmanj 50 % in en glas. Beseda "pomembno" označuje tiste družbe, v katerih želimo ohraniti ključne razvojne dejavnike v državi. V takšnih družbah mora država obdržati najmanj 25 % in en glas. Zadnja skupina, ki jo predstavlja beseda "portfeljsko", pa vsebuje tiste naložbe, pri katerih se bo



zasledovalo izključno gospodarske cilje in minimalni lastniški delež države za te ni opredeljen. V strategiji upravljanja je tako od skupno 91 naložb 46 razvrščenih med portfeljske, 21 med pomembne in 24 med strateške. Število družb v posamezni skupini ne pove prav veliko, zato naj poudarim, da je po teži oziroma vrednosti premoženja preko 70 % podjetij uvrščenih med strateške, v katerih mora država obdržati večinski lastniški delež, približno 20 % med pomembne in okrog 10 % med portfeljske. S tem tudi argumentiramo zavračamo navedbe da gre za razprodajo državnega premoženja. Na prvem mestu je, kot smo že večkrat poudarili, kakovost upravljanja, in tega se držimo. Zakaj so opredelitve in nedvoumne uvrstitve naložb v enega izmed treh razredov tako izjemnega pomena? Ker država kot lastnik končno vsem jasno in nedvoumno sporoča, kaj namerava početi s svojimi kapitalskimi naložbami na dolgi rok. S tem zapolnjuje informacijski vakuum in dosedanje nepredvidljivost pri odločanju glede upravljanja in prodaj z jasnim in enoznačnim signalom upravam, zaposlenim, poslovnim partnerjem, investitorjem in ostalim deležnikom. S tem smo stopili na pot držav, ki se zavedajo pomena aktivnega lastništva in skrbi za lastno premoženje, ki bo lahko bistveno bolj uspešno kljubovalo parcialnim interesom posameznikov ali skupin, katerih cilji zelo radi odstopajo od tistih, ki jih opredeljujejo Zakon o SDH, strategija upravljanja in letni načrt upravljanja, ki ga na predhodno omenjenih podlagah pripravlja SDH. Slednja mora zasledovati tako finančne kot nefinančne cilje, ki so zdaj vnaprej opredeljeni in merljivi, kar zagotavlja višjo stopnjo odpornosti na trenutne interesne vzgibe, politično klimo, dnevno dogajanje in druge dejavnike kratkoročnega daha, ki bi lahko vodili k izsiljenim odločitvam upravljavcev kapitalskih naložb, na škodo dolgoročne vrednosti premoženja državljan in državljanov.

V Državnem zboru smo torej postavili temelje za vzpostavitev sistema, ki prinaša v družbe v posredni ali neposredni lasti države odgovornost in sodobno korporativno upravljanje. Država s tem zagotavlja predvsem pogoje za prihodnji razvoj in rast teh družb ter posledično široko paleto dodatnih vrednosti za državljanke in državljane Republike Slovenije na različnih področjih. Na teh temeljih in v smeri, ki smo jo sprejeli oziroma potrdili v okviru zakonodajne funkcije Državnega zbora, mora odslej izvršna oblast stalno delovati na način, da bodo zastavljeni cilji iz leta v leto tudi doseženi. Dodatni ključni korak k uspešnemu upravljanju državnega premoženja je vzpostavitev nadzornega sveta SDH, o katerem smo v Državnem zboru odločali na predlog Vlade. Odločitev smo v Poslanski skupini SMC sprejeli na podlagi vseh takrat razpoložljivih podatkov in ob sočasnem skrbnem preverjanju raznoraznih navedb, za katere zanesljivih informacij ali oprijemljivih dokazov ni bilo na voljo. Tovrstna

imenovanja namreč neizbežno spremlja izjemen medijski in politični vihar, pri čemer je ravno zaradi silovitih napadov in obsežnega toka dezinformacij sorazmerno zahtevno ohranjati jasne misli. Po imenovanju nadzornikov v SMC ohranjamo pozornost in redno spremljamo tako delovanje nadzornega sveta SDH kot tudi dogajanje, ki ga s svojimi aktivnostmi proži uprava SDH, saj menimo, da je po zaupanju, ki smo ga nadzornemu svetu izkazali z glasovi "za" v Državnem zboru, eden načinov ohranjanja zaupanja ravno kritično obravnavanje učinkovitosti delovanja v smeri uresničevanja zastavljene strategije.

S tem v zvezi imamo na podlagi 67. člena Zakona o SDH svoje pristojnosti tudi v Državnem zboru. Omenjeni člen opredeljuje letno poročanje SDH Državnemu zboru, ki mora temeljiti na kazalcih družb, vsebovati razkritja meril za merjenje uspešnosti in njihovo izpolnjevanje. V Državnem zboru lahko nato na podlagi izvedenih razprav in pridobljenih pojasnil sprejmemo stališča glede poslovanja SDH in upravljanja naložb, pri čemer bomo tako kot doslej tvorno sodelovali in upoštevali konstruktivne pobude. Prav tako smo člani Komisije za nadzor javnih financ Državnega zbora upravičeni do seznanitve s poročilom, ki ga SDH četrtletno pripravlja za Vlado. Nenazadnje, poslanci SMC bomo na podlagi pridobljenih podatkov in dognanj spremljali delovanje obstoječih zakonskih rešitev v praksi. Tiste, ki se bodo začele kazati kot neustrezne, neučinkovite ali pomanjkljive, bomo v skladu s pristojnostmi, ki jih imamo kot del zakonodajne veje, seveda tudi naslovili.

V poslanski skupini smo torej naloge, ki smo si jih naložili kot del zakonodajne oblasti, opravili skladno s pričakovanji našega programa in koalicijske pogodbe. Na podlagi opravljenega dela v Poslanski skupini SMC utemeljeno pričakujemo, da vsi, ki so jim bila poverjena pooblastila, povezana bodisi z upravljanjem bodisi nadzorom ali drugimi nalogami, povezanimi z upravljanjem kapitalskih naložb države v širšem smislu, od Vlade preko SDH in Družbe za upravljanje terjatev bank do Računskega sodišča in Komisije za preprečevanje korupcije ter drugih, svoje naloge opravljajo v skladu z veljavno zakonodajo in v takšnem duhu, kot so jim bile zaupane. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Danes se pogovarjamo o upravljanju državnega premoženja, ki ga je Vlada prenesla na Slovenski državni holding. Dejansko to pomeni, da Slovenski državni holding za Vlado Republike Slovenije opravlja neko storitev – storitev upravljanja državnega premoženja.



Vlada za to storitev državnemu holdingu tudi plača. Državni holding izstavi račun in za to dobi potem tudi plačilo. Najpomembnejše je vprašanje odgovornosti pri takšnem načinu upravljanja. Vlada na eni strani beži od odgovornosti, ker pravi, da navsezadnje vse dela Slovenski državni holding, ta pa dela nepolitično, dela transparentno, dela etično, moralno in tako naprej. Vendar se je tu treba vprašati, ali je res tako in ali določeni primeri ne kažejo ravno obratno – da Slovenski državni holding z vednostjo Vlade dela netransparentno, tudi neučinkovito v določenih primerih, neetično in tudi nemoralno. To so seveda tisti atributi, ki jih je, predvsem zadnja dva, Stranka modernega centra postavila v ospredje svojega delovanja. Dejansko je danes tako. Primeri, ki jih imamo, kažejo na to, da imamo nekatere sporne prodaje državnega premoženja. Tu lahko navedemo Palomo, lahko navedemo Adrio Airways in lahko navedemo tudi določene transakcije, ki pa so opravljene z vednostjo Vlade, če ne kar z odločitvijo Vlade, to je recimo pripojitev Factor banke in Probanke k Družbi za upravljanje terjatev bank. Na drugi strani imamo tudi sklepe Vlade o tem, da se na primer Sava, d.d., prenese z Družbe za upravljanje terjatev bank na Slovenski državni holding. Tisti pravi razlogi tu nikoli niso bili pojasnjeni. Še posebej ne zaradi tega, ker danes tako Slovenski državni holding kot Družba za upravljanje terjatev bank opravljata istovrstne dejavnosti. S spremembo zakona, ki ureja Družbe za upravljanje terjatev bank je dejansko prišlo do tega, da so cilji obeh teh družb enaki, da je namen enak in da bi v bistvu pravzaprav danes lahko ti dve družbi združili, še posebej zaradi tega, ker se obe družbi ukvarjata s tem, kako s podjetji doseči boljše delovanje. Družba za upravljanje terjatev bank je bila v osnovi ustanovljena za nekaj drugega. Zaradi tega se tukaj postavlja sama učinkovitost delovanja Vlade in tudi učinkovitost delovanja vseh teh družb, ki danes dejansko nastopajo. Tukaj vlada vsekakor ne more iti mimo odgovornosti, predvsem odgovornosti glede kadrov.

Najpomembnejše je seveda, da je Vlada preko Državnega zbora določila nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga. Seveda takrat vsi tisti, ki smo imeli določena vprašanja in določene zadržke, vsekakor nismo prišli tako daleč, da bi bili upoštevani, ampak je navsezadnje Državni zbor, tukaj je treba reči, da je bila to koalicija, določil takšne kadre. Zaradi tega je tudi koalicija odgovorna za te kadre in s tudi za vse ostalo kadrovanje. Tudi v Državnem zboru je treba ločiti med tistimi političnimi skupinami, med tistimi parlamentarnimi strankami, ki na eni strani podprejo določen predlog, in med tistimi, ki takšnega predloga ne podprejo. O tem obstaja evidenca, zaradi tega ni možno generalizirati odgovornosti kar za vse enako.

Tukaj se postavlja vprašanje, ali dejansko poteka upravljanje državnega

premoženja v skladu s strategijo upravljanja. Tudi če Stranka modernega centra in Vlada dejansko govorita o tem, da je nekaj formalnopravno upravljanje premoženja in da formalno upravljanje dejansko je v skladu s celotno zakonodajo, je drugo tisto, kar je dejansko. V Strategiji upravljanja premoženja namreč ne piše, komu naj Slovenski državni holding proda določeno podjetje, tega ne piše, ampak je Slovenski državni holding tisti, ki naj bi izbral najboljše podjetje za to družbo.

Zdaj pa pridemo do tiste realne slike, ko se dejansko vprašamo, ali je prodaja Palome ali Adrie Airways družbi, ki je posebej ustanovljena za ta nakup – ustanovljena je s strani finančnega holdinga –, tista družba, ki je najboljši partner oziroma najboljši kupec za obe družbi, gre seveda za dve različni družbi. Ustanovljena družba v ugodnem davčnem okolju – ne bom rekel davčne oaze, ker so davčne oaze predvsem v državah, ki niso države Evropske unije – je ustanovljena z nekaj 10 tisoč evri, potem pa seveda kupi družbo s posojilom, ki ga dobi od družbe matere. Ali je ta družba – ki tam verjetno nima zaposlenega kadra, ki ima v bistvu le sedež in verjetno tudi nima kaj dosti gotovine –, dejansko za neko slovensko proizvodno družbo najugodnejša. Ampak to odločitev sprejme Slovenski državni holding, v katerem je nadzorni svet določila ta koalicija. In nadzorni svet je seveda določil upravo. Jaz mislim, da ne. Jaz mislim, da če obstaja tudi boljša ponudba – v tem primeru, če govorimo za Palomo, je obstajala boljša ponudba in zaradi tega prihaja tudi do zapletov –, potem to vsekakor ni najoptimalnejša varianta. Na to imamo pravico v Državnem zboru dejansko opozoriti, zato opozarjam, Minister za finance pravi, da je to seveda narobe. Minister za finance pravi, da to vpliva na rast zaposlenost, da to vpliva na ugled Slovenije in tako naprej ter da je treba v tem parlamentu glede prodaj posameznih družb poslankam in poslancem zapreti usta in ne govoriti o tem. Če minister za finance govori vladno stališče, potem je to vladno stališče, če tako razumem vladno stališče, izredno problematično, ker je Vlada odgovorna Državnemu zboru, v Državnem zboru pa so tudi poslanci opozicije, ki imajo pravico vedeti. Nihče nam ne sme in ne more vzeti pravice vedeti, kajti navsezadnje smo mi odgovorni ljudem, katerih premoženje SDH dejansko prodaja – državljanom in državljkam. Neka vez tukaj dejansko še obstaja. Lahko rečete, da je šibka ali močna, vendar ta vez dejansko še obstaja, torej med državljani in državljkami ter oblastjo. To je lahko edina vez danes, o kateri seveda govorimo. Zato imajo pravico vedeti in zato imajo pravico vedeti tudi v tistem okolju, kjer so ti ljudje dejansko zaposleni. Če govorimo o eni izmed teh družb, o katerih smo že večkrat govorili in o katerih je tudi že v javnosti marsikaj povedanega, potem ni v tem primeru nobenih takšnih informacij, ki bi zmanjševali ugled



Slovenije, ugled Slovenskega državnega holdinga ali te Vlade. Še slabše je v primeru, ko Slovenski državni holding preko Vlade da v družbo 3 milijone 200 tisoč evrov – 3 milijone 200 tisoč evrov – zato, da to družbo naslednji dan proda za 100 tisoč evrov. Gospe in gospodje, jaz ne vem, če je to v redu prodaja. Še posebej zaradi tega, ker ne vem, če ta kupec karkoli nudi, če zagotavlja zaposlenost, če zagotavlja polete letal. Ampak to Slovenski državni holding dejansko dela – ne proda strateškemu partnerju, ne proda finančnemu holdingu, ampak deoju, ki ga je ustanovil finančni holding v eni izmed evropskih držav. Gospe in gospodje, jaz ne vem, če je to najboljša varianta. Morda je kakšna druga boljša. Morda je boljša. Tudi ta transakcija je vsekakor verjetno nelogična. Verjetno imajo državljani in državljanke pravico vedeti, da bodo najprej vložili v neko družbo več kot 3 milijone, zato da bo ta družba prodana za 100 tisoč evrov. Jaz ne vem, kaj tukaj tako moti ministra, če je za njega to v redu. Seveda ima verjetno državni sekretar zgodbo o tem, zakaj je to dobro, zakaj je to boljše kot stečaj ali zakaj je to boljše kot karkoli drugega, kako se bo tukaj nekaj ohranilo, vendar zagotovil ni. Kaj bo naredil ta nov kupec, ne vemo. Ne vemo. Morda lahko Vlada da garancijo, da se je nov kupec obvezal, da bo ta družba delovala še 5 let. Ne vem, jaz tega zagotovi nimam. In do zdaj, ko se je to obravnavalo na odborih, na Komisiji za nadzor javnih financ, tega zagotovi dejansko nismo dobili. Pravico imamo vedeti. Če govorimo o kadrovanju in o kadrovske politiki, potem ne moremo mimo dejstva, da se kadruje nove člane nadzornega sveta v nadzorni svet Nove Ljubljanske banke. Poglejmo zgodovino. Od gospoda Nika Kavčiča naprej, ki je v bistvu ustanovil Ljubljansko banko v 50. letih – popolnoma z drugim namenom, kakorkoli že – in je takratna totalitarna oblast ustanovila to banko, vendar niti slučajno nikoli niso prišli v nadzorni svet ali upravo kadri Nove Ljubljanske banke. Nikoli. Lahko je kdo prišel, vendar tako, da so večino vedno imeli "pravi kadri". Vedno. To se ni zgodilo niti za dan, da v Novi Ljubljanski banki ne bi prišli pravi kadri. Kako pa je zdaj transparentno, da pridejo v Novo Ljubljansko banko kadri, ki zadnji dan opravljajo izpit – pravzaprav sploh ni izpit, ampak pridobivajo potrdilo o tem, da so opravili tečaj za nadzornike? Tukaj je moje mnenje malo drugačno, čeprav ne dosti, od kolega Vebra, glede tega izobraževanja. To izobraževanje za nadzornike je danes prosto, je tržno. To izobraževanje opravlja kdorkoli in opravljajo ga številne družbe – jaz jih tukaj ne bom našteval –, ne samo Združenje nadzornikov. Imaš dve vrsti izobraževanja. Eno je tako imenovano trimesečno ali pa nekaj mesečno izobraževanje, kjer dejansko opravljaš izpit, drugo izobraževanje je pa, da greš na tečaj za dva ali tri popoldneve in ti dajo potrdilo. Ampak jaz govorim o tem drugem izobraževanju, o tem

potrdilu. Ti nadzorniki so dobili to potrdilo zadnji dan. Ampak so sprejemljivi za Slovenski državni holding, so sprejemljivi za to vlado, so sprejemljivi za to koalicijo. Če sploh pozabimo na to, kaj so nekateri od teh članov delali v preteklosti in kje so delali v preteklosti, jaz se v to ne mislim spuščati. Skratka, bili so že v bančništvu, bili so bankirji in bili so tudi v bankah, kjer je bila povzročena precejšnja finančna luknja, ki so jo davkoplačevalci dejansko potem zakrpali. Zdaj govorim o Slovenskem državnem holdingu, da pač tukaj, lahko milo rečem, nima srečne roke pri teh zadevah. Izmed 600 ljudi, ki jih ima v svojih evidencah, jaz ne vem, če so to najboljši kadri. So pa vsekakor pravi kadri. Pravi kadri za tiste, ki bodo lahko v določenem trenutku dobili oziroma zahtevali določeno informacijo ali naredili to, da se določena informacija ne bo pojavila kot transparentna ali kot javna informacija. Saj to se je dogajalo, če berete razvoj finančnega sistema še v prejšnji državi, boste videli, da se je to vedno tako dogajalo. Z vsemi agencijami: AUKN, Sod, Kad, SDH in tako naprej. Seveda tukaj sami sebe slepimo, da smo pri kadrovanju prišli kaj naprej. Nič nismo prišli naprej, ker kadrujejo drugi. Žalostno je, da verjetno niti minister za finance danes ne kadruje. Ker nima več oblasti, da bi lahko kadroval, in nima več verodostojnosti, da bi lahko kadroval. Kadrujejo mreže, omrežja. Tukaj si moramo biti čisto na jasnem – katerekoli mreže. Več mrež je v tej državi. Verjetno so malo specializirane – finance, energetika in tako naprej. Oni kadrujejo. Ker se minister za finance danes ne more več pogajati s sindikati in z zbornico – z zbornico zaradi tega, ker je pač dal neke predloge davčne reforme, ki ni bila niti davčna reforma, ampak neka teoretična želja po nečem, kar dejansko ni izvedljivo, s sindikati pa zaradi tega, ker se je pač težko verodostojno pogajati, če sam sebi izplačuješ neke dodatke za to, da si nekje prisoten. Seveda gre zaradi tega tudi kadrovanje na kapitalnem področju enostavno mimo njega, kot je šlo že v preteklosti. Zaradi tega je resnično vprašanje, kdo pravzaprav danes kadruje v tej koaliciji. Ne SDH, SDH izvede tisto zadevo, SDH dobi imena. Če ne drugega, je zaradi tega odgovornost Državnega zbora najmanj v tem, da ve, kaj se dogaja v državi, in da ve, kaj se dogaja z davkoplačevalskim denarjem, ne glede na formalno pravnost in na zakonodajo. Zaradi tega je danes sklicana ta izredna seja o upravljanju državnega premoženja in zaradi tega so bili predlagani določeni sklepi, ki jih koalicija ni podprla, čeprav se ti sklepi nanašajo na to, da je treba upravljati v skladu z OECD standardi, kar očitno tudi ni bilo dobro. Da je treba zagotoviti natančnejše podatke o določenih prodajah slovenskih družb družbam, ki imajo relativno malo kapitala in za katere se pravzaprav ne ve, kdo je zaposlen, če je sploh kdo zaposlen. Zaradi tega, ker je tudi v gradivu natančno navedeno, kje so temeljni problemi ob



sedanji zakonodaji, ob sedanji strategiji upravljanja te države z upravljanjem.

Kajti če danes govorimo o 12 milijardah premoženja davkoplačevalcev – to je knjigovodska vrednost, jaz mislim, da ga je veliko manj –, bomo čez nekaj časa govorili o dveh milijardah tega premoženja, dejanskega, še posebej, če bo Nova Ljubljanska banka vredna na primer 800 milijonov ali pa 700 milijonov, kot se pojavljajo neke številke v javnosti, da bo dejansko vredna. Ob tem, da smo pred dvema, tremi leti davkoplačevalci vložili v to Novo Ljubljansko banko 2 milijardi oziroma 1,5 milijarde, če pa gledamo celo zgodovino, boste videli, da smo vložili 8 milijard v zadnjih 25 letih. Zato, da bo Slovenski državni holding prodal Novo Ljubljansko banko za 700 ali 800 milijonov. To je pa potem realnost. Realnost, ki enostavno udari po žepu davkoplačevalcev.

Zato ima ta Državni zbor pravico govoriti o upravljanju državnega premoženja, če ne zaradi česa drugega. S tem, da se koalicija na to zelo aktualno vprašanje danes v Sloveniji odziva na način, na kakršnega se odziva – jaz bom tukaj rekel, da bolj ali manj z indolenco, bolj ali manj s spremljanjem, bolj ali manj z neaktivnostjo – je tudi odsev tega delovanja in to dejansko pomeni, kako ta koalicija čuti odgovornost do državnega premoženja.

V Slovenski demokratični stranki smo predlagali določene sklepe. Mi jih seveda še vedno podpiramo, žal nam je, da jih koalicija ni. Tudi za to nosi koalicija odgovornost. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokoјencev Slovenije, zanjo gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, predsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, dovolite, da vam na kratko predstavim stališče Poslanske skupine Desus.

Na začetku je treba pripoznati, da smo večino perečih zadev, ki jih danes predlagatelji izpostavljajo, že obravnavali tako na sejah Komisije za nadzor javnih financ kot tudi na Odboru za finance in monetarno politiko. Za njihovo analizo in poglobljeno razpravo je bilo namenjeno ogromno časa in prav je tako. V naši poslanski skupini smo trdno prepričani, da so poslanske klopi in poslanske govornice tisto mesto, kjer se vodijo tovrstne razprave in opravljajo diskusije, ne pa ulica in "pogromske" izjave za različne medije.

Prav je, da se v Državnem zboru opozarja na morebitne kršitve, da se izrazi dvom v pravilnost, transparentnost ali netransparentnost ter učinkovitost ali neučinkovitost tako poslovanja kakor tudi kadrovanja v družbah, ki so v državni lasti. Gre namreč za našo skupno premoženje. Gre za premoženje, ki so ga več desetletij ustvarjale naše državljanke in državljani. Mnogi od njih so danes v zasluženem pokoju, za katere

nekaj desetink odstotka uskladitev naj ne bi prišla v poštev, ker za to ni finančnih sredstev. To je nezaslišano, ampak o tem kdaj drugič in ob kakšni drugi priliki.

O tem, kako je država te družbe upravljala, obstajajo deljeni pogledi. Načeloma pa bi bilo treba ravnati po načelu, da kdor ne prepozna preteklih napak, je obsojen na njihovo ponavljanje tudi v prihodnje. A vendar se nam v Poslanski skupini Desus zastavlja vprašanje, zakaj v tem mandatu vedno znova razpravljamo o enih in istih zadevah, v sklicih sej velikokrat zasledimo besedne zveze kot so: v medijih se pojavljajo informacije, po govoricah, ki krožijo, baje, in tako dalje. Vlada pa je na večino teh informacij, ki krožijo, včasih že podala zelo konkretne in zadovoljive odgovore.

Očitek, da Vlada krši cilje upravljanja, ki jih določa strategija, in ne ravna v skladu s smernicami OECD, je po našem mnenju zgrešen. Odkar je Slovenija postala članica OECD, je šele sedanja vlada sprejela prvo Strategijo upravljanja kapitalskih naložb v državi v vsej svoji zgodovini. Čeprav je bil normativni okvir vzpostavljen že leta 2014 s sprejemom Zakona o SDH, je šele ta Vlada uspela zakon v celoti tudi implementirati. To sta prepoznala tako OECD kot tudi Evropska komisija, ki je sporočila, da se je njeno priporočilo glede strategije SDH izvajal v celoti. SDH tako opravlja državne kapitalne naložbe skladno z načeli neodvisnosti, preglednosti, gospodarnosti, skrbnosti in tudi odgovornosti, vlada in Državni zbor pa presojata uspešnost upravljanja na podlagi poročanja in ugotavljanja doseganja finančnih in tudi nefinančnih ciljev. Ko smo strategijo sprejemali oziroma jo tudi sprejeli, smo tudi jasno povedali, da je to živa materija, ki se bo po potrebi spreminjala in dopolnjevala, ne pa rokohtirsko prilagajala potrebam dnevne politike. Seveda po presoji uspešnosti tudi v Poslanski skupini Desus nismo vedno zadovoljni z odločitvami upravljalcev. Odgovori na dogajanje okoli imenovanja nadzornikov v naši največji banki, torej NLB, še posebej v medijih, nas niso prepričali. Odgovori, ponujeni na seji Odbora za finance in monetarno politiko, da so ljudje iz bančne sfere pač v sistemu tako imenovanih vrtljivih vrat in da je težko dobiti človeka, ki je popolnoma samostojen in neodvisen, nas nekako niso prepričali. Prav tako se ne morem strinjati, da je v Sloveniji na voljo le peščica bankirjev, ki je voljna prevzeti najbolj odgovorna mesta. Bomo pa seveda skrbno spremljali, kako se bosta do imenovanja opredelili tako Banka Slovenije kot Evropska centralna banka.

Kolegice in kolegi! Naj na tem mestu opozorim, da so pravila zelo jasna in so tudi jasno zapisana. Če se kdo tukaj pregreši – tako v sistemu kadrovanja kot v sistemu upravljanja in prodajanja –, je treba za to seveda tudi odgovarjati. Če pa kdo za te nepravilnosti jasno ve, jih mora tudi obelodaniti in ustrezno ukrepati. V Poslanski skupini Desus upravljanje z državnim premoženjem razumemo dobesedno,



predvsem kot upravljanje in manj kot prodajo, da ne rečem preprodajo ali razprodajo. Nasprotujemo prodaji dobro delujočih družb strateškega pomena, ki bi služila le trenutnemu polnjenju malhe, beri proračuna. Saj veste, kure, ki nosi zlata jajca, pač ne prodaš, saj potem ostaneš tudi brez jajc – mislim seveda na tiste zlate, ki jih ta kura nese. Naj se kumulira znesek od dividend, le ta pa se naj v bodoče vlaga v razvoj, po potrebi pa v majhnem delu tudi za saniranje proračunskih vrzeli.

Kolegice in kolegi. V tej luči vidimo tudi prihajajočo ustanovitev tako imenovanega demografskega sklada, ki bo bdel nad delom – želim si, da nad pretežnim delom – državnega premoženja in preko njegovega upravljanja čez čas sofinanciral obveznosti pokojninskega, invalidskega zavarovanja na podlagi medgeneracijske solidarnosti. Takšne medgeneracijske solidarnosti, kakršne nas ne bo treba biti sram. Sklad bo predvsem plemenitil svoje premoženje, ne bo ga pa prodajal za to, da bi ustvarjal zgolj enkratni prihodek.

Kar zadeva informacij glede ponovnega dviga plač menedžerjev državnih podjetij, pa bi želel povedati zgolj naslednje. V času zategovanja fiskalnega pasu in ob rokohitrskih izjavah, češ da denarja za usklajevanje prisluženih – še enkrat poudarjam, prisluženih – in zasluženih pokojnin ni, pa tudi transferov za plače, za transfere posameznikom in gospodinjstvom, se pač v Poslanski skupini Desus ideji o dvigu plač ne moremo prikloniti. Zdi se nam, milo rečeno, neprimerna, neokusna in nehygienična.

Ob zaključku, bi upravljalce državnega premoženja ob tej priložnosti radi opozorili tudi na to, da se v primeru, ko je družba v državni lasti in se namenja prodaji, temeljito prouči možnost delavskega odkupa kot najboljšega motivacijskega ukrepa. Notranje lastništvo zaposlenih vidimo kot eno najbolj trajnostnih oblik sodobnega podjetništva, kot neko vrsto alternativo oziroma protiutež hitri privatizaciji in razprodaji zgolj po enem merilu, to je po optimalni ceni. Hvala lepa za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev o predlogu priporočila. Kot prvi se je javil predstavnik predlagatelja mag. Marko Pogačnik. Prosim.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Po predstavitvi vseh stališč s strani poslanskih skupin, sem jaz osebno še bolj prepričan, da smo v poslanskih skupinah Slovenske demokratske stranke, Nove Slovenije in skupine Nepovezanih poslancev več kot upravičeno vložili ta sklic za izredno sejo v zvezi z upravljanjem državnega premoženja. Mislim, da niti v enem izmed stališč poslanskih skupin niso

teh naših navedb in nepravilnosti tudi negirali. Dejstvo je celo, da so, mislim, da socialdemokrati v svojem stališču točno sledili predlogu drugega priporočila, ki smo ga dali, in sicer, da se preveri ustreznost strategije upravljanja premoženja in da Vlada pride z novo. Vsaj tako je bilo za razumeti. Tudi Desus, se mi zdi, je navajal določene zadeve, v katerih opozarja na sisteme in na odločitve, ki bi bile lahko boljše. Se mi zdi, da je samo Stranka Modernega centra bolj kot ne prodajala tisto meglo o etiki in morali, od katere pa je vsaj za 180 stopinj obrnila tisto, kar je obljubljala pred volitvami. Ampak tudi v Stranki modernega centra se ni zanikala niti ena zadeva, na katere predlagatelji opozarjamo oziroma jih tudi navajamo.

Vsaj zame je bilo zaskrbljujoče stališče, ki ga je predstavil minister za finance kot stališče vlade, kajti že po eni grožnji, ki je bila opozicija deležna s strani predsednika Državnega zbora pri interpelaciji Erjavca, ki je povedal, da to predstavlja veliko nevarnost za državo, smo danes s strani ministra za finance slišali, da opozicija s sklicevanjem izredne seje o upravljanju državnega premoženja predstavlja nevarnost za tuje investitorje in da zmanjšujemo bonitete Slovenije v tujini. Jaz mislim, da je pa ta njegova izjava preseгла vse meje dobrega okusa, predvsem pa tudi vse meje demokracije. Spoštovana Vlada, spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani poslanke in poslanci koalicije vlade Mira Cerarja, ali vi še sploh rabite opozicijo? Kajti pred časom ste zavrnili vse, kar je predlagala opozicija, ampak zdaj ste šli pa korak še naprej z izjavo, da je tisto, kar predlaga opozicija, že nevarno za državo in da s potezami zmanjšujemo ugled Slovenije v tujini. Mislim, da je pa to res presešlo vse meje dobrega okusa in vse meje demokracije v Sloveniji. Ali se vi sploh zavedate besed, ki jih izrekate? Če je kdo zamajal ogled v tujini pri tujih investitorjih, potem sta bili to vlada Mira Cerarja in koalicija – Stranka modernega centra, SD in Desus – na primeru prodaje Telekomu. Vojaška obveščevalna služba je prisluškovala tujim investitorjem in tujim potencialnih vlagateljem. Vi delate sramoto tej Sloveniji in odganjate tuje vlagatelje, ne da se zdaj spravljate na opozicijo, da z enim sklicem izredne seje, ko opozarjamo na vsa tveganja, na vse nevarnosti, in rečete, da s tem zmanjšujemo bonitete slovenske države v tujini in odganjamo tuje vlagatelje. Odstopiti bi moral minister za obrambo zaradi prodaje družbe Telekomu. Naštejte mi eno državo Evropske unije ali pa eno državo, v kateri vlada parlamentarna demokracija, ki je pri prodaji državnega premoženja zaradi nepravilnosti moral odstopiti obrambni minister. Naštejte mi jo! Ni je. In vi govorite, da opozicija predstavlja nevarnost za državo in pa nevarnost za demokracijo. Niti ena koalicijska stranka ni pri svojem stališču teh nepravilnosti, na katere opozarjamo, zanikala. A se vam res zdi gospodarno, etično in moralno



kadrovanje v nadzorni svet Nove Ljubljanske banke, ko imenujete ljudi, ki so v tem sistemu zaposleni že skoraj 40 let? Vsaj za opozicijo te ljudje predstavljajo veliko tveganje, da so sodelovali in da so tudi odgovorni za bančno luknjo ter da je vaš ključni namen za imenovanje teh ljudi predvsem v tem, da se določene zadeve, določene nepravilnosti – predvsem na področju odvisnih in hčerinskih družb Nove Ljubljanske banke na področju bivše Jugoslavije, Švice, Nemčije – zdaj skrijejo in pometejo pod preprogo. Kajti te ljudi, ki so imeli pomembna mesta, verjetno celo najbolj odgovorna, v hčerinskih in odvisnih družbah, ste zdaj imenovali v nadzorni svet Ljubljanske banke. Vlada pravi v stališču, da pri tem nima nič. Zanimivo mnenje, zanimivo stališče, ampak na predlog Vlade in s pomočjo koalicijskih poslank in poslancev je bil imenovan nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga. To pomeni, da je za vse odločitve, ki jih sprejema Slovenski državni holding, tako nadzorni svet kot vodstvo, vsaj posredno odgovorna tako vlada Mira Cerarja kot koalicijski poslanci.

Jaz sem še vedno prepričan, da sta za upravljanje državnega premoženja najbolj odgovorna predsednik Vlade dr. Miro Cerar in finančni minister dr. Mramor. Kdo maje ugled Slovenije v tujini ali pri tujih investitorjih? Jaz mislim, da bi med njimi lahko našli tudi državnega sekretarja gospoda Dragonjo, ki je na oddaji Tarča lagal, izrecno rekel, da je Banka Slovenije zahtevala menjavo enega izmed članov nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke. Spoštovani državni sekretar je bil ujet na laži, Banka Slovenije je zadevo zaničala. Vlada nikoli ni pojasnila razlogov za menjavo vodstva Slovenskega državnega holdinga. Kot pravimo, legitimna pravica Vlade je, da nastavi svoje ljudi. Vendar smo glede na obljube, ki jih je dala predvsem Stranka modernega centra pred volitvami, v skupini predlagateljev prepričani, da to odstopa od etike in morale. Vsaj povejte razloge, zakaj ste se odločili za menjavo vodstva Slovenskega državnega holdinga, zakaj ste skrivali člane nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke, zakaj ste jih razkrili šele deset minut pred sejo skupščine, čeprav vemo, da je bila ta skupščina univerzalna ter da država in Slovenski državni holding obvladujeta Novo Ljubljansko banko stoddostno. Zanimiva so bila tudi dogajanja v zvezi z razkritjem neke informacije, ki jo je na seji Odbora za finance in monetarno politiko povedal predsednik nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, in sicer, da se članica tega nadzornega odbora mag. Barbara Smolnikar izloča pri glasovanjih o Novi Ljubljanski banki, ker je predsednica uprave družbe, katere lastnica oziroma delničar je Nova Ljubljanska banka v višini 50 %. V opoziciji smo na vse te zadeve že pri imenovanju nadzornega sveta opozarjali. Zanima me, spoštovani državni sekretar, ali boste glede na to razkritje predsednika nadzornega sveta uporabili 46. člen

Zakona o Slovenskem državnem holdingu in predlagali razrešitev mag. Barbare Smolnikar iz nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, kajti zdaj se je jasno pokazalo, da tu obstaja velik konflikt interesov.

Minister za finance je v svojem stališču omenil, da delujemo v skladu s smernicami OECD, Vlada se ne sme vmešavati v vodenje in odločanje pri delovanju organov upravljanja Slovenskega državnega holdinga. Spoštovani minister je odšel. Mislim, da tudi to kaže na odnos ministra do upravljanja državnega premoženja, da kot najbolj odgovorna oseba ni prisoten na seji Državnega zbora in ni bil prisoten niti na seji Komisije za nadzor javnih financ. Moja edina razlaga je, da se boji. Da se boji stopiti pred poslanke in poslance in odgovarjati na vprašanja, zato vedno pošlje svojega državnega sekretarja. Minister za finance je rekel, da se Vlada ne vmešava, da so organi vodenja oziroma poslovodni organi Slovenskega državnega holdinga neodvisni. Predsednik nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga pa na seji Odbora za finance pove, da je bil recimo vsaj dvakrat oziroma trikrat že v Kabinetu predsednika Vlade Republike Slovenije, pri gospodu Kešeljeviću. Če so neodvisni, spoštovani državni sekretar, zakaj potem predsednik nadzornega sveta SDH hodi v Kabinet predsednika Vlade Republike Slovenije? Sam je to priznal na seji odbora. Zakaj ste potem kot Vlada dali priporočilo Kapitalski družbi, da ne sprejme prevzemne ponudbe za prevzem družbe Perutnina Ptuj? Tako kot vam ustreza. Pri Telekomu ste se bali sprejeti neko odločitev, druge odločitve pa radi diktirate. Mi v opoziciji in tudi v Slovenski demokratični stranki smo že pri spremembi Zakona o Slovenskem državnem holdingu opozarjali, da bo s to spremembo, ko se državno lastništvo ne bo preneslo na holding, prihajalo prav do takšnih situacij, ki jih navajamo sedaj. To pomeni, da Slovenski državni holding ne bo upravljal, ampak da bo s strani Vlade prihajalo do vodenja le tega.

Časa je še kar nekaj, spoštovani državni sekretar in Vlada. Stopite pred javnost in pred poslanke in poslance ter povejte. Zakaj so se skrivali nadzorniki Nove Ljubljanske banke, zakaj predsednik nadzornega sveta hodi v kabinet vlade Republike Slovenija, zakaj ste se odločili za imena za člane nadzornega sveta NLB, ki imajo kar globoko zgodovino pri upravljanju vsaj hčerinskih in odvisnih družb? Kakšno je vaše mnenje glede konflikta interesa, ki ga je povedal predsednik nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga z mag. Barbaro Smolnikar, da se izloča pri glasovanjih? Zakaj ste na tak netransparenten način naredili pripojitev Factor banke in Probanke k družbi DUTB? Zakaj ste to naredili brez resnih razlogov, brez razkritja resnih bilanc? Opozarjati je treba, da smo tukaj davkoplačevalci že reševali dve privatni banki. Zakaj potrebuje Družba za upravljanje terjatev bank novih sto zaposlenih, ki



so jih zdaj prenesli iz Probanke in Factor banke? Zakaj ste se odločili, da Družba za upravljanje terjatev bank dobi novo poslanstvo s spremembo zakona? Da so zdaj zadolženi tudi za prestrukturiranje podjetij, da imamo dva upravljavca državnega premoženja – na eni strani Slovenski državni holding na drugi strani Družbo za upravljanje terjatev bank. DUTB je dobil dodatnih sto ljudi zdaj s to pripojitvijo Probanke in Factor banke, na drugi strani pa vidimo, da DUTB veselo najema neke hišne svetovalce. Admetam – štiri milijonske svetovalne pogodbe so že bile podpisane, zdaj so naredili majhen premik. Ampak tistim družbam, ki so pod okriljem DUTB, določijo, katere svetovalce morajo jemati. Izčrpavajo slovenska podjetja: Cimos, Alpino in ostale. Kup stvari je in jaz sem prepričan, da tako slabega upravljanja državnega premoženja, kot je pod sedanjo vlado Mira Cerarja, v sami zgodovini Slovenije še ni bilo.

SMC se sklicuje predvsem na zgodovinsko dejanje, da ste sprejeli strategijo upravljanja državnega premoženja. Že takrat smo vas opozarjali na pasti in na slabosti, ki jih ta strategija ima. Vendar odgovorite na tiste očitke, ki jih predlagatelji navajamo, in sicer, da kršite ključne cilje in ključno poslanstvo strategije upravljanja državnega premoženja.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima drugi predlagatelj, gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Kolegice in kolegi!

V Novi Sloveniji smo sopodpisniki te seje predvsem zaradi tega, ker tako domačijskega kadrovanja ta država še ni imela oziroma ga v preteklosti ni poznala. Omrežja se v bistvu sploh ne skrivajo več, ampak sama sebe kadrujejo na odgovorne položaje v državna podjetja oziroma v podjetja, v katerih ima država vpliv. Tako brezobzirnega kadrovanja, kot ga danes pozna naša država, dejansko torej še ni bilo. Nekaj bom navedel v nadaljevanju. Zaradi tega so tovrstne seje izredno dobrodošle, pa ne samo zato, da se pogovarjamo, ampak predvsem za vladajočo koalicijo in ministre ter vlado, da končno povedo, zakaj na odgovornih položajih v državnih podjetjih podpirajo tiste, ki so nekoč že sodelovali bodisi pri tako imenovanem bančnem ropu ali katerihkoli drugih takšnih in drugačnih neumnostih, ki so se zgodile v preteklosti. Zakaj Vlada vztraja pri enih in istih kadrih, ki kolobarijo po slovenskem bančnem sistemu, po državnem premoženju? Vlada kot skupščina je odgovorna. Alarmi, da gre nekaj zelo hudo narobe pri kadrovanju se dnevno kažejo in dnevno zvenketajo. Pravega odgovora na te alarme ni, še več, vlada in koalicija zgolj mižita, gledata stran, ob tem ko omrežja in ozadja kadrujejo. Ampak če gledate stran, še ne pomeni, da niste soodgovorni. Ste odgovorni.

Ko bo tudi zaradi tega napačnega kadrovanja nekoč morda nastala – jaz si ne želim, da bi nastala –, še večja bančna luknja, bo ta vladajoča koalicija tista, ki bo kriva, ki bo odgovorna. Vse, kar se dogaja v zadnjem obdobju v Novi Ljubljanski banki, tudi imenovanje novih nadzornikov, vse to je odgovornost vladajoče koalicije.

Menjava vodstva SDH. Vse skupaj se je začelo pri tej zgodbi in še danes nekateri novinarji o tem poročajo, še danes čakamo na tako imenovan zapisnik ali pa magnetogram te famozne seje nadzornega sveta SDH, da vidimo na kakšen način se je zgodila ta zamenjava uprave Slovenskega državnega holdinga. Tega zapisnika še kar ni. Povejte mi, zakaj. Ali vas, spoštovani poslanci vladajoče koalicije, ne zanima, kaj se je dogajalo na tej seji? Ali vas ne zanima? Nekateri celo ugibajo, da tega magnetograma sploh ni, kljub zakonskim določbam. Ni problem, če pride do zamenjave uprave SDH, to sploh ni težava, saj Vlada mora kadrovati v skladu s smernicami OECD. Problem je, s kom se je bivšo upravo zamenjalo. S kom? S tistimi se jih je zamenjalo, ki so nekoč že sodelovali pri nastajanju bančne luknje, dajanju nezavarovanih kreditov.

Prodaja Palome in Adrie. Palomo in Adrio se je prodalo poštnim nabiralnikom, ki so bili ustanovljeni dva dni pred razpisom. Zame je to zelo čudno, to je zelo spekulativna naložba. Ali za vas ni? V kakšne roke smo mi ta podjetja prodajali? Podjetju na Cipru, davčna oaza. Mi pravimo, to je vse v redu, mi nismo za to odgovorni. Smo odgovorni, kajti vi ste nastavili Slovenski državni holding. Kot za Palomo velja enako tudi za Adrio. Ampak najhujše in vrh pritlehnega kadrovanja, je pa nedvomno imenovanje novega nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke. Iz naftalina ste potegnili določene ljudi, ki so v banki že od leta 1972 naprej sodelovali pri vseh luknjah, ki so nastajale širom po svetu. In ti ljudje bodo spet opravljali oziroma nadzorovali upravljanje največje slovenske banke. Izpostavljam tri osebe, ki so nekoč že bile v Novi Ljubljanski banki. Povejte mi, kako naj zaupljani, ki zaupajo v bančni sistem – vsaj glede na to, da imajo svoje hranilne vloge v bankah –, zaupajo v bančni sistem, ne zaupajo pa ljudem, ki jih vi kadrujete. Tukaj je ta težava. Kako naj ljudje zaupajo tem ljudem, ki so že vsaj trikrat spravili banko na kolena, da še tretjič ali četrtič ne bodo ponovili tega dejanja. Kako naj zaupamo lisici, da ne bo še tretjič prišla po kokoši v naš kokošnjak? Jaz takšnim ljudem ne zaupam, da nadzorujejo upravljanje z največjo državno banko.

Kadrovska komisija naj bi celo enega izmed članov nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke ocenila celo negativno, kajti ni izpolnjeval treh pogojev: Prvi pogoj – znanje tujega jezika, angleščine. Drugi pogoj – nekoč je bil odgovoren v Črni gori, kjer je tudi nastajala velika luknja in je minilo premalo časa od tega,



ko je bil v Črni gori, do samega imenovanja za nadzornika. Tukaj se pojavlja sum korupcije, da bi lahko kot nadzornik vplival tudi na te posle, ki jih je imel v Črni gori. Na to naj bi kadrovska komisija opozarjala upravo SDH, pa je uprava SDH kljub temu to osebo imenovala v nadzorni svet Nove Ljubljanske banke. Kaj se je potem zgodilo? Ker je temu izrecno nasprotovala ena izmed članic kadrovske komisije na SDH, je ta članica kadrovske odstopila kot članica kadrovske komisije SDH. Potem pa rečejo na SDH, da iz osebnih razlogov. Ja, iz osebnih razlogov, ker ne morejo sodelovati pri tem, kar se dogaja. To se v tej državi ne zdi nič sumljivo? Lepo vas prosim. Kadruje se torej tiste ljudi, tistega posameznika, ki je v Črni gori recimo pomagal ali pa je bil takrat na odgovornih položajih, ko se je ustvarjala bančna luknja.

Gospod Macuh – o njem so tudi mediji veliko pisali. 7 let je vodil podjetje iz skupine Nove Ljubljanske banke v Švici, in to podjetje Nove Ljubljanske banke v Švici je bila ena od večjih lukenj Nove Ljubljanske banke. Ta gospod je že od leta 1972 drugače v celotnih strukturah Nove Ljubljanske banke. Od leta 1972. Ne govorim od leta 2002, ampak od 1972. To luknjo smo sanirali tudi davkoplachevalci. Povejte mi, kje so razlogi, da se kadruje take posameznike, ki so že celotno svojo kariero zgradili v Novi Ljubljanski banki, bili dokazano na odgovornih položajih, ko se je zgodila bančna luknja. Ampak, da razumemo celotno prepletenost kadrovanja, kar se tiče nadzornika gospoda Macuha, pa naslednje. Gospod Macuh je bil tudi nadzornik Nove Ljubljanske banke med leti 2010 in 2012, v obdobju, ko je Nova Ljubljanska banka še vedno – ko je bil, mimogrede, predsednik nadzornega sveta gospod Simoneti, šef upravnega odbora DUTB – dajala nezavarovane kredite, ko je bil šef kadrovske komisije predsednik uprave SDH, gospod Jazbec. Glej ga zlomka, krog je sklenjen. Vam se pa ne zdi nič sumljivo. To ne govorim zaradi sebe, ampak tudi zaradi srednješolcev, ki so tukaj, ki bodo morali ta zapitek plačevati. Napačne kadrovske odločitve te Vlade ne bo morala plačevati moja generacija, ampak še mlajša generacija. Zaradi tega, ker so na zgornje položaje imenovani ljudje, ki kolobarijo po bančnem sistemu že 40, 50 let. V tem obdobju, ko je bil gospod Macuh v nadzornem, so bili tudi dani krediti tako Savi kot Vegradu, a nobena kazenska ovadba ni bila podana z njegove strani za nezavarovane kredite za nazaj v tem obdobju. Ali kdo sedi zaradi tega obdobja? Nihče. Torej, mi imamo bančno luknjo, s strani teh istih gospodov jo imamo, ne vemo pa, kdo so storilci. To je enako, kot da bi na Prešernovem trgu dobili nekoga, ki je bil ustreljen, mi pa rečemo, da strelca pa ni. Na približno enak način se obnašamo. Ob vsem tem pa seveda zbode v oči tudi to, da sta licenco Združenja nadzornikov, ki je potrebna, da lahko nekdo opravlja funkcijo v nadzornem svetu Nove Ljubljanske banke, dva izmed novo imenovanih

pridobila dva dni pred skupščino. Pozor, dva dni pred skupščino. Torej sta že vnaprej vedela, da bosta imenovana. Saj to je logično, ampak dva dni pred skupščino sta jo pridobila, enemu pa je bila ta licenca podaljšana v začetku februarja letos. Ampak, pozor, zadnji izpitni rok za pridobitev licence je bil 8. december 2015. Ali se lahko to še bolj odkrito imenuje?

Če zaključim, te seje so res dobrodošle zaradi tega, ker na eni strani vladajoče koalicije ali pa poslancev vladajoče koalicije res ne razumem, kako tako pritlehno podpirajo – sploh ni pritlehno, se opravičujem –, oziroma tako odkrito pobalinsko kadrovanje. Razumel bi vas, če bi vi imeli kaj od tega, če bi vladajoča koalicija imela kaj od tega, če bi poslanci SMC imeli kaj od tega, ampak nimate. Od tega ima nekaj le določen del omrežij te države, ima pa veliko od tega. Zaradi tega vas jaz ne razumem, zakaj s svojim molkom podpirate tovrstna početja in dejansko ne samo razprodajo, ampak odpiranje nove bančne luknje, ki se kaže. Kajti tisti, ki je nekoč že sodeloval, soustvarjal, bil soudeležen v bančnem sistemu in je botroval nastanku bančne luknje, ki smo jo sanirali, po mojem trdnem prepričanju ne bi več smel sedeti na teh odgovornih položajih. V Nemčiji imajo v tej smeri narejeno zakonodajo in napovedujem, da bo Nova Slovenija šla v spremembo zakonodaje. Že zdaj vas naprošam za podporo, da tisti, ki so naredili bančno luknjo, bili v upravah podjetij, ko je nastala bančna luknja, nikoli več ne smejo sedeti v upravah bank. Nikoli več, kajti le tako se bomo zavarovali, da ne bodo jajca ali pa kokoši iz kokošnjaka še naprej odhajali.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Urška Ban, pripravi naj se mag. Matej Tonin.

URŠKA BAN (PS SMC): Spoštovana podpredsednica, hvala za besedo. Lep pozdrav tudi z moje strani predstavnikom Vlade, poslankam in poslancem!

Problematika upravljanja državnega premoženja, ki jo obravnavamo tudi danes, je ena od zelo aktualnih in tudi stalnih tematik, ki smo jih v zadnjih mesecih kar redno obravnavali tako na pristojnih delovnih telesih – Komisiji za nadzor javnih financ, Odboru za finance in monetarno politiko – kot tudi že na plenarnih zasedanjih. Te vse skupaj več kot 30 urne razprave v zadnjih mesecih so dale različne poglede in vidike na upravljanje z državnim premoženjem na eni strani, na drugi strani pa so dale tudi možnost, da nam pristojni, tako s strani Vlade kot s strani upravljavca državnega premoženja SDH, pojasnijo določene postopke, padejo odgovore v okviru svojih pristojnosti v zvezi s postopki, ki jih vodijo.

Naj tukaj že na začetku povem, da se sama do posameznih odločitev, ki jih upravljavec premoženja vsakodnevno sprejema, do posameznih transakcij, ki jih izpeljuje v okviru



svojih pristojnosti, ne bom konkretno opredeljevala, niti ne razpolagam s celotno poslovno korespondenco, pa tudi sama zahtevnost in kompleksnost vseh teh postopkov verjetno presega tudi moje poznavanje tovrstne problematike.

Drugič. Kot poslanka v Državnem zboru verjetno tudi nisem pristojna, da posegam v tovrstne odločitve oziroma da se kakorkoli opredeljujem do posameznih transakcij, ki jih takrat upravljavec državnega premoženja sprejema in vodi.

Bi pa vseeno podala en svoj pogled na današnjo obravnavano temo – upravljanje državnega premoženja. Če začnem z letom 2010, ko je Slovenija postala članica OECD. Članica organizacije gospodarsko najbolj razvitih držav sveta je morala izpolniti določena priporočila skladno s Smernicami OECD za korporativno upravljanje družb v državni lasti. Med drugim je bilo nujno sprejetje zakona za vzpostavitev centralizacije upravljanja, nujno je bilo sprejetje Kodeksa korporativnega upravljanja in tudi sprejetje Strategije upravljanja kapitalskih naložb države s spremljajočo klasifikacijo. V času sprejemanja v OECD je imela Slovenija upravljanje kapitalskih naložb države urejeno po različnih ministrstvih, nato vzpostavljeno Agencijo za upravljanje kapitalskih naložb in upravljanje po konceptu Zakona o Slovenskem državnem holdingu iz leta 2012, ki pa ni začel. V letu 2014 je bil potem sprejet Zakon o Slovenskem državnem holdingu, ki je normativno ustrezal priporočilom OECD, in sedanja vlada je uspela ta zakon v celoti implementirati, in sicer smo v letu 2015 imenovali nove člane nadzornega sveta SDH, sprejeli smo Strategijo upravljanja kapitalskih naložb države, Vlada je sprejela letni načrt upravljanja in merila za merjenje uspešnosti poslovanja družb v državni lasti.

S tem smo na nek način, po mojem mnenju, izoblikovali nek celosten sistem za upravljanje podjetij, ki jih ima država v svoji lasti. V tem sistemu je ključno tudi to, da SDH deluje neodvisno, neodvisno od dnevnih, takšnih ali drugačnih, tudi političnih pritiskov. To je tudi v skladu s smernicami OECD, ki pa ne veljajo samo za Vlado, veljajo za državo in politiko nasploh. Zdaj je treba delati na tem, da to strategijo sistematično udejanjamo in s tem dvigujemo nivo korporativnega upravljanja v celotnem delu državnih podjetij – in ne samo v SDH – po celotni strukturi države. Zame je tukaj pomembno, zelo pomembno in bistveno, da imajo družbe v državni lasti takšne nadzorne odbore, takšne nadzorne organe, ki delujejo v interesu družbe in učinkovito nadzirajo menedžment brez nepotrebnega političnega vmešavanja. Prav to je tudi namen Zakona o SDH, katerega osnovni cilj je ločiti državo oziroma politiko od upravljanja družb v državni lasti. Kot sem rekla, je Vlada sprejela strategijo, ki jo je potrdil ta državni zbor, nadalje letni načrt in merilo za merjenje uspešnosti poslovanja

družb s kapitalsko naložbo države, na predlog Vlade smo v Državnem zboru imenovali tudi nadzorni svet SDH.

Odločitev o potrditvi nadzornega sveta smo v naši poslanski skupini takrat sprejeli odgovorno, preverili na podlagi vseh razpoložljivih informacij, ki smo jih imeli. Preverb podatkov iz teh dokazov, ki bi nasprotovali temu, da so kandidati za to funkcijo primerni, s takšnimi dokazi nismo razpolagali. Pri tem se tudi vloga politike pri imenovanju nadzornega sveta na tak način, kot sem povedala, ko smo ga preudarno in premišljeno imenovali, pri vsakodnevem korporativnem upravljanju konča. Uresničevanje vseh ciljev iz sprejetih strategij in aktov je od zdaj naprej naloga SDH. Na vseh teh podlagah SDH upravlja državne naložbe, Vlada in Državni zbor pa presojata uspešnost upravljanja na podlagi poročanja in ugotavljanja doseganja tako finančnih kot nefinančnih ciljev iz aktov upravljanja, ki se ugotavljajo na podlagi sprejetih meril. Poročanje Državnemu zboru natančno opredeljuje 67. člen Zakona o SDH, ki predpisuje letno poročanje Državnemu zboru in četrletno poročanje Vladi in Komisiji za nadzor javnih financ. Po mojem mnenju je takrat čas in prostor, da ob sprejemanju teh poročil razpravljamo o doseganju ciljev – tako finančnih kot nefinančnih – kot celotnemu upravljanju in tudi poslovanju SDH kot takemu. Takrat, ko obravnavamo tovrstna poročila, imamo možnost vse pristojne povprašati o posameznih zadevah iz poročila, iz naše pristojnosti, izpostavimo določeno problematiko, sprejmemo tudi določene sklepe kot usmeritve ali predloge Vladi, ki lahko potem na podlagi tega tudi ukrepa. Po mojem mnenju so ti okviri primerno zastavljeni in zdaj je verjetno čas, da dopustimo, da pristojni uresničujejo zaveze in cilje, ki so jim bili postavljeni.

Kot sem že povedala, se ne bom opredeljevala do konkretnih primerov, ki jih tu predlagatelj navaja, bi pa morda še nekaj o kadrovanjih. Na podlagi vseh medijskih informacij, tudi dezinformacij, nekih pavšalnih obsodb, opozarjanj, tudi tega, kaj vse se je v medijih in znotraj Državnega zbora izpostavljalo, ne nameravam pretirano komentirati, ker smo določene odgovore v vseh dosedanjih razpravah že dobili. Zame te pavšalne navedbe, pavšalne medijske objave, ki so lahko korektne, ne predstavljajo zadostnega dokaza, da bi tu potrdila sklep, ki ga predlaga predlagatelj, in sicer, da Vlada krši načela korporativnega upravljanja. Sama tudi ne morem tako z lahkoto razpravljati o teh pavšalnih navedbah, o njih odločati, soditi in celo obsoditi glede posameznih primerov kadrovanj. Tu določene ljudi, sicer strokovnjake svojih področij, diskreditiramo tako na osebni kot profesionalni ravni. Menim, da to ni moja naloga znotraj parlamenta, ker sama ne razpolagam s posameznimi dokumenti, ne razpolagam z informacijami o vseh preteklih pristojnostih, pooblastilih, odgovornostih teh ljudi, ki jih



nekateri pripisujejo določenim omrežjem, povezujejo v hobotnice. Če kdorkoli s takimi dokazi razpolaga, je prav, da jih predloži za to pristojnim, ki bodo tudi ukrepali. Koliko je kdo prispeval k bančni luknji in koliko so posamezni ljudje sodelovali pri kreditnih odločitvah, vse to je po mojem mnenju treba najprej dokazati, preden o tem sodimo ali obsodimo. Verjetno kar vsem ne moremo eksplicitno očitati ustvarjanja bančne luknje na podlagi vseh teh navedb, ki smo jih danes v teh razpravah slišali. Ne zdi se mi primerno, da od človeka do človeka znotraj parlamenta iščemo, česa je kriv, kakšna pooblastila je imel, ker imamo za to tudi v tej državi neke institucije, imamo kadrovske komisije SDH, upravo SDH, saj če bomo o vsem tem odločali in sodili tukaj, tega niti ne rabimo. Na drugi strani v naši državi kljub vsemu delujejo tudi druge institucije, kot so Računsko sodišče, Komisija za preprečevanje korupcije, Agencija za trg vrednostnih papirjev, Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, ki so zastopniki javnega interesa. Če ti ugotovijo določena dejstva in okoliščine, ki bi dokazovale sum oškodovanja Republike Slovenije na tak ali drugačen način, predlagajo začetek posebnih revizij in začetek odškodninskih postopkov proti posameznim organom ali članom znotraj teh organov z namenom, da se zaščiti premoženje Republike Slovenije. Je pa res, da tudi sama pričakujem, da tako SDH kot Vlada in vse te druge institucije končno v popolnosti začnejo izvajati svoje pristojnosti, enako pa velja tudi za nas v parlamentu. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Matej Tonin. Pripravi naj se gospod Franc Laj.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovani kolege in kolegi, dober dan!

Mislim, da imamo danes na dnevnem redu ključno temo, s katero se mora ukvarjati tudi Državni zbor. Gre za to, na kakšen način bomo upravljali naše skupno premoženje. Mislim, da se premalokrat poudari, da od vseh teh 10 milijard, s katerimi naj bi razpolagala država, praktično v proračunu dobimo vsako leto tam okoli, čez palec, 50 milijonov evrov, kar je po naši oceni odločno premalo.

Če kaj, potem je pretekla praksa doslej vedno dokazala, da država ni bila najboljši upravljavec državnega premoženja. Jaz se tukaj ne mislim sprenevedati, jaz mislim, da je tukaj vsako politiko, tako levo kot tudi desno, vedno srbeli prsti, da je na takšen ali drugačen način posegala v upravljanje državnih podjetij. Nekomu se zdi to normalno, meni se to ne zdi normalno. Mislim, da tovrstni posegi v upravljanje državnih podjetij oziroma tovrstni politični posegi v upravljanje državnega premoženja povzročajo tem podjetjem predvsem škodo. Zakaj škodo? Ker se mi zdi, da so tovrstne politične intervencije v državnih

podjetjih vedno ali pa velikokrat neracionalne in negospodarne, ker se intervenira zaradi tega, da se določene posle zagotovi krogom, ki so blizu določeni politični opciji, ne pa zato, da bi se podjetjem pomagalo, da bi boljše delovala in tudi ustvarjala nova delovna mesta.

Zato vsaj v Novi Sloveniji velikokrat poudarjamo, da če kaj, potem smo v politiki odgovorni za to, da državnim podjetjem poiščemo odgovorne lastnike. Danes žal država ni odgovoren lastnik. Kdo pa je pravzaprav odgovoren lastnik? Jaz mislim, da tisti, ki bo podjetje razvijal v takšno smer, da bo ustvarjalo nova delovna mesta. Kako se bo pa to zgodilo? Jaz mislim, da mora vsako podjetje ves čas vlagati v razvoj, da razvija svoje izdelke. Če razvija svoje izdelke, potem ima priložnost, da jih proda. Če jih proda, ustvari dobiček, to pa je tisto, kar na koncu koncev lahko ustvari delovno mesto. Če se ne vlaga ves čas v razvoj, potem se lahko zgodi, da v nekem trenutku podjetje ostane za konkurenco in na koncu koncev tudi propade. Poglejte samo primer skandinavske Nokie, kako je visoko napredno tehnološko podjetje praktično v nekem trenutku zaostalo za konkurenco in zgodbe o uspehu je bilo konec. Jaz si ne želim, da bi se kaj podobnega zgodilo s slovenskimi podjetji. Zaradi tega, vsaj v Novi Sloveniji, vse skupaj nagovarjamo, da poiščemo odgovorne lastnike. Odgovorni lastniki so pa lahko delavci, ki odkupijo podjetje, lahko so to odgovorni domači menedžerji ali pa tudi tujci. Najslabše pa je politično upravljanje gospodarstva, kakršnemu smo priča tudi danes. Čeprav je ta vladna koalicija in zlasti največja vladna stranka prišla na oblast tudi z obljubo po drugačnem delovanju, po omejevanju, kar se tiče poseganja v samoupravljanje gospodarstva, mislim, da praksa kaže, da ste šli popolnoma po isti poti kot vsi ostali vaši predhodniki doslej.

Kolegica, ki je razpravljala pred menoj, je govorila o tem, da praktično ni nobenih dokazov, da bi se ta državna podjetja upravljala slabo oziroma da bi prihajalo do kakršnihkoli političnih intervencij. Ampak kakšen bi pa bil vaš odgovor, če bi dokazali, da se na primer državni sekretar Kešeljevič redno sestaja z nadzornikom SDH Beličem? Kakšen bi bil ta komentar? Ali bi šlo takrat za nedovoljene politične posege ali bi šlo, kako že pravite, za redno dajanje navodil Vlade svojim organom oziroma svoji instituciji, v katero smer naj upravlja določena podjetja? Jaz mislim, da se ta dva gospoda ne sestajata zaradi tega, ker bi želela, da se neko podjetje upravlja v to ali ono smer, ampak ker želita, da se v določenih podjetjih zagotovijo oziroma da pridejo v določena podjetja točno določeni kadri. Mislim, da je to slabo in je posmeh vsem tistim komisijam, ki jih je ta država ustanovila zato, da naj bi strokovno presojala in izbirala posameznike in določene kadre, ki bi bili primerno usposobljeni, da bi lahko upravljali z državnimi podjetji.

Ena stvar, ki mi vedno oziroma zelo pogosto leži na duši, je, da če imate na naši strani, torej na



desni, zelo intenzivno zagovarjanje tega, da naj vendarle za vsa ta državna podjetja končno poiščemo odgovorne lastnike, ki bodo s temi podjetji upravljali korektno in naj se politika umakne iz tega procesa, imate na vaši oziroma na levi strani zelo intenzivno zagovarjanje teze, da lastništvo sploh ni problem, da je bistveno upravljanje. Mislim, da je bila to tudi glavna teza gospoda Jankovića, zdajšnjega ljubljanskega župana, ki je vedno trdil, da problem ni lastništvo, ampak je problem upravljanje. Če bi bilo v tej tezi ali pa v teh besedah kaj resnice, potem lahko to nemudoma preverimo. Če je problem upravljanje, potem zberimo resnično vso državno lastništvo pod eno streho, naredimo mednarodni razpis, najdemo za to najboljšega svetovnega upravljavca in te ljudi plačamo po učinkovitosti. Marsikomu se zdi to znanstvena fantastika, ampak jaz sem bral zgodbe iz Romunije. V Romuniji so bili v podobni situaciji, kot smo se znašli pri nas, in sicer, državna podjetja so bila kadrovana politično, ustvarjala so izgubo, imela so en kup problemov, dokler niso naredili mednarodnega razpisa, dobili tujega upravljavca in kar naenkrat ta podjetja, državna podjetja, država je torej še vedno lastnica teh podjetij, poslujejo z dobičkom in poslujejo zelo v redu. Ne samo, da ohranjajo delovna mesta, celo ustvarjajo dobiček in se razvijajo. In če bi za tezo, da je problem v upravljanju, bila iskrena želja po izboljšanju tega upravljanja, potem bi resnično zbrali vso premoženje in ga na mednarodnem razpisu dali v upravljanje najboljšemu upravljavcu. Ker pa to ni res, ker pa te iskrene želje ni in ker je jasno videti, da se pri upravljanju predvsem tekmuje, kateri bodo kadri, ki bodo zasedali ključne položaje v SDH, ki upravlja s tem državnim premoženjem, je jasno, da tukaj ne gre za to, kako bodo ta podjetja uspevala, ampak predvsem za to, kdo bo nadzoroval denarni tok teh podjetij in kdo bo zraven, ko se bodo sklepali posli med državnimi podjetji in določenimi privatnimi podjetji. Mislim, da je to celotna zgodba. Lahko nekateri odkimavate, ampak praksa kaže dobesedno to in popolnoma nič drugega.

Pojdite si pogledat primer SDH v zadnjem obdobju. Resnično težko človek razume, da pri vseh kadrih, ki jih ima Slovenija na razpolago, na ključne pozicije postavimo praktično tiste ljudi, ki so odgovorni za slovensko bančno luknjo. So odgovorni, da bom zelo eksakten pa natančen pri izrazoslovju. Kako naj to razume opozicija oziroma, če hočete, tudi drugače, kako naj to razumejo preprosti, navadni ljudje, da nekdo, ki je pred tem odobral kredite, za dejanje katerega bomo morali vsi globoko pogledati v žep in smo drago plačali bančno sanacijo, zdaj ta isti človek prihaja na vrh Slovenskega državnega holdinga in upravlja z desetmilijskim slovenskim premoženjem. Mislim, te zgodbe je resnično težko razumeti. In težko jih je pojasnjevati ob dejstvu, da ob vseh kadrih, ki jih Slovenija ima, ni prav nobenih

drugih, kot le ti. Jaz bom vladni koaliciji in vsem tistim, ki pravite, da je problem zgolj upravljanje državnega premoženja, ne pa lastništvo, verjel zgolj in samo takrat, ko bomo vse to državno lastništvo zbrali pod eno streho in poiskali najboljšega upravitelja preko naših meja ter ga plačali po učinkovitosti. Šele takrat bom lahko iskreno verjel, da gre za upravljanje, ne pa predvsem nadzorovanje denarnega toka. Najverjetneje ta današnja razprava, kot se zdi, ne bo prispevala k temu, da bi se kaj bistvenega premaknilo, pa kljub vsemu upam, da bo vsaj malo omehčala vladno koalicijo v smislu, da bi videli tudi kakšne napake, da bi videli morda tudi nekoliko širši kontekst in ne zgolj trmasto vztrajali na branjenju trenutnih pozicij oziroma na branjenju trenutnega vodstva SDH, vse ostalo jih pa ne zanima. Sprememba ravnanja in odnos vladne koalicije do teh vprašanje je zgolj prvi korak v množici korakov do tega, da bomo iz državnega premoženja iztržili več.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Laj. Pripravi naj se dr. Laszlo Göncz.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovani državni sekretar s sodelavcem, dragi kolegi in kolegi!

Ko smo sprejemali Zakon o Slovenskem državnem holdingu, ko smo sprejemali Strategijo upravljanja kapitalskih naložb države kot strateški dokument in ko smo, praktično rečeno, izbirali in prevzeli odgovornost za nadzornike, sem mislil, da smo na pravi poti in da smo s svoje strani storili vse, da steče korporativno upravljanje v skladu s smernicami OECD in našimi pričakovanji. Da ne bo več državno premoženje breme državnega proračuna, ampak bo državno premoženje imelo pozitivne javnofinančne učinke. Ne moremo reči, da se nič ni zgodilo. Nekaj se je premaknilo, vendar glede na vse razpoložljive informacije še zdaleč ne moremo biti zadovoljni z vsem tistim, kar smo izvedeli.

Predvsem se bom osredotočil na en primer, in sicer na Nafto Lendava. Pri državnem sekretarju sem bil na razgovoru in sem dobil informacijo, da je imenovan direktor Nafta Lendava. Glede na to, da nikjer nisem zasledil nobenega javnega poziva ali razpisa s strani Slovenskega državnega holdinga, pod katerega upravljanje to podjetje spada, sem se obrnil na pristojne v državnem holdingu. Dobil sem informacijo, da res javnega razpisa ni bilo, ker pač akti tega ne zahtevajo. Spoštovani, danes se ne bi niti oglasil, če ne bi doživel tega primera. To vsekakor ne kaže na transparentno delovanje in kadrovanje znotraj SDH. Mislim, da v tem primeru niso bile dane vse možnosti vsem tistim, ki bi bili lahko najmanj toliko ali pa morda še bolj kompetentni za opravljanje te naloge. Zavedati se moramo, da ta podjetja – poleg tega, da



imajo svojo industrijsko infrastrukturo – razpolagajo oziroma upravljajo tudi z naravnimi viri. Zato me dostikrat tudi zmoti, da Slovenski državni holding upravlja z 12 milijardami premoženja. Mogoče, ampak glede na to, da nimamo nobenih podatkov, koliko so vredni naravni viri, od geotermije do zemeljskega plina in tako dalje, da ne bom vsega našteval, pa se lahko sprašujemo.

Jaz mislim, da je to zelo velik razvojni potencial in upam, da bodo zadeve stekle v tej smeri, da bomo znali izkoristiti ta zelo velik razvojni potencial, ki nam ga v tem trenutku še kako primanjkuje, tako pri nastajanju novih delovnih mest kakor tudi pri državnem proračunu. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. László Göncz, pripravi naj se gospod Marko Ferluga.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS IMNS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani kolegi in kolegice!

Gospod minister Mramor je v svojem izvajanju danes v nekem kontekstu poudaril, da je današnja razprava morda škodljiva, predvsem z vidika, kako zunanji subjekti pa tudi strokovna javnost ocenjujejo stanje na tem področju. Jaz bi lahko v zvezi s tem v neki meri temu tudi pritrdil, ampak z druge strani pa je skorajda nujno poudariti tudi to, da na tem področju še zdaleč ne moremo biti zadovoljni z rešitvami, ki so na dlani, zato menim, da razprava kljub temu ni odveč. Je pa vsekakor slabo, vsaj po mojem mnenju, da ni vsaj minimalnega konsenza pri zblizevanju političnih stališč do tega vprašanja, ki je po moji oceni izjemno pomembno vprašanje, morda najpomembnejše v tem trenutku. Do neke mere mi je tudi žal, da ni sklepov po tovrstnih razpravah. Morda predlagani sklepi niso bili najboljši, morda bi jih bilo treba korigirati, ampak vsekakor bi bilo sporočilo dosti bolj vplivno in jasno, če bi nek sklep po taki razpravi sprejeli. Ampak bistvo je, da sem osebno pričakoval, da bo pač koalicija imela bolj srečne roke pri sistemski in tudi dejanski ureditvi korporativnega upravljanja in predvsem pri kadrovskih vprašanjih, ki so povezani z imenovanji v ustanove, ki upravljajo z družbenim premoženjem. Jaz žal tega v tem trenutku nikakor ne morem potrditi niti trditi, da je temu tako, ker se pravzaprav pri sleherni ali pa skorajda vsaki zadevi – pri vsakem imenovanju, pri vsakem procesu – pojavlja težava iz osebnih, iz sistemskih ali drugačnih razlogov. Morda lahko težavo problema zasledimo tudi v tem, da še vedno vlečemo sabo neke negativno stereotipne zadeve iz preteklosti, iz tiste bolj oddaljene preteklosti, govorim torej o nekem drugem sistemu, verjetno tudi iz prvega obdobja privatizacije, ampak ne glede na to menim, da bi morali danes, leta 2016, določene stvari preseči.

Slovenski državni holding, DUTB in KAD bi morali uživati visoko zaupanje družbe,

vendar žal ni tako. Ljudje praktično ne verjamejo prav v te institucije, v katere bi najbolj morali verjeti in katerim bi morali najbolj zaupati. Ne bom ponovil tistega, kar je pred mano poudaril ravno predgovornik iz našega prekmurskega konca, gospod Laj ampak je dejstvo, da smo pri podjetju Nafta zelo konkretno videli, da so bile prav odločitve SDH – pa ne samo ta zadnja, ki jo je na koncu omenil gospod Laj, torej imenovanje sedanjega direktorja, ampak tudi prejšnje odločitve SDH v zvezi z Nafto – zelo sporne in kritične ter so privedle do situacije, v kateri se to podjetje zdaj nahaja. Ampak se ne bom spuščal v to zadevo.

Skratka, menim, da mora pri teh vprašanjih končno priti do nekega preseka in da mora Vlada, ki je kot izvršna veja oblasti praktično najbolj odgovorna za korak naprej na tem področju, pridobiti ne samo zaupanje družbe, ampak mora tudi pokazati pravilne odločitve. Jaz sem prepričan, da to želi, ne verjamem, da bi kakorkoli neke težave počela namenoma. Temu ni tako, ampak nekje so, kot je bilo danes že povedano, ta omrežja, ti lobiji ali karkoli že omenjamo, žal še vedno preveč v ozadju, zato tega preboja še vedno ni. Največ pa žal izgublja prav družba in predvsem tisti del družbe, ki je najbolj ranljiv. Želim in upam, da bodo tudi brez sklepov tovrstne razprave vsaj malo pripomogle k temu, da se zadeva premakne naprej.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marko Ferluga, pripravi naj se gospa Suzana Lep Šimenko.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Upravljanje družbenega premoženja je zelo hvaležna tema, tako za leve kot za desne, in seveda tudi za to, da dobimo mi negativne črne točke, kako nič ne upravljamo in nič ne znamo. Okej, sprejem tudi to.

Vendar moram začeti nekje na začetku. Pri nas, kar se tiče upravljanja z družbenim premoženjem, ni dobro, če kadruje ali upravlja Kad, ni dobro, če upravlja ali kadruje Sod, ni prav in ni dobro, če kadruje Kas, ni prav in ni dobro, če kadruje AUKN, in seveda ni prav in ni dobro, če kadruje SDH. Vsi se vtikamo v vse in vsi znamo vse, veliko posameznikov je tudi tukaj med nami, ki so imeli moč, čast in priliko to v preteklosti narediti. Dejstvo je, da je sedanja Vlada dobila tole strukturo dvanajstih milijard in še več za upravljanje, zato je bilo treba narediti neke korake. Treba je tudi povedati to, da je od leta 2010, ko smo dobili navodila oziroma ko nam je OECD naložila, da naj Slovenija končno že nekaj naredi oziroma napiše strategijo upravljanja z državnim premoženjem, tega dosedanje vlade niso uspele storiti. Ta vlada ima torej vsaj neko majhno zaslug, da je nekaj storila v tej smeri, da je naredila neko strategijo upravljanja in da je ta visibility narejen. Daleč od tega, da je vse okej. To sprejem. Obenem pa



še enkrat, tako kot je rekla tudi že Urška prej, pozivam, da konkretne nepravilnosti vsak posameznik, ki je tukaj v Državnem zboru oziroma zunaj njega, prijavi preiskovalnim organom, sploh če so kazniva dejanja. Kar si osebno želim, mogoče tudi naivno izgleda, je, da bi se politika umaknila iz gospodarstva. To bo težko, ampak zato je SDH, zato SDH ima svojo politiko, svojo strategijo, ima cilje, ki jih je treba doseči, in zato odgovarjata uprava in nadzorni svet, ki je postavljen s strani Vlade. Naj omenim oziroma spomnim samo na to, da naj bi bil v kadrovske komisiji SDH prisoten tudi član KPK. Priznam, da določene izbire SDH vzbujajo dvome, tudi meni. Mislim, da tudi vsi naši kolegi v poslanski skupini nismo zadovoljni z določenimi postopki, ampak tako je. Moramo pa si želeli in usmerjati to, da SDH sama izbira in si, tako kot v športu, sama dobi spoštovanje soigralcev na terenu in si s tem spoštovanjem tudi dobi svoje mesto z delom in z načinom dela, ki ga opravlja. Včasih imamo občutek res, da se namenoma načrtno – ali je to politično ali je to medijsko – razvija in spodkopava tako DUTB ali pa SDH. Ampak s tem se posredno tudi niža vrednost teh podjetij, onemogoča normalno delovanje slednjih in se nekam sproža takšne in drugačne pritiske, ki so po večini neutemeljeni, ampak so samo pritiski. Kar je velik hendikep Slovenije, je res ta nizka, pomanjkljiva kadrovska baza.

Naj zaključim. Do kam seže politika in kje vstopa stroka? Mislim, da je to temeljno vprašanje. Vlada ima vpliv na nadzornim svetom SDH in sam SDH. Državni zbor in Vlada imata vpliv na strategijo, tako na letni načrt, naloge in cilje. Ti so zdaj jasno napisani. Se pravi, da je okvir postavljen in je jasen. Nadaljnje poslovne odločitve, ki jih sprejema z vso odgovornostjo, tako materialno kot kazensko, pa postavljajo upravo SDH na tisto točko, kjer ni več umika nazaj. Parlament se, po mojem mnenju, mogoče malo preveč ukvarja z vsako posamezno kadrovske ali poslovno politiko slednjega, kar ni naloga, ampak, kot rečeno, je odgovorna za to uprava SDH, ki mora nositi vso breme, vse posledice in eventualne zasluge. Noben zakon oziroma nobena strategija ni človeka, ki je postavljen na odgovorno mesto, naredila poštenega oziroma je bil pošten. Velika odgovornost, ki pa jo imajo tukaj, kar moram poudariti, so pa nadzorniki. Do zdaj od nadzornih svetov še noben ni kazensko odgovarjal. Ko se bo to enkrat uredilo, bodo tudi vsi ti nadzorni svet funkcionirali kot je treba. Gre torej za neko temeljno zaupanje oziroma nezaupanje v inštitucije. Kot sam vidim, so osnovni problemi pri današnji debati: točka ena – kadrovanje, točka dve – korporativno upravljanje, točka tri – politična privatizacija, točka štiri – lobiji. Če vse to zaokrožim, se poskuša s to strategijo nekako zaobiti. Obstajajo dvomi, obstajajo raznorazne teorije zarot, ampak poskušajmo se potruditi, da umaknemo to našo nesrečno politiko izven gospodarstva, in jaz

upam, da bo potem in SDH zadihal in začel delati tako, kot je treba. S tem da ne pozabimo, vso odgovornost ima on in za vse napačne poteze bodo odgovarjali. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko, pripravi naj se gospod Primož Hainz.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani državni sekretar, lepo pozdravljeni!

Današnja seja je izredno pomembna. Zakaj? Zato, ker že dlje časa ugotavljamo, da Vlada odstopa od strategije upravljanja državnega premoženja in da nenazadnje ne sledi tistim ciljem, ki si jih je sama postavila. Pa bom samo nekatere izmed njih tukaj izpostavila. Dvig kulture korporativnega upravljanja, povečanje učinkovitosti razpolaganja z naložbami, povečanje donosa kapitala in tako naprej. Prav je, da vemo, še enkrat, čeprav je že danes bilo večkrat izpostavljeno, da gre za upravljanje okoli 12 milijard evrov vrednega državnega premoženja. Zato še zdaleč ni nepomembno, kako se s tem premoženjem upravlja. Prav odstopanja Vlade od strategije upravljanja državnega premoženja pa nenazadnje vplivajo tudi na to, kakšen ugled ima Slovenija v tujini. Predvsem je to pomembno, kar je sam minister uvodoma rekel, ima velik vpliv na to, kakšno mnenje bi imeli morda potencialni investitorji in kakšen bi bil nenazadnje s tem tudi interes investitorjev za investiranje v Sloveniji. Vpliva tudi na konkurenčnost celotnega slovenskega gospodarstva. Zato je to zelo pomembno.

Zdaj pa pojdimo malo nazaj. Kje se je vse skupaj bolj ali manj začelo? Najprej so se začele tiste famozne menjave na DUTB, ko se je odпусти tuje strokovnjaki. Že takrat smo opozarjali, da je bilo to več kot očitno narejeno zgolj zaradi tega, ker se na te ljudi ni dalo politično vplivati. Naj spomnim, takrat je sam državni sekretar gospod Dragonja na skupni seji Odbora za finance in Komisiji za nadzor javnih financ priznal, da se je konkretno na primeru Save, o katerem je tudi govora v teh priporočil, poskušal vmešavati v samo delo DUTB, ki bi sicer moral biti neodvisna inštitucija. Takrat so bili medijsko zelo popularni razni visoki prejemki teh posameznikov, ampak ko na drugi strani pogledamo, da želi Vlada na nek način razbremeniti tisto zgornjo mejo prejemkov menedžerjev v državnih podjetjih in nenazadnje, da se tudi ni na nek način primerno ukrepalo oziroma se sploh ni ukrepalo v primeru nezakonito izplačanih dodatkov za stalno pripravljenost, vemo, da je bila ta navedba z visokimi prejemki popolnoma za lase privlečena.

Temu je sledila menjava na vrhu SDH, glede katere v bistvu še do danes nismo prejeli nekih konkretnih obrazložitev, za katere bi lahko



rekli, da so smiselne. Je pa ta vlada prišla na oblast z obljubo o zelo visokih etičnih in moralnih standardih, ta vlada je pa odgovorna za to, koga je imenovala v nadzorni svet SDH in kdo sedi na vrhu SDH.

Zdaj pa pogledajmo, kaj so pa ti ljudje potem počeli v nadaljevanju. V nadzorni svet naše največje državne banke so postavili tiste ljudi, ki so bili v času, ko se je bančna luknja ustvarjala, na izjemno pomembnih vodstvenih položajih. Ne moremo torej reči, da so ti ljudje soodgovorni za nastalo bančno luknjo, lahko pa z gotovostjo rečem, da za te ljudi obstaja veliko tveganje, da so bili soodgovorni za to bančno luknjo. Se vam zdi to primeren način upravljanja z državnim premoženjem? Da o poteku vseh teh postopkov, o tem smo slišali ogromno na samem odboru v petek in nekaj tudi že danes, raje sploh zdaj več ne govorim.

Videli ste konflikt interesov pri tistih, ki so z banko sodelovali, recimo s samimi komitenti banke, ne vidite pa samega konflikta ali pa nič spornega pri teh ljudeh, ki so bili na pomembnih funkcijah v banki takrat, ko se je največ teh slabih kreditov tudi ustvarilo. Resnično tega enostavno ne morem razumeti.

Se pa tudi sprašujem, kje so vsi tisti neodvisni strokovnjaki, ki ste jih takrat pred volitvami obljubljali. Kdo so ti neodvisni strokovnjaki? Več kot očitno je, da gre za vaše, že preizkušene, stare kadre in te iste ljudi ste si zdaj postavili na izjemno pomembna mesta.

Če pogledamo samo prodajo Palome ali pa Adrie Airways, se bom malo bolj ustavila na primeru Adrie. Na sami skupščini je bil s strani SDH podan predlog, da se družbo dokapitalizira z 4,1 milijona evrov, od tega 3,1 milijon da država, 1 milijon pa da novoustanovljena projektna družba K4. Dan pred tem je s to družbo že podpisana pogodba o prodaji 91,58 % deleža Republike Slovenije za 100 tisoč evrov. Družba prodana družbi ali tako imenovani projektni družbi, ki je bila pa ustanovljena zgolj nekaj dni pred samo skupščino in s sedežem v državi, ki je davčno seveda zelo ugodna. Resnično se lahko sprašujemo, kakšna je tukaj kultura korporativnega upravljanja in če na takšen način vi dejansko povečujete samo učinkovitost naložb. Na drugi strani se seveda tudi sprašujemo, kakšno znanje ima ta družba s področja letalstva, kaj to pomeni za prihodnje in ne nazadnje tudi to, kaj bodo pa davkoplačevalci od tega imeli. Ali bodo imeli po novem recimo zelo ugodne lete z Adrio ali morda kaj od tega?

Če pogledamo sam prenos terjatev Save na SDH, je zelo problematično oziroma zelo čudno vse skupaj. Vse je šlo pod pretvezo, da se rešuje slovenski turizem. Znotraj Save d.d. je tudi Sava Turizem, ki ima resnično v lasti zelo velik del hotelov, ki so v Sloveniji, in je kot zelo pomemben. Ampak zakaj se potem ni izključilo zgolj te družbe, Save Turizem? Zakaj se je šel z davkoplačevalskim denarjem reševati celoten holding Save. Nenazadnje je ravno za ta holding

bivši predsednik uprave DUTB rekel, da je leglo korupcije.

Če pogledamo sam prenos Probanke in Factor banke na DUTB in če to pogledamo od samega začetka tako imenovane nadzorovane likvidacije, lahko smatramo, da so bile verjetno tiste terjatve, ki so bile zavarovane, prodane že v tem postopku zadnjih dveh let. Ostale so tiste nezavarovane, slabe, resnično kritične terjatve, te terjatve pa bodo zdaj prenesene na DUTB, seveda brez ustreznih bilanc, brez ustreznih poročil in brez ustreznih revizij. In to naj bi bilo transparentno poslovanje za vas. Ne vem, resnično se sprašujemo, če ni to morda zaradi kakšnih klientelističnih povezav znotraj katere od teh bank.

Pa še recimo odkup Pozavarovalnice Save v višini 6,3 milijona evrov od NKBM, ki jih je kupila Vlada. Kupnina je šla direktno iz državnega proračuna. Zakaj? Zato, da se je delež Republike Slovenije v Pozavarovalnici Save povečal iz 25 na 27 %. Zakaj je to pomembno? Pozavarovalnica Sava je opredeljena kot pomembna naložba, kar pomeni, da mora imeti 25 % plus eno delnico. Če pogledamo, da sta lastnika Modra zavarovalnica in Abanka, ki sta tako ali tako v državni lasti, pomeni, da že tako država obvladuje s približno eno tretjino Pozavarovalnice Save. Zakaj je bilo torej pomembno dati teh 6,3 milijone davkoplačevalskega denarja za ta dodatna 2 %? Jaz mislim, da vsi ti primeri več kot očitno kažejo na to, da se tukaj poskuša reševati zgolj določene posameznike in pa mogoče določene interesne skupine. Resnično se bojim, da se bo na koncu zgodilo prav to, na kar smo že večkrat opozarjali. To, da bodo tisti, ki so dejansko odgovorni za nastanek teh slabih terjatev, poceni prišli nazaj do tistega, kar so enkrat zaradi slabega ravnanja že izgubili, seveda ponovno na račun davkoplačevalcev, kar je tukaj problem.

SDH je res odgovoren za upravljanje državnega premoženja, Vlada pa je odgovorna za imenovanje nadzornikov v SDH, zato mislim, da je tukaj popolno sprenevedanje okoli tega, kdo je za kaj odgovoren. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Primož Hainz. Pripravi naj se mag. Bojan Krajnc.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Lep pozdrav predstavnikom Vlade, gospodu državnemu sekretarju, kolegicam in kolegom!

Problemi glede, če lahko uporabim kratice, DUTB in SDH ter Ljubljanske banke in teh vprašanj, so nekaj, za kar jaz sam seveda mislim, da ni nujno slabo, da se o tem pogovarjamo. Sam nimam proti tem razpravam, res pa je, da kadar govorimo o konkretnih primerih, je neprimerno bolj pravilno, če lahko rečem, da bi za to ustanovili pač preiskovalno



komisijo. Na nivoju Državnega zbora se težko pogovarjamo o konkretnostih. Tisto, kar seveda je problem teh razprav, je to, da smo te razprave imeli že velikokrat in da postane na nek način ponavljanje enih in istih argumentov že skoraj malce mučno.

Moram reči, da smo poslanci skupine Desus imeli razgovor s predstavniki oziroma odgovornimi ljudmi v DUTB. Zanimalo nas je – vsaj mene osebno je najbolj zanimalo –, kaj si mislijo o delavskem lastništvu. Presenetil me je odgovor, ker so pri tej banki preprosto rekli, da jih skrbi socialna plat lastništva, istočasno pa so poudarjali v ostalih točkah, da je pomembno, da se tisti, ki investira, zaveda svoje odgovornosti in rizika svojega delovanja. Sam seveda mislim, da rešitev ni v tem. Če je delavec pripravljen odkupiti del podjetja, če je delavec pripravljen odkupiti tudi del dolga, bi mu banke pri nas seveda morale pomagati, kajti brezposelnost je gotovo hujši socialni problem kot pa riziko, ki se mu izpostavlja. Ker ta delavec, ki bi hotel iti v delavsko lastništvo oziroma delavsko zadrugo, natančno ve, koliko je vredno tisto, kar dela, kakšna je ta znamka in bi mu morala seveda banka iti v nekem smislu resnično naproti.

Kar se tiče starih, preverjenih bančnikov, če lahko tako rečem, bančnikov iz časa ustvarjanja bančne luknje, seveda moram reči, da sem imel nekaj zelo temeljitih pogovorov s posamezniki, ki so v tej banki delali, in moram reči, da so se me prepričali v to, da preprosto ni res, da bi morali te ljudi ponovno dajati na odgovorne funkcije. Ljudi, ki jih imamo na razpolago, je namreč ogromno, sem prepričan, ker smo še vedno, kjerkoli smo odprli, vedno ugotovili, da imamo ljudi. S svojo argumentacijo so me pa res prepričali, da jih pravzaprav ne smemo vračati.

Eden izmed argumentov je bil recimo naslednji. Kolegij ali pa direktor je podpisal pogodbo, ker ima tega preveč in ker ni mogel natančno vedeti za vsako pogodbo, kaj v njej piše in komu so jo dali. Mislim, da je ta argument katastrofalen. Mi vemo, da je bilo na vsaki bančni pogodbi, preden je šla na kolegij, 8 podpisov v Ljubljanski banki, zato se zastavlja samo vprašanje zavestnega ali nezavestnega dela tega vodstva Ljubljanske banke. Tisto, kar me pri teh vprašanjih še posebej žuli – da ne rečem, da sem to tudi že nekajkrat rekel –, da nadzorni sveti niso v ničemer opravili svoje naloge. Obratno, šlo je za dogovor med vodstvom in nadzornim svetom in iz tega se je rodilo vse tisto, kar se ne bi smelo. Nadzorni sveti bi po zakonu za odločitve, ki so jih sprejemali, morali odgovarjati z premoženjem, pa se to ni dogajalo.

Jaz sem prepričan, da banka v tem trenutku, ko smo jo dokapitalizirali, in to po najbolj grobi ali najslabši oceni stresnih testov, ne bi smela prikazovati dobička ali pa kopiciti dobička in iz tega ugotavljati svoje uspešno delo, ampak da bi ta sredstva, ki jih je dobila, s katerimi razpolaga, pravzaprav morala dajati na

razpolago delovnih organizacijam oziroma delavcem za nadaljnjo manipulacijo s sredstvi. Sicer pa vemo, da je danes politika pravzaprav drugorazredno vprašanje, če grem na naslednje. Evropo in svet obvladuje seveda finančni kapital in prepričan sem, da je podobno tudi pri nas. Dejstvo je, da 25 let nobena oblast v Sloveniji ni bila imuna na kadrovanje in da nobena oblast ni uspela preseči te zgodbe odnosa med kadrovanjem in oblastjo, pri kateri je bil vedno močnejši, poudarjam, finančni kapital kot pa stranke. Stranke so pri teh igrah pravzaprav očitno odigrale šibkejšo vlogo.

Mogoče je kakšna misel v tem mojem kratkem prispevku blizu kateri misli opozicije, vendar moram reči, da je med mano in tistim, kar razlaga opozicija, bistvena razlika. Sam menim, da vsega premoženja, ki ga država ima, ne sme prodati, da bi morala vendar čuvati nek del, kajti sem pač predstavnik tega, da zdravstva, šolstva ne bi smeli privatizirati za vsako ceno in pod vsakim pogojem. Da seveda ne govorim o tem, na kakšen način bomo na slovenskem oblikovali pokojninski sklad, ampak to je drugo področje, ki se sicer navezuje, ampak sam nisem specialist, zato ga bom raje izpustil. Socialni položaj ljudi danes je pri nas odvisen tudi ali pa zelo, da ne rečem predvsem, od močnega državnega premoženja, ne samo od davkov na premoženje oziroma na privatni kapital.

Naj ponovim za konec, da sem sam za razvoj delavskega lastništva, torej neko obliko zadrug, ki se je na slovenskem v preteklosti izjemno dobro izkazala. Mislim, da bi danes morali kolikor se le da pomagati s kapitalom, torej finančnimi sredstvi, da bi delavci uresničili svoj socialni status, sami, brez socialne pomoči države, ki sledi brezposelnosti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima mag. Bojan Krajnc, pripravi naj se dr. Franc Trček.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani državni sekretar, spoštovani kolegice in kolegi!

Tudi sam se bom v začetku najprej referiral na razpravo, ki ste jo imeli mnogi kolegi pred mano, ko ste se sami referirali na razpravo gospoda ministra. Tisti del, v katerem je govoril o tem, da razprava ni primerna, ste nekateri razumeli kot neke vrste prepoved za razpravo, zato ste nekateri reagirali pretirano. Zdaj bi v zvezi s tem povedal svoje mnenje, da gospod minister ni trdil, da katerakoli razprava ni dovoljena, da naj bomo kar tiho in da naj gremo domov, ampak je povedal, da je to takšne vrste razprava, ki želi na upravljanje državnega premoženja vplivati mimo vzvodov, ki jih za vpliv na upravljanje državnega premoženja določata Zakon o Slovenskem državnem holdingu in Zakon o gospodarskih družbah. Nemara so pretirane reakcije na to njegovo izjavo izvirale



tudi iz tega, da še zmeraj nismo ponotranjili tega, kaj pravzaprav to pomeni. Zato bi se zdaj v nadaljevanju osredotočil tudi na to, kaj upravljanje z državnim premoženjem sploh pomeni.

V naši državi imamo sistem za upravljanje z državnim premoženjem. Ta sistem je določen v Zakonu o Slovenskem državnem holdingu. Ta zakon sledi Smernicam OECD za korporativno upravljanje podjetij v državni lasti, ki smo jih kot članica OECD seveda dolžni upoštevati. Sledeč tem smernicam OECD je glavni cilj zakona zagotoviti, da se politika ne vmešava v vodenje družb v državni lasti. To je bistvo. Zakon seveda pove, da mora upravljavec državnega premoženja, to je Slovenski državni holding delovati neodvisno in samostojno. Pove še več od tega: V skladu z zakonom Slovenski državni holding in njegovi organi pri izpolnjevanju svojih nalog niso vezani na navodila državnih organov ali tretjih oseb. Državni organ je tudi Državni zbor. Iz tega tako za Državni zbor kot tudi za Vlado velja, da ne sme vplivati na odločanje Slovenskega državnega holdinga. Če bi zdaj hotel malo podaljšati to izjavo ministra v zvezi z razpravo in bi hotel biti malo provokativen oziroma vzbuditi nadaljnjo razpravo pri vas, bi lahko rekel, da bi lahko razpravo tu zaključili. To je bistvo. Za vse tiste, ki to težko razumete, predlagam, da si to predstavitev mnenja finančnega ministra še enkrat preberete. Njegova razprava je šla še naprej in je vključevala Zakon o gospodarskih družbah, dvotirno in dvotirni sistem upravljanja, ampak to je, če se malo pošalim, že višja matematika, zato je zdaj tu ne bi ponavljal.

Nekaj besed v zvezi s samim sklicem izredne seje oziroma z gradivom. Ponovno ali pa zmeraj bolj se kaže, da je gradivo pripravljeno na način, da je pravzaprav podaljšek tega, kar mediji pišejo. Če pogledate, kot zanimivost, gradivo, ki so ga sklicatelji pripravili, vsebuje skupaj 56 strani, od tega je kar 63 % oziroma 35 strani časopisnih člankov. Mislim, da smo danes že nekje slišali kritiko na račun sklicevanja sej na tak način, da se kopirajo časopisni članki. Ugotovili smo seveda, da so časopisni članki dobrodošli, ampak kar sledi v obrazložitvi, mora biti neka nadgradnja, mora biti neka argumentacija, mora biti neka izpeljava tam navedenih dejstev v neke smiselne zaključke. Po moji oceni predlagateljem ali pa tistim, ki so zahtevali sklic, teh zaključkov, torej tega induktivnega sklepanja na osnovi posamičnih primerov, na kar splošna priporočila, ki so jih potem zapisali v sklepe, ki smo jih na odboru zavrnili, ni uspelo argumentirati. Potem je v gradivu kar 8 strani ali 14 % prepisane strategije. Jaz do zdaj niti v tej razpravi v Državnem zboru niti na odboru nisem slišal nič takega, kar bi tisto, kar ste v gradivu na osmih straneh prepisali, negiralo. Razprava na odboru je bila itak samo razprava o kadrovanju. Jaz tam nisem slišal o upravljanju državnega premoženja nič, razen mogoče, da ne bom krivičen, v

majhnem delu pri kolegu Vebru in mogoče pri kolegu Verbiču, ampak večinoma smo se pogovarjali o kadrovanju. O upravljanju državnega premoženja nobenih relevantnih argumentov. Ne glede na to – tukaj bom zvesto ali pa strogo sledil temu, kar je v svoji razpravi povedala že kolegica Ban, da ne bo komentirala posamičnih primerov ne upravljanja s premoženjem ne kadrovanja. Lahko rečem samo to, da je Vlada na vse to, kar ste v gradivu navedli, že odgovorila.

Spet ne bom bral tega, kar je v odgovoru Vlade na sklic te seje napisano kot v prilogi. Gre za odgovore na tri poslanska vprašanja kolegov Pogačnika, Breznika in Pojbiča in dve mnenji v zvezi s sklicem Komisije za nadzor javnih financ v zvezi s kadrovanjem v državnih družbah in pripojitvijo Factor banke in Probanke Družbi za opravljanje terjatev bank. Iz navedenega gradiva, ne v razpravi na odboru in v današnji razpravi – upam lahko samo, da bo prihodnja razprava prinesla kaj takega, kar nas bi lahko morda navedlo na to, da upravljanje z državnim premoženjem krši, kot ste sami uporabili izraz, ali pa ne uresničuje ciljev oziroma kazalnikov finančnih ali nefinančnih ciljev, karkoli iz dokumentov ali pa iz Zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki jih je ta državni zbor sprejel –, nič od tega nismo slišali, kar lahko pomeni samo to, kar Vlada venomer poudarja, da upravljanje z državnim premoženjem poteka v skladu z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu, Odlokom o strategiji za upravljanje kapitalskih naložb države in ostalimi dokumenti, ki so bili na podlagi tega sprejeti.

Kar pa sem, ne glede na to, da je prej zvenelo kot očitek, da smo na odboru prejšnji petek razpravljali samo o kadrovanju, zaznal vendarle kot nek potencial – to je omenil v svoji predhodni razpravi že kolega Ferluga –, je kadrovanje v delu, ki se je nanašalo na nastop gospoda Gaberščika. Ne tem mestu ne bom ponavljal vse njegove razprave, lahko samo omenim poudarek, ko je govoril o tem, da je kadrovska baza plitva. Verjetno ni govoril o številki vpisanih v bazo, ki se giblje okoli več sto – 500, 600, 700 –, ampak je govoril o pravnikih, ki bi hkrati izpolnjevali pogoj izključitve nasprotja interesov in bi v primeru bank imeli recimo še bančne izkušnje. Tukaj sta tako on kot državni sekretar v svoji predstavitvi govorila o prenormiranosti zakonodaje. Za zakonodajno telo, kot smo mi, je posebej zanimiva taka trditev, da je nekaj prenormirano. Predlagam kolegom in kolegicam, da se opravi razprava tudi na to temo kaj si mislite o tem, kaj prenormiranost je, kje bi se dalo normo spremeniti, v primeru kadrovanja na primer narediti manj ostro, zato da bi onemogočili to, na kar so nekateri opozarjali, da prihajajo kot kandidati ljudje, ki morda niso najbolj primerni. Ko rečem, da niso najbolj primerni, govorim tudi o tem, kar je zapisano v prvi in drugi alineji 21. člena Zakona o Slovenskem državnem holdingu, to so osebna integriteta, poslovna etičnost, poslovna



uspešnost in ugled ter tudi poslovna kredibilnost razumevanja poslovne kulture in zavezanost k spoštovanju načel poslovne etike. Ko sem na odboru kolega Gaberščika spraševal, kaj si pod tem predstavlja, mi je ob tem, ko je razlagal, kaj si pod tem predstavlja, povedal tudi to, kako akreditacijska komisija preverja te pogoje. Imajo pač sistem vprašanj. Najbolj zanimivo pa je to, da se seveda ob tem, ko nekoga preverjajo, ozirajo tudi na to, če je bil kdo izpostavljen v negativni medijski luči. Tule sicer na nek način sicer relativiziram to, kar sem prej izrazil kot kritiko, kako je vaše gradivo pripravljeno, ampak nek potencial za to, da akreditacijska komisija izbira ali nominira boljše kadre, vendarle obstaja, v formalnem in tudi neformalnem delu. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj, gospod Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Odzvati na to razpravo, ki jo je izvedel spoštovani kolega Krajnc iz Poslanske skupine SMC. Njegov glavni očitek je, da smo predlagatelji večino gradiva pripravili na osnovi medijskih člankov. Spoštovani gospod Krajnc, če vaša koalicija in vlada Mira Cerarja ne bi "vrgli" opozicije iz nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, iz nadzornega sveta oziroma članstva upravnega odbora Družbe za upravljanje terjatev bank, bi bilo verjetno drugače. Ampak ker opozicija nima "svojega" predstavnika v Slovenskem državnem holdingu in nima "svojega" predstavnika v Družbi za upravljanje terjatev bank, nam ne preostane druga možnosti, kot da en del gradiva pripravimo na osnovi medijskih člankov. Jaz mislim, da so vsa ta dejanja, ki jih mi tu notri navajamo, za katere smo prepričani, da odstopajo od dobrih poslovnih praks iz tujine, da odstopajo od strategije upravljanja državnega premoženja, ki ga je sprejela vlada Mira Cerarja, upravičeni argumenti. Nenazadnje, če izpostavimo samo prodajo družbe Paloma d.d.. V strategiji o upravljanju državnega premoženja najmanj piše, da se morajo vsi ponudniki obravnavati enakopravno. Zakaj se na skupščini te družbe drugega ponudnika ni obravnavalo enakopravno oziroma zakaj je bil izbran celo ponudnik, ki je ponudil bistveno slabše pogoje kot drugi? Zakaj je državni sekretar gospod Metod Dragonja na oddaji Tarča lagal, da je odpoklic prvega nadzornika NLB gospoda Podbevška zahtevala Banka Slovenije? Nakar je tudi Banka Slovenije to njegovo izjavo pač negirala in poslala dopis, da Banka Slovenije nikoli ni zahtevala odpoklica katerega izmed članov nadzornega sveta v Novi Ljubljanski banki. Zakaj je rekel, da bi se seja lahko kar takoj končala, da ne vidi razloga za razpravo? Seja traja že skoraj štiri ure in državni sekretar ni

odgovoril še na niti eno vprašanje, ki je bilo danes tekom seje postavljeno, niti na eno. Prepričajte državnega sekretarja Metoda Dragonja, da odgovori na ta vprašanja, pa se bomo mogoče odločili, da se seja zaključí, da smo dobili ustrezne odgovore. Vendar opozicija in slovenska javnost niti do danes še nista dobili odgovora, kateri so bili razlogi za to zamenjavo vodstva Slovenskega državnega holdinga, ki se je naredila v letu 2015,.

V stranki SMC navajate, da delamo neke pavšalne obtožbe. Tukaj notri smo navedli nekaj konkretnih primerov, niso samo pavšalne obtožbe. Zakaj se je vlada odločila za enostavno pripojitev Probanke in Factor banke k DUTB? Zakaj je bilo potrebno, da se tudi kadrovski bazen tako Probanke kot Factor banke priključi na DUTB? Ali je to že predvidevala tako imenovana nadzorna likvidacija, ki jo je izvajala še vlada Alenke Bratušek, da se bo vse to skupaj naredilo? Ali je bilo vse tako transparentno pri prodaji družbe Adria Airways? Zakaj je bila družba prodana podjetju, ki je bilo ustanovljeno le nekaj dni pred nakupom Adrie Airways? Vrsta vprašanj. Zakaj je bilo treba iz državnega proračuna dati več kot 6 milijonov evrov za nakup delnic Pozavarovalnice Sava? Ali obstaja konflikt interesov pri članici nadzornega sveta Barbari Smolnikar, glede na to, da je predsednica uprave družbe, v kateri ima Nova Ljubljanska banka 50 % delež, in da se pri vseh odločitvah na sejah nadzornega sveta, ki so v povezavi z Novo Ljubljansko banko, izloči?

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa, mag. Marko Pogačnik.

Besedo ima dr. Franc Trček, pripravi naj se gospa Ljudmila Novak.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovani vsi ostali!

Tri ure in štirideset minut poslušam nekaj, za kar številni trdite, da je razprava, ampak jaz nekako razprave ne vidim. Seveda je upravljanje državnega premoženja pomembna tema, lahko bi se strinjal celo s kakšnim govorcem pred menoj, ki je zdaj odsoten, da se o tem ne pogovarjamo zato, ker tudi upravljanje državnega premoženja v veliki meri ni. Je neka strategija, načrt privatizacije. Podobno kot tako imenovani DUTB ne izvršuje tistega, kar je v kratici.

Če spremljam to, kar se je dogajalo do zdaj, mogoče bo komu metafora prehuda, ampak to je nekako takole, kot da imamo ekipo, ki je vzpostavila pogoje, kako naj deluje javna hiša, bordel po domače povedano, ki je spisala, kako naj to poteka, in zdaj imamo neko drugo ekipo, ki je nekako to prevzela, imamo tukaj tudi del ekipe Desus, ki je bil v obeh ekipah, mi se pa zdaj gremo neko razpravo kdo je bolj nedolžen. To je žal današnja razprava.

Gospod Tonin je rekel, da se vedete isto kot vse vlade pred vami. Drži, pika,



podpišem. Predlagatelj tega in človek, ki največ govori, gospod Pogačnik – vemo, kaj je prej delal, takrat je bil zdaj že pokojni gospod Bajuk finančni minister in takrat so se iskali odgovorni lastniki. Gospod Pogačnik je bil na neki funkciji, ko se je Alpina prodala komu in tako naprej. Skratka, draga gospoda, že takrat ste zaplužili. Če ne bi počeli tega, kar ste počeli, verjetno ne bi imeli ne SDH v tej obliki, zakona, ki ste ga vi spisali, ne bi imeli slabe banke in ne bi imeli nekih teh debat.

Dajmo se malo dotakniti Brnika in tako naprej, ker že vsi govorite o tem. Da bom hitrejši, bom danes imel "cegelc", ker nimam spet toliko časa. Adria Airways Tehnika, tega danes nismo obravnavali. Zelo lep primer. Visoko usposobljen kader, brez katerega razvoja letalskega prometa v Sloveniji ni, 200 ljudi, posluje pozitivno, idealno za delavsko lastništvo. Obvladujejo proizvodni proces, nekaj časa v času krize so praktično sami vodili podjetje, nimajo nekega velikega stvarnega kapitala, niso čezmerno zadolženi. Kaj se zgodi v praksi? 150 zaposlenih prispeva, zbere lastna sredstva za nakup, ustanovi deo, pridobi posojilo, SDH izbere ponudbo konkurenčne poljske firme. Poslovodstvo SDH bi moralo v skladu z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju organizirati obvezno posvetovanje s svetom delavcem. Kolikor je meni znano, se to ni zgodilo. SDH in Fraport – Aerodrom Ljubljana kot solastnika ne upoštevata zahtev delavcev in obeh sindikatov glede necenovnih zavez. Zdi se mi, da tudi delavne inšpekcije niso poslali, ki bi pogledala, ali je bilo to prekrškovno, izrekla globe in tako naprej. Tako resornemu ministrstvu kot SDH smo poslali vprašanja, na kakšen način bosta Vlada in Republika Slovenija v prihodnje podpirala delavske prevzeme privatiziranih firm ali firm za privatizacijo. S strani ministrstva nismo dobili odgovora, odgovor SDH pa je v tej smeri, da se ukvarjajo s temi procesi in nimajo systemskega vira za oblikovanje jamstvenih shem za podpiranje delavskih odkupov. Lahko na dolgo in široko govorim, ampak skratka, neka klavzula, ki jo tam imamo, da bo SDH preveril možnosti za notranje lastništvo, je mrtva črka na papirju. Pa ne bom zdaj ven vlekel neke vaše koalicijske in tako naprej.

Kakšne lastnike hočemo, kakšnih lastnikov nočemo. Po tretjini mandata Vlada končno blagovoli priti v Maribor. Dober dan. Potem ena od teh pozitivnih novic – nekemu podjetju, ki je poslanec z našega konca seveda tudi kontaktiralo, gor in dol, so nekako odobrili neka premostitvena sredstva v višini 200 tisoč evrov. Gre za neko podjetje, ki je bil divizija Gorenja v časih, delali so kuhinje. Gremo gledati v lastništvo. Lastnik tega podjetja je ameriški sklad, ki se za slovenske razmere valja v denarju. In ta tako imenovani – naj zlasti prisluhneje kolegi iz NSi – odgovorni tuji lastnik noče investirati 300 tisoč evrov v firmo, katere lastnik je. Takšnih odgovornih tujih lastnikov jaz v Sloveniji nočem imeti, pika, gotovo. Ja, Joško,

dviguješ roke. To nas potem rine v neko kolonialno situacijo, če hočete, ki jo poznamo že v Beli krajini, na Dolenjskem rečemo IMV, tudi Renault zgodba, če hočete. Da bomo ostali pri vas, nam plačajte toliko in toliko. Takšne privatizacije se mi gredo, dragi moji, in to je v bistvu problem. Poslušam cel dan: Hops, mi moramo dati roke stran od tega. Ker je bil zakon tako spisan, da je SDH neko vzporedno vesolje, ker je takrat neka pozicija mislila, da bo na ta način tekel – odvisno, kako štejemo – tretji, četrti ali končni krog privatizacije v Sloveniji. Zdaj se je zadeva malo premešala, prišle so neke nove politike, novi politiki, nekoliko bolj nerodni, predsednik Državnega zbora preštevava interesne lobije, nekako je prišel do 5 ali kako že, in potem imamo seveda neko situacijo, ki jo imamo.

Koliki iz Desusa danes veliko govorijo o zadrugah. Kje pa ste bili takrat, gospoda, ko ste bili na Vladi? Saj ste v vseh vladah – aja, samo dva sta še tukaj – od leta 2000. Zakaj niste o tem govorili leta 2004 ali 2008? Potem se ne bi zdaj pogovarjali in se norčevali iz ljudi, ali bomo izvedli izredno uskladitev pokojnin v neto višini pol bureka, vendar ne v Ljubljani, pol bureka v Mariboru mogoče, ki si ga boste kupili.

Ali veste, kaj mi gre od tretjega ali četrtega leta starosti na živce in na kaj sem najbolj alergičen? Dvoličnost. V tej "nerazpravi" je predvsem polno neke dvoličnosti. Mi bomo seveda zadeve premaknili naprej, ko boste ljudje, ki ste vzpostavili take zadeve, in ljudje, ki preko nekega presečišča lobijev, recimo gospoda iz SD, zrinjeni ven iz politike in soodločanja v gospodarstvu. Pred tem bodo to samo neke nabijajoče seje, ker moramo pač mi oddelati svojo domačo nalogo, ker nam gre v glavnem to tudi malo na jetra.

Koliko je predlagatelj? Ena stranka, druga stranka, nepovezani – trideset vas je. Tukaj vas sedi šest. Lahko mi rečete, da sem jaz en sam. Sedem, pardon, kolega je še prišel. Jaz sem moje poslal, da naj gredo kaj delat, vključno s strokovnimi sodelavci, ker sem vedel, kako bo ta seja potekala. Ne vidim v tej seji neke blazne razprave. Tudi dvomim, da bo gospod Dragonja povedal kaj drugega, kot je povedal gospod minister. Zaradi tega, ker vam taka ureditev odgovarja. Saj veste, skrbni pregled srednje velikega slovenskega podjetja, ki ga izvede kaka pravniška slovenska firma, stane par sto tisoč evrov. Tukaj imamo koalicijo, kjer je največ pravnikov. Dober dan. To so neka dejstva. To so dejstva, ki so jih že novinarji večkrat napisali, to so neka dejstva, ki se jih v bistvu zavedamo. Verjetno se bo ta krog privatizacije moral odviti do konca, da bo potem rekla koalicija: Aha, saj res, dajmo uvesti delavsko upravljanje, to je pa super. Pa se bomo vsi strinjali, ko ne bo več kaj delavsko upravljati ali ko bo zelo težko priti do nekih finančnih sredstev, da bi se delavci lahko vključili v upravljanje ali pa prevzeli. Zadnji teden se recimo spet malo več govori o Domelu, kjer je gospa direktorica dobila nagrado. Upam, da vsaj Gospodarsko zbornico malo sreča pamet, če že



ne Državni zbor. Se opravičujem, ampak nisem nekako popolnoma prepričan, da je temu res tako.

Seveda se država mora vtikati v svojo lastnino na ta način, da kot v državah, kjer to resno delajo, na odgovorne funkcije kadruje neke sposobne ljudi, ne kleptomane. Tudi v nadzorne svete, kjer tudi ... /izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Postopkovno, mag. Marko Pogačnik.

Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Jaz vas naprošam, da opozorite kolega Trčka, da uporablja pravilne številke in pa tudi pravilno vsebino, ko navaja nekatere podatke. Zdaj, Slovenska odškodninska družba leta 2006 ni prodala 56 % deleža družbe Alpina in sama v celoti ne bi mogla prodati družbe Alpina, ker tudi ni bila nikoli 56 % lastnik. Slovenska odškodninska družba je prodala 15 % delež, skupaj še s tremi prodajalci – Kapitalsko družbo, EBRD – Evropsko banko za obnovo in razvoj in Maksimo Holding. Družba je bila prodana leta 2006, in sicer na transparenten način, z enakopravno obravnavo vseh ponudnikov, zadnja ponudba pa je bila na dražbi najboljšemu ponudniku. Težave v Alpini so se začele z vstopom DUTB leta 2013. Jaz se ne spomnim, da bi bili v Alpini v letu 2007, 2008, 2009, 2011, 2012 kakšni protesti ali pa kaj. Izpostavljena je bila slaba prodaja. Omenjen je bil tudi pokojni finančni minister Bajuk. Pustite pokojne, da počivajo v miru.

Naj uporabljaj pravilne podatke. Na to sem jaz opozoril že na sami seji Odbora za finance, ki je bila sklicana na predlog Združene levice. Ta isti podatek so uporabljali, da je SOD prodal kar 56 % delež Alpine. Ni, ampak 15, skupaj še s tremi ponudniki.

Tudi v stališču Poslanske skupine Združene levice so vsaj štiri številčne in vsebinske napake v zvezi z delovanjem SOD v času prve Janševe vlade, da so recimo kupnino od premoženja dali v vrednostne papirje in naložbe. Ne, mi smo poravnavali obveznosti. Ne vem, od kje je kolega Mesec dobil te podatke. Da sta Sod in Kad prodala 190 družb. 172 kapitalskih naložb je imela Slovenska odškodninska družba leta 2015, ko sem jaz zasedel položaj, pa še danes jih nekaj obvladuje.

Spoštovana predsedujoča, predlagam, da opozorite poslance Združene levice, da operirajo s pravilnimi podatki in ne zavajajo.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa za vaše pojasnilo. To ni bil postopkovni predlog, to se bolj šteje kot razprava, v kateri vi lahko pojasnite mnenje. / oglašanje iz dvorane/ Ja, hvala lepa.

Zdaj pa ima postopkovno besedo dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Spoštovana predsedujoča, mislim, da je skrajni čas, da poslanci SDS nehajo zlorabljati postopkovno. Lahko zavrtimo magnetogram nazaj, jaz nisem omenjal nobene statistike, nobenega podatka. Zato je to še dvojna zloraba in nekako pričakujem, da boste gospodu Pogačniku izrekli oprčin. Hvala za besedo.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Nadaljujemo s sejo.

Proceduralno ali v imenu predlagatelja? Kot predlagatelj, mag. Marko Pogačnik.

Izvolite, beseda je vaša.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Hvala. Spoštovani kolega Trček, omenili ste, da je Sod prodal Alpino. Ni je prodal sam, prodal jo je s še tremi ostalimi lastniki. Sod ni nikdar prodal 56 % delež Alpine, ker ... / oglašanje iz dvorane/ Ker ni razpolagal ... Dejali ste, da je prodal ... / oglašanje iz dvorane/

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Gospod Trček, lepo prosim, da se umirite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Da prodaj družbo, potrebuješ večinski delež.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospa Ljudmila Novak, pripravi naj se gospod Uroš Prikl.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani, lepo pozdravljeni.

Danes nenehno poslušamo, kako Vlada ne sme vplivati na odločitve SDH. Ja, res, to je po pravilih, vendar vsi vemo, da je pa Vlada imenovala nadzorni svet, ki je potem naprej imenoval in lahko tudi menja vodstvo SDH, če ne dela dobro in prav. Ko je vlada imenovala nadzorni svet, je verjetno izbrala neke ljudi, ki jih je tudi preverila, ali ustrezajo smernicam Vlade. Zelo sem razočarana, ker pri teh imenovanjih dejansko zdaj omrežja nastavlajo svoje preizkušene kadre ali kadre iz naftalina, kot je nekdo rekel, Vlada pa pri tem gleda stran. Zato ni nič manj kriva, ker gleda stran.

Ko sem poslušala stališče Poslanske skupine SD, gospoda Vebra, moram reči, da je bil zelo kritičen do lastninjenja v tem času, do kadrovanja. Enako je bilo tudi v stališču Desusa. Jaz to razumem, če bi bilo to osebno stališče poslanca, ampak to so bila stališča koalicijske poslanske skupine, dveh koalicijskih poslanskih skupin. Jaz se čudim, kako ti dve poslanski skupini oziroma stranki še vztrajata v takšni vladi, ki podpira tako katastrofalne odločitve ljudi, ki so jih oni nastavili. Temu se pa močno čudim. Kar naprej se izpostavlja, kako je treba



odgovorno lastniti, mi tudi pravimo, da je treba poiskati odgovorne lastnike, ampak premoženje se pa prodaja pod vašim vodenjem države. Zato ni Nova Slovenija kriva za to, kateri so tisti prihodnji oziroma sedanji kupci državnega premoženja. Vi ste v Vladi, ne Nova Slovenija. Potem se, prosim, ne sprenevedajte, drugače je to sama ena sama dvoličnost. Razumem osebna stališča posameznih poslancev, ne razumem pa, kaj dela vaša stranka še v takšni vladi s takšnimi stališči.

Novi obrazi, zadaj pa delajo old boys, strici iz ozadja. Vi ste tako rekoč tista prva linija, pehota, kot pravijo v vojski, ki jo porivajo naprej, medtem ko od zadaj pa drugi lahko delajo tisto, kar hočejo, vi pa kar molčite in dovolite, da vas porivajo v prve vrste in ste zato najbolj odgovorni. V normalnih državah nikoli normalna oblast ne bi ponovno nastavljala ljudi na odgovorne funkcije, ki so tam že bili in ki se niso izkazali, morebiti celo več, ki so sodelovali pri spornih odločitvah. V normalni državi se to ne more dogajati, žal se pri nas to dogaja.

Medtem ko mi tukaj premetavamo milijone in milijarde, Nova Ljubljanska banka govori o racionalizaciji. Veste, kako racionalizira poslovanje? Tako, da ljudem v odročnih krajih ukinja bankomate, kot sem včeraj slišala v Solčavi. S tem se ukvarjajo državljani, tudi bankomat jim hočejo vzeti, mi se pa pogovarjamo tukaj o izginulih milijonih in milijardah.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravi naj se mag. Anže Logar.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Predsednica, hvala lepa za besedo. Lep pozdrav še enkrat z moje strani vsem navzočim poslancem in predstavnikoma Vlade!

Imam občutek, ne občutek, to je dejstvo, da smo že ogromno govorili o zadevah vezanih na upravljanje državnega premoženja. Nič ni narobe, ampak občutek pa imam pri vsem tem, da vedno, ko se začnemo o tem pogovarjati, opozicija nastopa – naj mi bo dovoljeno uporabiti ta izraz –, nekako z negativističnim pristopom. Vse je narobe, ta strategija že pri sami pripravi ni bila deležna neke pozitivne valence ali pa nekega optimizma pri pripravi, ko je bila potrjena in sprejeta, vse skupaj je bil en velik nič in tako naprej. Jaz seveda nisem tega stališča in tudi v Desusu nismo tega stališča. Kot je kolegica Novak ugotovila, smo še kritični. Mi smo zmeraj in povsod kritični, ampak z neko dozo umirjene in konstruktivne kritike.

Strategija seveda ni suho zlato. To je treba vedeti. Verjetno ima kakšne pomanjkljivosti, ampak hkrati je pred njo tudi čas, da se v svoji implementaciji tudi na nek način izpelje do tistih pozitivnih učinkov, ki jih v končni fazi želimo vsi skupaj skozi upravljanje državnega premoženja

tudi realizirati. Rekli smo, to moram tukaj opozoriti, da bomo seveda čez en določen čas zadevo pogledali, jo dopolnili, jo spremenili, korigirali, da bo seveda v korist državljanov in državljanek te države. Končno imamo to strategijo, dolgo časa je nismo imeli. Sledimo nekim usmeritvam Evropske komisije in nenazadnje OECD, katerega člani smo. Vse te inštitucije so nam dale pozitivno oceno oziroma se pozitivno izrazile o sami strategiji in načinu upravljanja z državnim premoženjem. Pa tudi če se ne bi, so what, kot bi nekdo rekel. Vem, da je to pravi način, da ima strategija v svojem osnovnem pročelju za nalogo od dnevne politike neodvisno, racionalno, predvsem pa transparentno upravljati z našo imovino, imovino državljanek in državljanov, ki so dolgo vrsto let ustvarjali, plemenitili in tako dalje. Pri tej strategiji, to moram še enkrat povedati, imam v mislih predvsem upravljanje in plemenitenje, v manjši meri in tam, kjer je to potrebno, tam kjer posamezna manjša udeležba države ni opredeljena kot strateška naložba, pa tudi odprodati, tudi poiskati neke druge lastnike. Nič nimam proti temu. Imam pa stališče, da ni težava v tem, da je država lastnik mnogih podjetij, ampak je težava v tem, da so tiste osebe z imeni in priimki, ki upravljajo, ki so na vodilnih oziroma na ključnih položajih, bili ali pa so še včasih premalo odgovorni in včasih premalo impulzivni. In smo že prišli do problema kadrovanja.

Bilo bi zelo narobe, če bi se dnevna politika, politiki ali politične stranke direktno, neposredno vključevali v kadrovanje in vlekli tiste ključne poteze. To se ne sme zgoditi, zato smo se odločili iti po drugi poti in imenovati inštitucije. Nobenih imaginarnih omrežij lobistov, stricev, tet, kakorkoli, ampak da te inštitucije oziroma vodilni ljudje na njih, ki smo jim tudi jasno zapisali pravila igre, opravijo nalogo tako v kadrovskem smislu kot seveda tudi v upravljavskem v kontekstu izvajanja politik, ki so pred SDH, nenazadnje tudi slabe banke pa še kaj bi lahko naštevali.

Res je, kot smo povedali v stališču Poslanske skupine Desus, da so bili nekateri odzivi vodilnih v SDH neprepričljivi in niso jasno demantirali nekaterih medijskih zapisov v zvezi s kadrovanjem, tukaj imam predvsem v mislih našo največjo državno banko. V Desus nismo in tudi jaz osebno nisem ta, ki bi vsepovprek s pogromom nekoga obtoževal in po nekemu udrihal, je pa seveda res, da je pri končnem izboru tako menedžmenta kot nadzornikov velikih, pomembnih in strateških državnih naložb oziroma podjetij, vendarle treba izbrati iz nabora – mislim, da niti ni toliko majhen ta nabor kadrov za te ključne funkcije – tiste ljudi, ki so strokovno nesporni, ki imajo svoje izkušnje, ki se niso v preteklosti kompromitirali in še bi lahko našteval. Da poenostavim, izbrati je treba takšne ljudi, pri katerih ne bo niti minimalnega suma za kakršnokoli nečedno početje v preteklosti. Čisti morajo biti kot solza, bi se temu reklo.



Seveda je dejstvo tudi to, da je treba imeti neka specifična znanja na tem področju. Pri samih specifičnih znanjih je treba vedeti, da so bogate minule izkušnje v bančništvu neobhodno potreben pogoj, hkrati pa je na drugi strani vendarle treba tudi vedeti, da se v preteklosti z takšnimi ali drugačnimi aktivnostmi oseba seveda ni kompromitirala. To ni najbolj enostaven posel, ampak zato so zapisana pravila igre, zato so zapisani številni pravilniki, navodila, kaj pa vem, kaj še vse. Če kadrovanje v SDH primerjam s kadrovanjem recimo v državni upravi, gredo tudi tam ljudje – državni uradniki višjega ranga, generalni sekretarji, generalni direktorji – tudi skozi en postopek. Imenuje se posebna natečajna komisija, pregledajo se njegove izkušnje, pregleda se njegovo znanje in tako dalje in tako naprej. Nazadnje tudi v gospodarskih družbah, ne rabijo biti državne, se opravi nek postopek in se izbere najustreznejšega kandidata. Mislim, da je prav tako, da se gre skozi ta postopek, in če so pravila igre nejasno napisana, jih je seveda potrebno spremeniti.

Želim pa še enkrat jasno in glavno povedati, da smo inštitucije in sistem upravljanja oblikovali tako, da dnevna politika ne sme in ne more posegati v te odločitve. To je pač bil naš namen. Vsi tisti, ki pa sodelujejo v teh postopkih, torej SDH in njihova kadrovska komisija, skratka, odgovorni, da jih zdaj pri imenih in priimkih ne naštevam, pa se morajo tukaj zavedati, kje so, po kakšnih pravilih igre in po kakšnih predpisih morajo delovati. Zavedati se morajo svoje odgovornosti in v končni fazi tudi posledic tako v dobrem kot v slabem.

Nekajkrat je bil Desus tukaj omenjen, verjamem, da dobronamerno. Vprašanje je bilo, kdo kadruje. Desus zagotovo ne. Desus tukaj podpira transparentno, pošteno igro, če hočete, zelo tako direktno povedano, spoštovanje predpisov, spoštovanje inštitucij, njihove vloge. Če se bomo tega držali, težav ne bi smelo biti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Vrtovec, ste želeli besedo kot predlagatelj?
Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolege in kolegi!

Pravkar je bilo rečeno, da se ta politika, ki je zdaj, ne ukvarja s kadrovanjem, da politika ne kadruje in tako dalje. To so floskule, ker je politika nastavila nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga. Mimo tega ne moremo. Ta državni zbor je imenoval Slovenski državni holding z vašimi glasovi. Ampak to sploh ni nič sporno, to je v skladu z zakonodajo. Ob tem ne moremo govoriti, da politika ne kadruje. Da pa politika kadruje iz kabineta predsednika Vlade, je pa javno znano. Če se gospod Kešeljevič, ki je zadolžen za kadrovanje ali kadrovske rešitve,

dobiva s člani nadzornega sveta SDH, takšne so tudi neuradne informacije, potemtakem politika kadruje, vaša politika kadruje. To je sporno. Če nekoga Vlada imenuje, je to logično, saj Vlada mora imenovati, Vlada mora kadrovati, ampak bistveno je, da kadruje ljudi, ki niso kompromitirani, ki imajo čisto preteklost, ki niso v preteklosti sodelovali, kot sem že prej dejal, pri nastajanju bančne luknje, ki so jo sanirali davkoplachevalci. Tu nastaja pri vas problem.

Jaz vas dobronamerno opozarjam, da ta problem rešite, da ne imenujete več ljudi, ki so zgolj in samo "naši", so pa v preteklosti zagrešili marsikateri problem, ki se je naknadno izkazal kot problem. Jaz vas res spodbujam, da tu prisluhnete predlogom opozicije, da se poslužujete ene drugačne politike pri kadrovanju v državnih podjetjih, sploh ko govorimo o bankah oziroma o bančnem sistemu, kajti ljudje so na banke zelo občutljivi. Večkrat so namreč v ta sistem že vlagali finančna sredstva in ne moremo z njimi ravnati na tak mačehovski odnos.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Anže Logar, pripravi naj se gospod Igor Zorčič.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Jaz ne vem, če ima Desus res tako šibke korenine pri kadrovskih imenovanjih SDH, če malce karikiram. Vsi tisti trije, ki so bili imenovani v nadzorni svet Nove Ljubljanske banke in zaradi katerih posledično je tudi recimo današnja seja, nekako spadajo v milje Desusa. Če bi bili recimo predstavniki mlajše generacije, tiste podjetniške srenje, ki danes ustvarja, verjetno ne bi bilo mogoče tem imenom pripisati kakšnih velikih očitkov o tem, da so kopali bančno luknjo.

Ampak moram se vrniti k uvodnim besedam ministra Mramorja. On je rekel, da takšne razprave v Državnem zboru o kadrovanju v slovenskih državnih podjetjih bistveno vplivajo na sliko Slovenije, zmanjšujejo privlačnost Slovenije za tuje neposredne naložbe in da ima vse to zelo negativne posledice za število in kakovost delovnih mest. Neka katastrofična ocena, ki jo je minister Mramor predstavil slovenski javnosti. Ampak to je tipična dilema: Kokoš ali jajce? Kaj je bilo prej, ta seja ali imenovanje članov nadzornega sveta SDH?

Spomnite se, na nočni seji, ki je na hitro sklicana, z osebami, ki so v konfliktu interesov, ker so zaposleni v instituciji, kjer potem imenujejo kadre, in brez nekega širokega soglasja. Če je gospodu Mramorju res v interesu, da ne pride do razprav, ki imajo zelo negativne posledice na število in kakovost delovnih mest, naj prvo poskrbi, da bodo predlagani takšni kadri, ki bodo onkraj kakršnekoli dileme o njihovi moralno etični nespornosti. Kajti če bi take kandidate predlagal,



če bi Vlada take kandidate potrdila, bi tudi mi v Državnem zboru imeli tako široko soglasje.

Če na ključne funkcije postaviš napačne ljudi, je težko pričakovati, da bodo napačni ljudje sklepali prave odločitve. In če napačni ljudje sklepajo neprave odločitve, torej takšne odločitve, ki so na škodo davkoplačevalcev, je potem neodgovorno, da tisti, ki jih je postavil s prstom, kaže na tistega, ki na to opozarja, češ primite tatu. Kot da ukradeš uro in kličeš: Primite tatu! Zanimivo je, da bo koalicija, predvsem pa največja koalicijska stranka, ki bo zaradi tega nespametnega kadrovanja vsem na očeh – s tem v bistvu koalicija kaže svojo moč in kako se je dvignila nad splošno počutje in občutje v državi –, prejela ali pa morala plačati največjo ceno za to, ker bodo vsi za ta sporna imenovanja pripisali glavno vlogo največji stranki SMC. Zatiskanje oči pred nujnostjo sprememb v kadrovske politiki, v zamenjavi vodstvenih položajev SDH, je približno ista dilema, kot jo imate v Vladi. Ohranjate status quo, nočete sprejeti reform, zaradi tega, ker je načeloma še kar v redu, čeprav bo čez eno, dve, tri leta posledica tega, da bo gospodarska rast šla navzdol. Zato je Evropska komisija opozorila ministra za finance in slovensko Vlado, da ne dosega strukturnih premikov v našem proračunu. Ker ne razmišlja dolgoročno in ne vleče tistih pravih reformnih ukrepov, ki morda na kratek rok dvignejo kakšno obrv, na dolgi rok bi imeli pa vsi korist od tega. Ker pa se je ta Vlada po liniji najmanjšega odpora prepustila tem korporativcem iz ozadja, tem linijam, ki "furajo" in ki vodijo to državo, tem mandarinom slovenskega finančnega sistema, ker pač smatrate, da je tako najlažje, boste na koncu koncev tudi sami plačali ceno za to.

Ali se kdo med vami, ki tako vneto brani kadrovanje SDH, kdaj sprašuje, zakaj te ljudi, ki jih kadruje SDH, ne vzamejo v kakšni privatni banki? Zakaj vedno samo v državnih bankah? Verjetno zato, ker je v privatnih bankah prvo korporativno upravljanje in potem nek rezultat. V državnih bankah je pa tako, kot to razumejo bančni mandarin, tisti, ki so pač ustvarili to bančno luknjo – vse je tako, kot mora biti, če je tako, kot oni želijo. Ker je ta Vlada očitno pristala na to, da ne bo drezala v te centre moči v zameno za nek trenutni javni mir, imamo posledice tega nespametnega kadrovanja. Zgodilo se je, da je predsednik nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke kot član nadzornega sveta neke druge družbe imenoval gospoda Narata na čelo Save. Ali nimate lepšega dokaza? Potem, ko so pa videli reakcijo tega, je pa pač gospod Narat moral sam odstopiti.

Kaj se je zgodilo z gospodom Gedrihom? So kakšne posledice? Gospod Gedrih za svoje članstvo v nadzornem svetu dobiva 20 tisoč evrov na leto, poleg tega, da je zdaj še nadzornik v Novi Ljubljanski banki. Bil je v pokoju in ste ga povlekli nazaj. Zakaj? Komu na čast? Predstavniki koalicijske stranke, predvsem

SMC, govorite o tem, da če kdo razpolaga s kakšnimi dokazi, naj dokaže, ko govorimo o nekih mrežah in tako naprej. Če k meni kot vodji preiskovalne komisije prihajajo ljudje iz NPU spraševati, če ima preiskovalna komisija kakšna gradiva iz Nove Ljubljanske banke, ker jih oni ne dobijo, potem je rahlo nenavadno, da koalicijski poslanci to predstavljate kot glavni razlog, da ni nobenih dokazov in da nimamo nobenih trdnih listin, ki bi pričala o tem. Trdne listine so, spravljene so v bankah, rezultat je, kot vemo, pet milijardna luknja in tisti, ki so bili ob tem zraven, so danes spet na čelu teh bank. A niso to lepo trdni dokazi? In nenazadnje, kako trdni dokazi morajo za koalicijo oziroma za SMC sploh biti, da spremeni stališče, da postane malo bolj široka? Jaz se spomnim, da je notranji nadzor pri eni vaši poslanki pred kratkim ugotovil, da je še na svoji prejšnji funkciji, na čelu CSD, kršila zakon. Pa imate zelo visoko lestvico postavljeno. Za vas to ni dovolj, da bi neka poslanka morala odstopiti, zato ker je pač iz SMC. Če bi bila takšna poslanka iz kakšne druge poslanske skupine, verjamem, da bi danes vseh 35 v en rog govorilo, kako mora takšna poslanka oziroma poslanec zapustiti to dvorano. Enako je pri kadrovanju o SDH oziroma kadrovanje SDH. Danes govorite, da ni nič narobe, da vas nič ne moti, če pa imamo druge dokaze, pa z dokazi na plan. Ob tem, da niti NPU ne dobi teh dokazov, ker so banke kar precej kreativne pri nedostavljanju teh dokazov, če pa slučajno niso, jim pa pri tem pomaga okrožna sodnica na Okrožnem sodišču V Ljubljani, Deša Cener.

Kar se tiče odgovora Vlade na našo pobudo za to sejo, bi bilo vseeno dobro, če vi preberete ta izdelek, ki ga pripravite. To je bil "copy-paste" odgovora na moje poslansko vprašanje. Ampak vseeno ne morem mimo tega, kako slovenski javnosti, ob tem, ko spremljamo te kadrovske malverzacije SDH, potem recimo na imenovanje na čelo nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke in sploh sestavo novega nadzornega sveta SDH odgovori s takšnim stavkom: "Takšna sestava naj bi omogočala poglobljeno razumevanje celotnega področja dejavnosti banke in tveganj, ki jim je banka izpostavljena, prav tako pa naj bi heterogena sestava preprečevala nevarnost skupinskega razmišljanja." Heterogena sestava naj bi preprečevala nevarnost skupinskega razmišljanja. In naprej: "Široka kombinacija sposobnosti, izkušenj in demografske raznolikosti članov bo po mnenju SDH omogočala obravnavanje in osvetlitev problemov z več zornih kotov, tako da bo nadzorni svet na podlagi odprte diskusije lahko spremljal najboljše možne odločitve za banko". Dajte no, kakšna obrazložitev je pa to? Jaz sem šel pogledati, kaj pomeni "demografska raznolikost članov" in sem v strokovni literaturi prebral: "Avtorji pri pregledu obstoječe literature ugotovijo, da ponavadi demografska različnost negativno vpliva na zaupanje v skupnosti." Če



že v SDH takšne "kunštno" besede in besedne zveze dajete v obrazložitev, neko res čudno obrazložitev, potem vsaj prej preberite, kaj strokovna literatura pravi. In kako naj takšna sestava osvetli probleme z več zornih kotov in pomaga pri odprti diskusiji, če smo v petek izvedeli, da eden od teh članov, ki je govoril celo, da bo prevzel nadzorni svet, ne zna niti angleščine oziroma tujega jezika? Kaj se bo pogovarjal v znakovnem jeziku?

Z vsako novo takšno zgodbo prepričuje in dokazuje, da je bilo tisto prvotno imenovanje, ki smo mu v Slovenski demokratični stranki ostro nasprotovali, namreč imenovanje nadzornikov SDH, tista glavna napaka, ki potem vodi vse napake naprej.

V času, ko je gospod Jazbec vodil kreditni odbor Nove Ljubljanske banke, je bilo v tej banki za 2 milijardi evrov slabitev. Odobravali so se krediti podjetjem, ki jih niso vrnili in ki jih je potem zasedel na čelu gospod Jazbec. Potem, ko pa gospod Jazbec ni mogel dobiti licence za vodenje banke, ga je ta vladna koalicija, ki se je sklicevala na moralno-etične standarde, postavila na čelo SDH. Pa saj to je v neki normalni razviti demokraciji nemogoče. Če bi jaz takšno zgodbo pripovedoval, mi ne bi verjeli. Pri nas se pa ta zgodba dejansko dogaja. Ne samo, da se dogaja, se nadaljuje, in ne samo, da se nadaljuje, vladna koalicija jo še naprej podpira, zraven pa kaže s prstom, češ kaj vi opozarjate na to, s tem škodujete Sloveniji. Dokler sami ne boste presegli tega in se vprašali, ali je dejansko – dobro, če je za vas škodljivo, je to vaša stvar – to škodljivo za Slovenijo, toliko časa se v tem korporativnem upravljanju, na katerega se sklicujete, ne bodo dogodile spremembe.

Ta zadnja hitra odločitev – Factor banka in Probanka na DUTB po skrajšanem postopku – je spet ena od teh podobnih zadev. Govorite o tem, kako je to predlagala Banka Slovenije. Drži, ampak zraven je Banka Slovenije predlagala še nekaj, in sicer da se v zvezi s tem pripravi poročilo posloводства in revizijo pripojitvene pogodbe. Tisto, kar vam ne paše, ker so na teh dveh bankah ostale lupine, ki so neraziskane. Zagotavljam vam, da so neraziskane, ker jih še niso uspeli raziskati. Zdaj bodo šle te lupine notri v DUTB brez neke presečne, podrobne, revidirane pripojitvene pogodbe oziroma neke bilance, neke "ornk" revizije. To je Banka Slovenije predlagala, pa je Vlada to zavrnila. Vi v tem gradivu citirate predlog Banke Slovenije, ampak samo tisti del, ki govori o tej pripojitvi, ne pa tisti drugi del, ki predlaga tudi bolj poglobljeno analizo pripojitve. Zanimivo, ne? Da ne povem, da zdaj, ko se bosta ti dve banki pripojili DUTB oziroma sta se že, nad njima ne bo več delala nadzorstva Banka Slovenija, torej ne bo več te revizije, ne bosta več podvrženi Zakonu o bančništvu in, če sem malo sarkastičen, ko sem prej omenil, da se tiste lupine, ki so še neraziskane, zdaj pretaplajo na DUTB, tudi uslužbenci ne bodo imeli več tistega pravnega varstva, anonimne prijave, ki ga imajo pod

Zakonom o bančništvu za te notranje bančne kriminalitete. Skratka, bistveno manj transparentno ob bistveno manj transparentnem ustroju delovanja – koalicija brani.

Govoriti o tem, da je treba tej instituciji, ki je institucija, pustiti, da upravlja to nalogo, velja samo v nekem sistemu, kjer posluje v nekem ravnotežju in ravnovesju. Če se pa ta ravnovesja porušijo – in niz dokazov imate, da so se že porušila –, je pa verjetno treba povleči neke poteze. Razprava o stanju v slovenskem gospodarstvu oziroma v podjetjih v državni lasti je prvi nujen korak za neko širšo soglasje o nekem ustreznem korporativnem upravljanju. Ker ravno pod to vlado se je dokazalo, da je korporativno upravljanje državnih podjetij ob podpori te koalicije pač padlo na izpitu. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Igor Zorčič, pripravi naj se gospa Vojka Šergan. Izvolite, gospod Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Danes smo že veliko slišali o ustroju samega SDH, ki upravlja slovensko premoženje. Slišali smo tudi o tem, da je po zakonski ureditvi ta institucija neodvisna, da ne sme in niti ni dolžna prejemati nikakršnih navodil politike. Tudi jaz v tem smislu vidim to razpravo kot nekako problematično. Jaz se strinjam, da so lahko nekateri nadzorniki, ki jih imenuje SDH skozi to svojo proceduro, problematični. Lahko so te, ki so že bili, lahko so takšni, ki še bodo. Jaz ne bom nikogar od njih branil, nimam nobenih kontaktov z njimi. Skratka, imenovani so po tistem postopku, ki smo ga nenazadnje sprejeli zakonodajalci. Ampak vedeti moramo, da z nekimi takimi pozivi, da ta ni dober, da on ni dober, pravzaprav delamo nekakšen politični pritisk. Politični pritisk. Dajte, Vlada, odstavite, naredite nekaj, odstavite jih stran. Ne vem, kaj je s tem mišljeno. Če ne, jih bomo mi, ali kako? Želim povedati to, da se bližamo ali pa smo že prekoračili tisti prag, ko korporativno upravljanje ni več korporativno upravljanje, ampak je to že nekakšno politično kadrovanje.

Ne samo v zadnjem času, jaz opažam to v zadnjih letih, se pri takšnem političnem kadrovanju – jaz sem zaradi tega tudi v večji meri pristaš privatizacije – ob vsakokratnem kadrovanju razširi nekakšna razprava, ali je ta kandidat dober ali ni dober. Spomnimo se nekaterih vlad v preteklosti, ko so naredili še nek števec kadrovskega menjav, pa se je tisti števec tako vrtel, da je na koncu zgorlel, če se malo pošalim. Zaradi tega je povsem na mestu, da se vprašamo, ali bomo takšna vprašanja po tem, ko smo že sprejeli ta SDH, še reševali. Če gre za sporne kandidate, ali smo mi tisti, ki jih bomo zamenjali, ali pa bomo ugotovili, da so naredili nekakšno kaznivo dejanje, da so naredili



nekakšno sporno, recimo korupcijsko, kaznivo dejanje in bomo zadeve predajali institucijam, ki so zato pristojne?

Prepričan sem, da je vsaka takšna razprava, čeprav je v osnovi lahko čisto dobronamerna, politični pritisk. Kaj pa drugega? Če smo mi v Državnem zboru in če eni stranki očitamo, da je nemoralna in ne vem kakšna, ker ne zamenja nekaterih ljudi ali pa ker jih je imenovala, saj to je nenazadnje isto, potem je to nič drugega kot politični pritisk na kadrovanje.

Jaz sem v zvezi z današnjo razpravo malo poiskal razne medijske prispevke iz preteklosti in sem našel enega zanimivega. Pa ne želim tukaj nikogar obsojati. Finance iz leta 2005, kjer piše, da kolega Marko Pogačnik nima referenc za vodenje družbe, to je bilo takrat za SOD. So vas našli po medijih, da imate referenc, da ste premladi, vse živo. Jaz se nočem tukaj niti približno spuščati v to, ali so imeli prav ali ne, ampak ko govorimo po eni strani o nekih old boysih, lahko ugotovimo tudi, da če si premlad ali kakršenkoli že si, vedno se bo našel nekdo, ki te bo medijsko diskreditiral in bo v zasledovanju nekih političnih ciljev ponavljal mantro, da ta in ta kandidat ni dober, da je tista politika, ki ga je nastavila, slaba in podobno. Jaz mislim, da se moramo pri vseh teh debatah omejiti. Mislim, da moramo biti pozorni na dogajanja v vseh teh družbah, ali so pri upravljanju storjena dejanja, ki kažejo znake kaznivih dejanj, korupcije in podobno, in ustrezno reagirati. Če je treba, spremenimo tudi Zakon o SDH. Nenazadnje je Zakon o SDH vaš otrok. Ampak ne moremo pa zdaj, po tem, ko smo nekako to nekako osamosvojili in je to nekakšna samostojna trdnjava za potrebe dnevne politike, našigati politične nasprotnike. Jaz mislim, da se to dogaja.

Da ne bom izpadel preveč dramatičen, še enkrat povem, da ne zagovarjam nobenega od teh nadzornikov ali pa kogarkoli, ki so bili imenovani v razna podjetja v državni lasti, ker jih niti ne poznam, ampak predlagam pa, da res pazimo, kje je tista meja, ko imamo neko korporativno upravljanje, čeprav gre za državno podjetje, in meja, kjer je pravzaprav potreben nek politični diskurz. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Postopkovno, gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Gospod podpredsednik, vi ste bili 9. marca najbrž na Kolegiju, ko smo potrjevali in se dogovarjali o sklicu te seje Državnega zbora. Tam sem predsedniku Državnega zbora predlagal, da zagotovi kompetentne sogovornike v Državnem zboru, to se pravi da prideta sem pristojna ministra, to se pravi minister za finance in minister za gospodarstvo, saj o tem zdaj govorimo, o upravljanju državnega premoženja, ki sestoji iz bank in gospodarskih družb. Dejal

sem tudi, da ni potrebno, da vedno sem pošiljajo samo državnega sekretarja Dragonjo. Predsednik Državnega zbora je obljubil, da bo zagotovil udeležbo. Minister je sodeloval samo na začetku, ko je prebral 10-minutni uvod in ga potem več ni bilo. Seja traja sedaj že več kot štiri ure, pa predstavnik Vlade, razen tega, kar je bilo v uvodu povedano, ni uspel komentirati niti ene zadeve, še niti ene razprave, niti ene trditve, ki je bila izrečena tukaj. Predlagam, da če se nekaj dogovorimo v Državnem zboru, da se tega tudi držimo. Tako pomembna zadeva, kjer gre približno za petnajst milijard evrov premoženja, tako ali drugače, kakorkoli obrnemo, pa ni tukaj nikogar iz prve vladne ekipe, to se pravi nobenega ministra, ne finančnega in ne gospodarskega. To se mi zdi skrajno podcenjujoče.

Ko bomo obravnavali na primer toplo vodo, bodo sedeli tukaj štirje, ko bomo obravnavali interpelacijo kakšnega ministra, bo cela Vlada tukaj sedela. Ko pa govorimo o ključnem problemu, to se pravi o slabostih upravljanja državnega premoženja, ni nikogar, ne predsednika Vlade ne pristojnih ministrov. Višek cinizma in ironije pa je, da tudi tisti, ki je tukaj, po štirih ura še ni uspel odpreti ust, časa pa ima eno uro na razpolago. Vlada ima še vedno več kot skoraj tretjino preostanka časa. Na tak način se razprav v Državnem zboru ne moremo iti. Predlagam vam, da zagotovite ustrezno udeležbo, če je ne morete, prekinito sejo in bomo potem nadaljevali. To je eno.

Drugič pa mi in javnost pričakujemo kompetentne odgovore. Odgovore pričakujemo. Ni ne prvega, torej primerne udeležbe, in tudi drugega ni, torej nobenih odgovorov. Skratka, od Vlade, ki bi morala nekaj pokazati, nekaj dati od sebe, ni popolnoma nič. Govorimo o ključnem problemu države. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tanko, jaz sem bil na Kolegiju. Takrat predsednik Državnega zbora ni zagotovil, ampak je rekel, da bo naredil vse kot običajno, da bi prišli odgovorni ministri na sejo Državnega zbora. Jaz seveda tudi ne morem zagotoviti. Ministra vesta, da je seja, in sta pač ocenila, da je neka zadeva pomembnejša. Državni sekretar, gospod Metod Dragonja, je pa tukaj v skladu s Poslovnikom, ki mu to omogoča, in po postopku, ki mu to omogoča.

Mag. Marko Pogačnik, predlagatelj.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. V imenu predlagatelja se moram odzvati na razpravo gospoda Zorčiča iz Stranke modernega centra. Predvidevam, spoštovani kolega Zorčič, da si sploh niste prebrali naše zahteve, kajti vi ste izključno govorili o kadrovanju. Ampak ta zahteva za sklic izredne seje upravljanja državnega premoženja ni zgolj kadrovanje, ampak so še druge poteze, ki jih je



naredila vlada Mira Cerarja ter koalicija SMC, Desus in SD. Recimo netransparentna pripojitev Probanke in Factor banke, nismo dobili niti enega odgovora. Govorimo o sklepu skupščine DUTB, ki ga je izvedla Vlada Republike Slovenije, v zvezi s prenosom terjatev družbe Sava, d. d. na Slovenski državni holding. Govorimo o prodaji Palome, d.d. in pa o prodaji družbe Adria Airways. Govorimo o možnosti konflikta interesov članice nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga Barbare Smolnikar. Niti enega odgovora nismo dobili danes s strani državnega sekretarja.

Dejansko pa mislim, da je danes tale razprava nekaj pokazala, in sicer da od koalicijskih strank edino SMC stoodstotno brani Vlado, glede na te očitke, ki jih predlagatelji opozicijskih strank navajamo. Edino vi. Jaz mislim, da je bilo v stališču Socialnih demokratov jasno, da se z marsikatero stvarjo, ki jo izvaja ta vlada, ne strinjajo. Jaz ne predlagam samo tega, da si to, kar smo predlagali v opoziciji kot predlagatelji, preberete. Jaz bi poslankam in poslancem SMC ter mogoče tudi državnemu sekretarju predlagal, da si danes po zaključku seje ali zdaj preberete tudi stališče Socialnih demokratov in stališče Desusa. Tukaj koalicija tudi ni nekako uravnotežena, kot se zdaj vidi. Tudi na nekih javnih nastopih je vodja Poslanske skupine SD gospod Han rekel, da se ne strinja z imenovanjem članov nadzornega sveta NLB in da mora biti tukaj nekaj hudo narobe.

Spoštovani gospod Zorčič, ne prodajajte megle, da je Slovenski državni holding neodvisen. Je, ampak če si neodvisna organizacija, še ne pomeni, da ne moreš imeti nadzora. Ampak eno dejstvo je pa tudi, da je skupščina Slovenskega državnega holdinga Vlada Republike Slovenije, ki jo trenutno vodi dr. Miro Cerar. Vi ste največja koalicijska stranka – SMC – in ste zato odgovorni. Skupščina DUTB je Vlada Republike Slovenije. Vlado Republike Slovenije vodi stranka SMC in dr. Miro Cerar. Kup zadev.

Zakaj je gospod Dragonja lagal na Tarči, da je Banka Slovenije zahtevala odpoklic predsednika nadzornega sveta gospoda Podbevška? Banka Slovenije je to zanikala. Zakaj potem na televizijo pošiljate predstavnike Vlade, predstavnike ministrstev, če pravite, da Vlada nima nič z upravljanjem državnega premoženja? Na vseh oddajah, ki govorijo o upravljanju državnega premoženja, se pojavlja gospod Dragonja. Ne prodajajte te megle neodvisnosti glede samega kadrovanja.

Mislim, da je kar nekaj stvari, ki smo jih dali. Pravite opoziciji, da naj razpravlja o upravljanju državnega premoženja. Saj kadrovanje je ključno za kvalitetno upravljanje državnega premoženja. Če ne postaviš ustreznih kadrov, ne moreš imeti uspešnega upravljanja.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Zorčič, replika, izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Kolega Pogačnik, kar se tiče teh podjetij, ko pravite, da sem se preveč osredotočil na kadrovanje, za podjetja velja enako, saj SDH tudi ni vezan na predloge glede podjetij. Vezan pa je na Odlok o strategiji upravljanja kapitalskih naložb države. Kar sem govoril o kadrovanju, seveda velja tudi za podjetja.

Ne strinjam pa se z vami glede tega, da naj bi pa zdaj Vlada, potem pa SMC in jaz odgovarjali za vsako stvar, ki se dogaja znotraj SDH. Mi smo imenovali nadzornike, to se strinjam, to smo naredili v Državnem zboru. Potem pa so ti nadzorniku imenovali upravo in ta uprava pač upravlja z nekim milijardnim premoženjem. Ko bo tam v eni firmi nekaj narobe, kar po statistični verjetnosti lahko da bo, to ne pomeni, da Vlada na koncu po neki kaskadni odgovornosti do zadnjega poslanca ali člana SMC odgovarja za to. Ni res. Nadzorni svet odgovarja, saj so plačani za to. Jaz vztrajam, da so odgovorni za to. Če bo ta obseg kršitev takšen, da je to nedopustno, se bo verjetno dvignil cel parlament in bo rekel: Fantje, zdaj pa pojdite! Ampak zdaj vsem nekako odgovarja, naj bodo tam, naj delajo napake, mi bomo pa po politiki nažigali in po strankah.

SDH je neodvisen. Ljudje, ki so tam zaposleni, so dobro plačani za svoje delo in tudi odgovarjajo za to.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod mag. Pogačnik, predlagatelj. Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Hvala za dano besedo, predsedujoči.

Nimate čisto razčiščeno. 44. člen Zakona o Slovenskem državnem holdingu jasno pove, da nadzorni svet lahko odpokliče zgolj Vlada Republike Slovenije. Odpokliče ga Državni zbor na predlog Vlade, to pomeni, da mora Vlada nekaj narediti. SMC je članica Vlade. Ne se zdaj tukaj sprenevedati. Vlada je odgovorna za upravljanje državnega premoženja. Kot poslanci in poslanke koalicije pa ste bili izzvani zgolj v tem, da ste imenovali člane nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, kajti opozicija je nasprotovala in smo opozarjali na zadeve.

V prejšnji razpravi ste tudi dejali, da izvajamo pritisk na Slovenski državni holding in da Državni zbor tega ne sme narediti. Niti eno priporočilo, ki smo ga pripravili – vendar so vse vaši poslanci in poslanke na Odboru za finance in monetarno politiko zavrnil – ni bilo namenjeno vodstvu SDH ali nadzornemu svetu SDH. Priporočila Vladi Republike Slovenije. Ne zdaj reči, da izvajamo pritisk na SDH, Vlada pa je odgovorna za upravljanje državnega premoženja. Jutri lahko Vlada skliče skupščino Slovenskega državnega holdinga in odpokliče nadzorni svet te družbe, če želi. Edini lastnik SDH je Republika Slovenija, ki jo zastopa Vlada Republike Slovenije. Enako je pri DUTB. Če je



Vlada sprejela odločitev za prenos terjatev Save, d.d. z DUTB na SDH, to pomeni, da imate možnost in da lahko tudi upravljate oziroma vodite ta podjetja. Ne reči, da nimate nič s tem. Zakaj ste dali priporočila Vlade, da se ne prevzame prevzemne ponudbe Perutnine Ptuj?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Igor Zorčič, replika, izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Kolega Pogačnik, jaz ne želim reči, da Vlada nima čisto nič s tem, samo če predlaga Državnemu zboru, naj se razreši nekega nadzornika v SDH, se moramo vprašati, ali je to razlog, da je SDH imenoval tega nadzornika ali onega. Ker jaz se bojim, da bomo potem prisiljeni oziroma bo Vlada prisiljena nonstop menjati te nadzornike, zaradi vsake najmanjše poteze. To je bilo bistvo moje razprave. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod mag. Marko Pogačnik, predlagatelj, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): 44. člen Slovenskega državnega holdinga je dokaj jasen, kdaj lahko Vlada predlaga zamenjavo članov nadzornega sveta, in sicer takrat, ko se pojavi konflikt interesov. Mi govorimo zdaj o Barbari Smolnikar, ki je baje ne morete odpoklicati. Preberite si zakon o Slovenskem državnem holdingu. Ne more Vlada kar tako, ker točno to je bil namen. Vi ste rekli, da je Zakon o Slovenskem državnem holdingu otrok Janševe vlade. Če bi držal tisti zakon, ki ga je takrat predlagala Janševa vlada, bi opozicija imela predstavnika v nadzornem svetu za glasovalno pravico. Danes ga nima.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Vojka Šergan, pripravi naj se gospod Marijan Pojbič.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani sekretar s sodelavcem, kolegice in kolegi!

To upravljanje državnega premoženja ima zelo dolgo brado. Sama se spomnim, ko sem bila še občanka in sem v bistvu od zunaj spremljala te zadeve Državnega zbora. Vem, da so okrog upravljanja državnega premoženja vedno potekala zelo močne razprave. In vedno je bilo tako, da je za tisto, kar je predlagala koalicija, opozicija imela drug predlog, na kakšen način naj bi se to upravljalo. Tudi tokrat se to dogaja. Nenazadnje smo imeli Kadrovsko akreditacijski svet, ki potem nekako ni deloval, imeli smo AUKN – Agencijo za upravljanje kapitalskih naložb, od leta 2013 imamo SDH,. Človek bi tako rekel, da noben način, nobena pot ni prava, nobena oblika ni dovolj dobra. Vendar mislim, da

je ta vlada kljub temu prva, ki je naredila korake, ki so v bistvu pripeljali do tega, da se to državno premoženje upravlja na enem mestu. Odločila se je, kaj sploh želi delati z državnim premoženjem. Še posebej zato, ker je bila julija 2015 vendarle sprejeta Strategija upravljanja kapitalskih naložb, s katero država določa, katere strateške naložbe so pomembne, katere so portfeljske in zdaj se to upravljanje na nek način udejanja. Tudi merila za uspešnost poslovanja SDH so bila sprejeta decembra 2015. Ta merila za merjenje uspešnosti SDH bodo služila za spremljanje poslovanja SDH, torej, ali bo uspešno poslovanje SDH pri doseganju ciljev ali ne in ali bo bistveni odmik od pričakovanj. Vlada se mora odzvati v okviru in na način, ki je določen z Zakonom o SDH in Zakonom o gospodarskih družbah.

Tukaj tudi Vlada nekako prevzema odgovornost za upravljanje, na nek način kot skupščina. Seveda bo na koncu tudi Vlada odgovorna, ali bo to upravljanje uspešno ali ne. Seveda posredno. Tako je treba tudi to vzeti v zakup.

Seveda pa so nam vse to, da se je to premoženje na ta način začelo upravljati, v bistvu dirigirali. OECD je bil tisti, ki nam je naložil, da moramo začeti boljše in učinkovito upravljati državno premoženje.

Na nek način se, če drugega ne, med ljudmi ustvarja neko nezaupanje, če mi kar naprej razpravljamo, da to ni dobro, da ni zadostno, da je vse narobe. Seveda so potem tudi odzivi ljudi takšni in drugačni. Jaz vseeno mislim, da je bilo, glede na to, da smo na to temo razpravljali že več kot trideset ur, človek bi rekel, povedano vse. Zdi se mi, da se v zadnjem času na nek način razvijajo zdaj že brezplodne razprave, brez pravih argumentov. Preveč se obravnavajo posamezni detajli od podjetja do podjetja, od človeka do človeka. Zdi se mi, da soditi kar tako vse po dolgem in počez, res ne gre. Nenazadnje bodo o nekemu, ki danes sodeluje v enem nadzornem svetu, pa je mlad človek, recimo da ima trideset let, ker je bil enkrat v nadzornem svetu, po tej logiki še čez dvajset, petindvajset let še kar razpravljali, kako je sporen, ker takrat pa tisti nadzorni svet ni neke vloge odigral, pa čeprav ni dokazano, da je sprejel kakšne napačne odločitve. Tudi to se danes dogaja, da se preveč obsoja vse počez in se potem ne da ločiti zrnja od plevela.

Treba je tudi poudariti, da v tem mandatu pravzaprav ne poteka noben postopek proti osebam, ki so se navajale. Zdi se mi, da je v Sloveniji, tudi če se kdo loti delati dobro in uspešno, v teh razpravah ena zelo slaba navada, da se že vnaprej – tudi, ko se še ne more razbrati rezultatov ali pa jih v tako kratkem času še ne more biti, tako kot v tem primeru – enostavno vse izniči in zatre. Znan podjetnik je na Bobu leta enkrat izjavil, da Slovenci odpuščajo vse, le uspeha ne. Jaz bi rekla, da bi morala tudi opozicija imeti neko potrpljenje, da se da čas, da se izkaže na kakšen način bo SDH deloval, kakšni bodo rezultati, čez leto ali pa dve pa bo



popolnoma jasno, na kakšen način in kaj je bilo narobe, ali je bilo kaj narobe. Kaj pa, če že vnaprej govorimo nekaj in delamo slabo famo nečemu, kar lahko tudi uspe, ker mi zmeraj predpostavljamo, da nekaj ne bo uspelo, da bo neuspešno?

Enkrat bi mogli v Sloveniji izhajati iz predpostavke, da je lahko tudi kaj uspešno, kljub preteklim slabim izkušnjam. Jaz mislim, da smo tega Slovenci sposobni in da bi morala ta negativna energija s strani opozicije kdaj biti pozitivna. To sem zaznala tudi na odboru za Evropske zadeve, ko smo razpravljali o uspešni kohezijski politiki, toliko uspeha je bilo in ni bilo nič negativnega, da en vaš kolega enostavno tudi poslušati več ni mogel in je šel. Jaz pravim, da bi bilo treba imeti malo več potrpljenja in pri ključnih odločitvah, ki jih Slovenija mora za prihodnost sprejemati, združiti moči in enostavno začeti tudi pozitivne zgodbe. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič, pripravi naj se gospod Jožef Horvat. Izvolite, gospod Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Moram reči, da se te razpravi, ki smo jo zdaj vsi skupaj poslušali v Državnem zboru, lahko vsak, ki tukaj v tej dvorani sedi, resnično upravičeno nasmeji. Zelo težko je razpravljati o problematiki in o temah, ko se ti niti približno ne sanja, za kaj pravzaprav gre. Potem imamo takšne žalostne razprave v Državnem zboru, kjer se resnično zapravlja čas. Jaz mislim, da bi bilo le prav in dobro, da se tisti, ki imamo namen diskutirati v Državnem zboru o temah, ki jih ne poznamo dovolj – tudi jaz velikokrat vem, da določene zadeve ne poznam dovolj dobro –, damo podučiti. Da se potrudimo in da pridobimo ustrezne, kvalitetne in prave informacije, da lahko potem tudi enakovredno diskutiramo v Državnem zboru, ne glede na to, s katere stranke poslanca ali poslanec prihaja.

Danes sem predhodno poslušal kritike, da koalicija izvaja politični pritisk na kadrovanje. To je izrekel kolega iz SMC. Jaz mislim, da se je zmotil v temelju. To niti približno ni politični pritisk na kadrovanje, ampak je pritisk na kadrovanje kadrov, za katere je nesprejemljivo, da so postavljeni na določene pozicije, saj so to tisti ljudje, ki so pomagali narediti to globoko bančno luknjo v naši družbi, ki jo zdaj krvavo plačujejo naši najbolj obubožani državljani in državljani. To pa je pomembno vprašanje. To je pomembna in bistvena razlika med tistim, kar je gospod govoril, in tistim, kar govorimo tisti, ki na to opozarjamo. Bistvena razlika.

Ko govorimo o transparentnosti delovanje uprave SDH, nadzornega sveta in vseh tistih povezanih ljudi, tudi določenih posameznikov iz ministrstev za finance in gospodarstva, vsaj jaz pridem do zaključka, da je tukaj ena hobotnica,

ki ne dela v interesu te države, temveč dela izključno v osebnem interesu. To je tisto, kar je zelo problematično, kar je nesprejemljivo in kar je škodljivo za to družbo, za ta narod in za našo skupno prihodnost.

Zdaj se bom osredotočil na tisto, kar se mi zdi pomembno, na en del te razprave, in to je podjetje Paloma, ker je tukaj v tej zadevi obravnavana. Jaz si ponavadi stvari ne pišem, kot me poznate, večinoma govorim brez napisanega, vendar je tukaj toliko takšnih in drugačnih podatkov, da sem si stvari napisal. Mislim, da je tako prav, da ne bom slučajno povedal česarkoli, kar ne drži. Zdaj bom poskušal na kratko predstaviti transparentnost, zakonitost in odgovornost te vlade, te koalicije, vodstva SDH, nadzornega sveta in vodstva ter nadzornega sveta podjetja Paloma, ki je še vedno v večinski državni lasti.

Spoštovani kolegice in kolegi! Uresničevanje oziroma celo kršenje ciljev zapisanih v strategiji upravljanja se pojavlja tudi v primeru prodaje družbe Paloma. Po poročanju medijev naj bi se po več neuspešnih poskusih prodaje družbe Paloma na zadnji razpis te družbe prijavilo kar 6 zainteresiranih vlagateljev. Njihove ponudbe naj bi se po neuradnih informacijah razlikovale za vsega skupaj 10 %, pri čemer pa je bil skrbni pregled Palome omogočen samo enemu izmed teh ponudnikov, in sicer poljskemu finančnemu skladu Abris Capital. SDH je s tem skladom sklenil tudi investicijski dogovor, v katerem se je zavezal, da bo pod določenimi pogoji podprl dokapitalizacijo Palome, in to na način, da se izključi prednostna pravica obstoječih delničarjev in da dokapitalizacijo izvede zgolj Abris Capital. Če ne bi bila podana konkurenčna ponudba pod ugodnejšimi pogoji za nakup Palome, bi SDH Abris Capitalu prodal svoj lastniški delež v družbi Paloma. Vendar pa je Eco-Invest podal konkurenčnejšo ponudbo, saj je za delnico ponudil 3,51 evrov, medtem ko je Abris Capital ponudil 3,3 evre za delnico, Palomo pa naj bi bil pripravljen dokapitalizirati z 18 milijoni evrov, medtem ko je Abris Capital v dokapitalizacijo Palome pripravljen vložiti 15 milijonov evrov. Eco-Invest je med skupščino Palome svojo ponudbo še zvišal, in sicer na 4,01 evra za delnico, kar bi pomenilo, da bi država iz naslova prodaje delnic iztržila približno 1,7 milijona evrov več kot v primeru prodaje Abris Capitalu. Vendar pa na skupščini Palome, ki se je je osebno udeležil predsednik uprave SDH gospod Marko Jazbec, konkurenčnejša ponudba s strani Eco-Investa ni bila sprejeta, češ da njihov predlog ne vsebuje dvostransko zavezujočega dogovora, zaradi česar imajo v SDH dvom v resnost ponudbe.

Pri postopku prodaje oziroma dokapitalizacije podjetja Paloma se postavlja vprašanje, ali so bili postopki vodeni na transparenten in konkurenčen način in ali je bil zasledovan cilj najvišje vrednosti za delničarje, med katerimi je največji prav država. Postavlja pa se tudi vprašanje, ali je bila prodaja izvedena v skladu s



ciljem, določenim v strategiji upravljanja, da se mora prodaja kapitalskih naložb izvesti na način, ki zagotavlja preglednost postopkov prodaje in enakopravno obravnavanje vseh ponudnikov. Predvsem zato, ker je bila enako kot v primeru Adrie Airways tudi Paloma dejansko prodana poštnemu nabiralniku. Po poteku roka za oddajo ponudb za nakup Palome je družba Abris Capital ustanovila podjetje PPRS Holding s sedežem na Cipru in, kot izhaja iz zapisnika skupščine Paloma, je bila ta dejansko prodana poštnemu nabiralniku PPRS Holding s sedežem v davčni oazi. Očitno je za vlado Mira Cerarja in koalicijske stranke – stranko Mira Cerarja, Desus oziroma Demokratično stranko upokojencev in stranko, Socialnih demokratov – prodaja državnih podjetij poštnim nabiralnikom del profesionalnega, transparentnega in neodvisnega upravljanja državnih podjetij, za kar se zavzemajo v svoji koalicijski pogodbi.

Na Komisiji za nadzor javnih financ, ki jo je sklical njen predsednik, moj poslanski kolega, gospod Andrej Šircelj, je na mojo pobudo na dnevni red te komisije kot točko dnevnega reda uvrstil tudi privatizacijo Palome. Na tej seji so bili prisotni v glavnem vsi deležniki, ki so kot hobotnica sodelovali pri tako imenovanem poskusu netransparentnega prevzema oziroma prodaje podjetja Paloma. Ključnih odgovorov na moja zelo konkretna vprašanja dejansko ni bilo. Vsi so se kot ekipa izgovarjali drug na drugega, da so rešitve, ki so jih sprejeli, pravilne. Na seji je bil prisoten tudi predsednik protikorupcijske komisije, ki je povedal sledeče: »Kot predsednik komisije lahko jasno in z vso odgovornostjo povem, da se tudi v tem konkretnem primeru,« torej v primeru Palome, »izkazuje, kako so pravzaprav skoraj vsi postopki privatizacije v Republiki Sloveniji od takrat naprej, ko se o tem pogovarjamo, netransparentni in tudi ta postopek je netransparenten. To z vso odgovornostjo povem kot predsednik komisije. Kot pravnik, poudarjam, lahko povem še nekaj. Nedopustno je, da na razpisu sodeluje neka pravna oseba, torej Abris, pogodbo pa sklepa neka druga pravna oseba, ki na razpisu ob izpolnjevanju pogojev ni sodelovala«. To drugo podjetje je podjetje PPRS Holding s sedežem v davčni oazi na Cipru in to podjetje je tudi sedanji kupec Palome, če se bo vse izšlo.

Za zaključek pa moram dodati še naslednje, da so proti tako netransparentnemu postopku prodaje Palome vložene tri tožbe in dve sodni odredbi. Mislim, da so to zelo oprijemljiva dejstva, ki povedo več kot dovolj, kako se je vodil postopek prodaje podjetja. Prav tako opozarjam vse prisotne, da so za stanje, ki se je zgodilo v Palomi, stoddstotno odgovorni uprava podjetja in njeni lastniki, ki so dovolili, da se je prodaja podjetja peljala tako netransparentno in je tudi zakonitost postopka glede na zgoraj navedeno pod velikim vprašanjem.

Ob koncu sprašujem tiste, ki tako v Palomi kot tudi drugje napadajo mene, ki se

zavzemam za to, da je v Sloveniji treba spoštovati zakonodajo pri prodaji našega premoženja. Če ga že moramo prodati, zakaj se ga ne proda predvsem transparentno, zakonito in kot dober gospodar? Zato se sprašujem in prav tako sprašujem vse vas, tudi moje krajanke in krajane, občanke in občane ter vse državljanke in državljane Republike Slovenije: Ali je moje početje resnično nabiranje političnih točk, kot mi nekateri v podjetju - med njimi tudi uprava Palome – očitajo? To pa zato, ker se zavzemam, da bi naše krajanke in krajani, ki so več generacij, več kot stoletja ustvarjali Palomo in ki so resnični strokovnjaki na področju proizvodnje ter konfekcije papirja in papirnih izdelkov, svoje delo opravljali še naprej v Palomi. Ali je bolje, da se prijavijo na Center za socialno delo ali na Zavod za zaposlovanje Republike Slovenije, njihova delovna mesta v Palomi pa prevzamejo ljudje, kot je ta praksa zdaj, ki pred tem nikoli niso slišali za papirnico in prihajajo celo iz Primorske. V tem primeru naj bi šlo za nabiranje mojih političnih točk. Prav bi bilo, da vsi državljanke in državljani Republike Slovenije in tudi moji občanke in občani sami odgovorijo na to vprašanje. Ali je prav, da tisti domačini, ki so leta in leta ustvarjali podjetje Paloma, izgubijo službo, ostanejo na cedilu, na Zavodu za zaposlovanje, nekateri s Primorske, ki imajo pa dobre veze in tako dalje, pa dobijo službo v podjetju Paloma? Če je to pošteno, potem se resnično sprašujem, kdo to državo v tem trenutku vodi in kdo z njo upravlja.

Za konec, spoštovani državni sekretar, imamo tudi eno konkretno vprašanje. Rad bi konkreten odgovor. Koliko finančnih sredstev je podjetje Paloma za leto 2015 porabilo za namen svetovanja agencije Dr. Pendl iz Ljubljane za kadrovske nasvete upravi podjetja Paloma?

Ko boste šli malo razčiščevat te zadeve, si boste sami pri sebi lahko ustvarjali mnenje, ko objektivno govorimo o netransparentnosti, o pokvarjenosti, – ne vem, če za to sploh obstaja izraz – ljudi, ki so imenovani na tako ključne pozicije. Imenujeta pa jih ta koalicija in ta vlada. Zame je premalo, da ta koalicija in ta vlada prevzameta odgovornost za to, ker bodo na koncu najbolj trpeli državljanke in državljani, in to tisti, ki za to niso popolnoma nič krivi in niso ničesar zakrivili. Prav pa je, da se kot poslanec, ki prihajam iz tega okolja, torej iz Sladkega Vrha, ker sem doma prav tam, kjer se je pozicioniralo podjetje Paloma, zavzemam za njihove pravice. To bom naredil, to sem naredil in to je tudi pravično in pošteno. Zato so ti ljudje za mene glasovali.

Je pa zelo žalostno, to pa sem razočaran, da imamo tudi v SMC poslanko, gospo, ki sedi tukaj v parlamentu, ki niti prijavljena ni k razpravi na to temo. Takšne poslanke ali poslanca si pa verjetno, prepričan sem, ljudje v tistem kraju ne želijo in takega človeka tudi nikoli več ne smejo izvoliti, ker nima niti toliko odgovornosti, da bi se tukaj postavil za ljudi, ki so za njega večinsko glasovali. To pa je žalostna resnica. Hvala lepa.



PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat, pripravi naj se gospod Tomaž Lisec. Izvolite, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

V Novi Sloveniji pravimo, da je več privatizacije manj korupcije. Obžalujemo, da so mnoge države, ki so nastale približno takrat kot Slovenija, pred četrto stoletja, zelo hitro spoznale, da morajo izvesti privatizacijske postopke, razen za neka ključna državna podjetja, kot so avtoceste, železnice in tako naprej.

Škoda in žal mi je, da ne morem zdaj direktno odgovarjati dr. Trčku, ki ga ni več – njegova taktika je, da udari in potem zbeži –, ki je govoril o družbeno neodgovornem tujem investitorju, ki noče nekam investirati 300 tisoč evrov. Če bi bil pošten, bi potem lahko pokazal na tujega investitorja, kot je recimo Lek Lendava, ki je v lanskem letu investiral 40 milijonov ameriških dolarjev. Če bog da in če bo vse po sreči, bomo lahko čez nekaj časa rekli, da je v zadnjih dveh letih investiral 100 milijonov ameriških dolarjev.

Če pa sem že v Lendavi, ker sta moja spoštovana kolega, gospod dr. Göncz in Franc Laj, govorila o Nafti Lendava, ki pa je v 100 % državni lasti, mene ljudje sprašujejo, kaj sem naredil, kaj bom naredil za Nafto Lendava, ki je bila nekoč prekmurski paradni konj. Kaj lahko parlamentarec naredi? Lahko naredi to, da tukaj opozarja. Tukaj je naše mesto, da opozarjamo in od Vlade zahtevamo. Tukaj zahtevam, ne samo za pomurske poslance, za vse, da Vlada pripravi natančno poročilo, kaj se dogaja s skupino Nafta in kakšna je vizija države kot 100 % lastnice.

Predsednik uprave SDH je povedal, da mora v NLB kadrovati nekako po svojem okusu, če želi privatizirati NLB do konca leta 2017, kar naroča sklep Evropske komisije o državni pomoči, dokument SA.33229, z dne 18. december 2013. Ampak gospe in gospodje, jaz tukaj ne zganjam negativne energije, ker smo bili pozvani s strani SMC, da naj ima tudi opozicija pozitivno energijo. Seveda jo ima in pravkar jo bom dokazal. Opozarjam, kolegice in kolegi, da ne bomo padli na izpitu. V odloku v Strategiji upravljanja kapitalski naložb ste vi zapisali, da je NLB naložba, kjer mora država ohraniti 25 % plus eno delnico. Kolikor jaz poznam evropske predpise, ki govorijo o prostem pretoku kapitala, se bojim da bo Evropska komisija tožila Republiko Slovenijo, če bo privatizacija tekla po tej formuli. Še več, zapisali ste tudi, da je prepovedana koncentracija zasebnega kapitala in da ta ne sme prekoračiti državnega deleža. Po mojem razumevanju je to v nasprotju s pravili Evropske unije o prostem pretoku kapitala. Tukaj imam kar nekaj sodb sodišča Evropske unije, ki je prav v zvezi s prostim pretokom kapitala izdalo sodbe, ko je Evropska komisija recimo tožila Francosko republiko, Portugalsko

republiko, Kraljevino Belgijo in tako naprej. Imam primere sodb.

Moj dobronamerni predlog je, da razmislite, zdaj je še čas, da bi pa morebiti spremenili Strategijo upravljanja kapitalskih naložb v pogledu, ko gre za formulo privatizacije NLB in seveda še drugih državnih naložb. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tomaž Lisec, pripravi naj se Danijel Krivec. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za dano besedo.

Imamo neko čudno stanje, nek čuden trojček. Imamo Vlado, ki pravi, da ni njena odgovornost, da je vse na upravah in nadzornih svetih DUTB, SDH, NLB ter vseh ostalih bank in pa družb, o katerih smo danes že govorili, in da je seveda tudi odgovornost poslancev, ki sprejemajo zakone. Potem imamo te družbe, ki pravijo, da vlade predlagajo zakone, poslanci jih sprejemajo in oni delujejo tako, kot jim ta zakonodaja narekuje. Potem imamo poslance, ki pravijo, da Vlada predlaga zakone, oni jih v dobri veri potrdijo in nimajo nič s temi ljudmi, ki jih Vlada in določeni poslanci v koaliciji imenujejo v nadzorne svete in v uprave DUTB, SDH, NLB in tako naprej. V 18 mesecih te vlade je prišlo do tako velike rošade, da so ljudje že popolnoma zbegani. Ne vedo, kaj je nadzorni svet SDH, kaj je uprava SDH, kaj je DUTB, kje so tisti grdi tujci, kje so ti naši narekovalci nacionalnega interesa, kdo je v vodstvu NLB. Vedo pa le, kar z neko preprosto zdravno kmečko pametjo ugotovijo, da pa nekaj je narobe in da je nekaj treba narediti, da ne bodo oni na koncu plačali zapitka teh iger tega trojčka. Ugotavljajo, da jih je strah, da niti Vlada niti koalicija niti te družbe ne vedo, kdo je odgovoren, kdo bo odgovoren, vsi pa bežijo od tega, kdo bo odgovarjal. Tukaj imamo en problem, ki pa se mu reče problem v praksi. Jaz verjamem, da je v teoriji zelo fino, saj imamo zakonodajo, imamo Državni zbor, imamo Vlado in imamo različne institucije.

En primer, in sicer strategija upravljanja. Lepo piše, da daje Vladi kot skupščini SDH, Državnemu zboru kot zakonodajalcu in varuhu državnega premoženja ter SDH kot upravljavcu kapitalskih naložb države ustrezne podlage in odgovornost za učinkovito in pregledno upravljanje, kar pa se bo v polni meri doseglo z imenovanjem strokovnih in neodvisnih članov nadzornih svetov in uprav družb s kapitalsko naložbo države. V zaključku odstavka piše, da je s tem eden temeljnih ciljev strategije okrepiti tudi strokovnosti in neodvisnost upravljanja. Kako pa je v praksi? Iz naftalina se vračajo ljudje, ki so se v zadnjih dveh ali treh letih nekako potuhnili. Ne rabiš nobenega magisterija finančnih ali pa ekonomskih znanosti, samo vtipkaš v spletne brskalnike in ugotoviš, kdo so ljudje, ki se vračajo v nadzorne svete SDH, v upravo SDH,



kdo prevzema Novo Ljubljansko banko in posamezna ostala podjetja. Ampak odgovorov z njihovih strani ni, če pa že so, so pavšalni. Imamo tudi državnega sekretarja za to področje in ministra za finance, ki krivita tako odgovornost teh družb in tudi, kot smo slišali danes, nalogo Državnega zbora, sama dva pa bosta slej ko prej očitno dvignila roke in rekla, da nista odgovorna, da je vse v nadzornih svetih in upravah teh družb in da politika nima nič s tem. Jaz bi predvsem poslance Stranke modernega centra spomnil na njihove besede oziroma predvsem na besede sedanjega predsednika Vlade v predvolilnem času. Polna usta transparentnosti, stop konfliktu interesov, etika in morala. Ko pa samo pogledaš v spletni brskalnik, kakšne ljudi se nastavlja v vodstva teh podjetij, pa vidiš konflikt interesov, netransparentnost, kar posledično vodi tudi v kršenje neke norme v etiki in morali, in vse to v nekem sklopu branjenja nacionalnega interesa. Ko smo danes pri tej debati, ali je ta debata sploh potrebna ali ne, imamo eno zelo enostavno rešitev, ki bo dala odvezo Vladi, da bo lažje delovala, odvezo nam v Državnemu zboru, verjetno tudi kakšni Banki Sloveniji in predvsem kakšni nadzorni inštituciji, ki se ji ne bo več treba beliti glave, kako reševati ta gordijski voz. To je odprodaja. Jaz mislim, da bi morali začeti, kot pravijo, z materjo mater vseh teh zadev – NLB. Če bi ga prodali, bi Vlada lažje delala, gospodarstvo se ne bi več obremenjevalo s politiko, Banka Slovenije kot regulator bi imela veliko manj dela in tako naprej. Ampak mi imamo seveda poleg NLB še SDH in DUTB, kot sem že rekel, dve kratici, za kateri sem prepričan – pa nočem žaliti slovenskega povprečnega volivca in volivke –, da volivci le v oblakih vedo, kaj te kratice pomenijo, vedo pa le, da ne prinašajo nič dobrega, posebej zaradi teh imen, ki smo jim dali v upravljanje naše banke in naše državno premoženje. Če ne bi imeli nič v državni lasti, ne bi bilo treba tudi sprejemati določenih priporočil. Resnično sem začuden nad razpravo posameznih koalicijskih poslancev, kjer se sicer vidi, da imamo neko novo, moderno stranko, ki absolutno zagovarja to, kar se dogaja, in pa neke dve stranke s tradicijo, ki pa le čutijo in vedo, kako se je to tudi dogajalo v neki zgodovini, in imajo neke družbenopolitične, gospodarske interese, da govorijo tako, kot govorijo. Ampak nikogar pa ne razumem, zakaj ne podpre priporočila, kot se glasi, da Državni zbor pričakuje od Vlade, da v roku 30 dni ugotovi odgovornost poslovnih organov SDH za odločitve v primeru prodaje lastniških deležev družb Adria Airways in Paloma ter razrešitve in imenovanja vodstva SDH in imenovanja nadzornega sveta NLB. Če nam je res toliko za konec korupcij, konec konfliktov, konec netransparentnosti in si želimo to slabo oceno Državnega zbora dvigniti na malo višjo raven, bi vsak poslanec moral pritisniti tipko za sprejem takšnega priporočila. Ampak očitno je

gospodom, ki se imenujejo novi obrazi, neko staro omrežje reklo, da ne smejo potrjevati takšnih sklepov. V to, ali je šlo za to, da se brani nacionalni interes ali določene vrtilčke, se niti ne bom spuščal, ampak dejstvo je, da ste od avgusta 2014 poslanci Stranke modernega centra, Desusa in SD odgovorni za delovanje v državnih bankah in v državnih podjetjih. Nikakor nimate pravice, da se izgovarjate, da vi teh ljudi ne poznate, da z njimi nimate nič. Ja, oni bi morali odgovarjati, ampak o politični odgovornosti bi lahko marsikdo kaj rekel. Ampak za vsak pritisk na določeno tipko pri glasovanjih smo odgovorni. Poslušam poslance koalicije, ki pravijo, da teh ljudi niti ne poznajo, da verjamem Vladi, ki kot skupščina nastavlja določene ljudi. Jaz mislim, da bi moral biti vsak poslanec tako zdravo razumski, da bi morda vsaj na seji poslanske skupine ali pa na sejah koalicijskih poslanskih skupin vprašal, če so to resnično najboljši ljudje, ki jim, kljub znanim življenjepisom na spletnih brskalnikih, lahko zaupamo takšne in drugačne funkcije, ali pa bomo tiščali glavo v pesek in rekli, da nismo odgovorni.

Jaz sem že zadnjič pri predlogu imenovanja za fiskalni svet vprašal, če resnično nimamo boljših ljudi in ali moramo resnično nekje iskati old boyse z različnimi osebnimi, celo družinskimi povezavami, ki potem drug drugemu krijejo hrbet, ne glede na funkcijo, katero so opravljali ali pa jo opravljajo, in imajo v 90 % eno stično točko, ki pa se ji reče Nova Ljubljanska banka. Kdaj bomo zmogli, tako v tem državnem zboru kot pa tudi na vseh ostalih inštitucijah, prerezati ta gordijski voz?

Kot sem že rekel, moj predlog je znan. Prodaja Nove Ljubljanske banke, Nove kreditne banke Maribor in zadeva bo za vse lažja. Za vlado, za upravljavce, za nadzornike in nenazadnje tudi za nas poslance kot tiste, ki sprejemamo zakonodajo, ki pa se v zadnjem času spreminja v prid tem starim old boysem, namesto da bi te vezi prekinili.

Skratka, čim prej v prodajo državnih podjetij in bank, pa bo takšnih sej, kot je današnja, manj. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Danijel Krivec, nato se je prijavil državni sekretar gospod Metod Dragonja.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči. Lep pozdrav predstavnikom Vlade, lep pozdrav kolegicam in kolegom!

Očitno smo spet pred eno težavo, ki jo imamo v tej naši državi, in to je, da niti zakonodaje niti drugih dokumentov v določenih primerih ne spoštujemo, ne upoštevamo in ne izvajamo. Veliko je bilo govora o tem, kako je to nek napad opozicije na odločanje Vlade v določenih primerih. Vendar ne gre za pavšalne obtožbe, ampak gre za konkretne primere, o



katerih je bilo veliko povedanega s strani mojih kolegov. Se pravi, da ne gre avtomatsko za negiranje neke zakonodaje, ki je bila sprejeta, ne gre za negiranje neke strategije, ki je bila sprejeta, sicer brez naših glasov, vendar ne pavšaliziramo, ne obtožujemo celotnega sistema, ki funkcionira. Opozorili smo na določene anomalije, ki pa so na nek način zelo problematične. Dejstvo je, da glede tega nismo dobili nobenega odgovora.

Če sami pogledate Odlok o strategiji upravljanja kapitalskih naložb države, ki govori o ciljnih upravljanja, govori o tem, da je urejeno korporativno upravljanje pomembno z vidika celotne države in njene gospodarske učinkovitosti, uspešnosti in konkurenčnosti, saj zmanjšuje tveganje neuspešnega poslovanja družb. Pravi tudi, da ima država pri tem ključno vlogo, saj se mora v razvoj in uveljavljanje standardov in dobrih praks korporacijskega upravljanja aktivno vključiti, dobro prakso tudi izvajati in dajati pozitivne zglede. Jaz mislim, da se s tem vsi strinjamo, vendar ravno ti zgledi, ki smo jim bili priča v določenih primerih, o katerih danes govorimo, tega dviga kulture korporativnega upravljanja ravno ne potrjujejo. Če smo poslušali gospoda ministra, ki je v uvodu povedal, da smo za to odgovorni tisti, ki sedimo v Državnem zboru, kajti mi smo potrdili nadzornike, se morate pač vprašati, ali spoštujemo dokumente, ki jih sprejemamo. Tu notri tudi piše: »SDH mora kot upravljavec kapitalskih naložb države za doseganje ciljev upravljanja zasledovati dolgoročen interes družb, ki so lahko izključno ekonomski cilji, nacionalno strateški, kombinacija obeh in hkrati usmerjeni k trajnostnemu razvoju družb ter k vzpostavitvi take lastniške strukture, ki bo dolgoročno zagotavljala učinkovito upravljanje, konkurenčnost in uspešen razvoj«. Nisem dobil nobenega odgovora in spoštovani kolegi in kolegice verjetno tudi ne, kakšna je verjetnost, da bo ta člen, ki ga imamo v strategiji zapisanega, veljal v primerih Palome ali v primeru Adrie, ki je še bolj simptomatičen. V primeru Adrie gre za dokapitalizacijo v višini 3,1 milijona evrov, ki jo bo izvedla država, nato bo pa neka družba, ki je bila ustanovljena tik pred zdajci, vso zadevo kupila za sto tisoč evrov. To je tako, kot bi vi doma obnovili rabljen avto in ga potem »šenkali«. Komur je to jasno, naj mi poda odgovor.

Še ena navedba v tej strategiji in tem odloku: "Zelo pomembna naloga SDH v okviru upravljanja je imenovanje strokovnih in izkušenih članov kadrovske komisije in organov nadzora družb s kapitalsko naložbo države, zato mora uprava SDH dosledno, pregledno in odgovorno izvajati vse postopke pridobivanja in imenovanja kandidatov, vključno z izpolnjevanjem predpisanih pogojev, kot to določa Zakon o Slovenskem državnem holdingu. Temelj za to pa je pregledno in strokovno imenovanje članov uprave SDH, kar mora z najvišjo možno skrbnostjo zagotoviti nadzorni

svet SDH, katerega člane predlaga Vlada in imenuje Državni zbor z doslednim upoštevanjem predpisanega postopka in pogojev, kot jih določa zakon". Kar nekaj opozoril smo slišali, kako so bili posamezni nadzorniki imenovani, od tega, da ne izpolnjujejo referenc, da se posamezne licence podelijo en dan, preden je nekdo imenovan, da se imenujejo na nekih nočnih sejah, da niti Banka Slovenije niti IMF še nista podala soglasij k imenovanju teh nadzornikov. Če to primerjate s tem členom v odloku, ki ste ga vi potrdili in sprejeli, se morate pogledati v ogledalo in se vprašati, ali so te navedbe v odloku o strategiji upravljanja dejansko izpolnjene. Še naprej v tej strategiji oziroma v tem odloku, ki je zaveza za SDH: "Z naložbami, ki so s strategijo določene za pomembne ali strateške, se lahko razpolaga do v ZSDH-1 predpisanih minimalnih deležev, in sicer praviloma s ciljem povečanja osnovnega kapitala s stvarnimi in/ali denarnimi vložki zasebnih vlagateljev, pri čemer družbe na ta način pridobljene vložke uporabijo izključno za povečanje vrednosti posamezne naložbe in zagotovitev ustreznih pogojev za nadaljnji razvoj družbe". Nismo dobili odgovora ne pri Adrii ne pri Palomi, kdo zagotavlja vse te pogoje, ki jih imate zapisane v tem dokumentu. Nobenega odgovora glede tega. Nadalje v tej alineji pravi: "Pri razpolaganju z najpomembnejšimi naložbami bo upravljavec kapitalskih naložb države zasledoval cilje, ki so pomembni z vidika stabilne gospodarske rasti in so v skladu s pravili o državnih pomočeh, kot so: zaposlovanje, konkurenčnost in uspešnost družb, izboljšanje javnih storitev in razvoja družb v prihodnje". Nikakršnega odgovora, kako boste za ta dva primera, kjer je prevzemnik nek poštni nabiralnik v davčni oazi, zagotovili pogoje, ki ste jih vi sprejeli in zapisali v dokument, ki nalaga pravila igre v primerih prevzemov. Noben od teh pogojev verjetno ni bil izpolnjen, predvsem ni nobenega dokumenta, dokaza, kako bo zagotovljeno zaposlovanje, kako bo zagotovljena gospodarska rast teh družb in tako naprej. Ampak to je zapisano v tem dokumentu, ki ste ga vi sprejeli.

Še naprej v tej strategiji piše: "Cilj prodaje kapitalskih naložb je s proračunskega vidika zagotoviti likvidne prejemke, zato je pomembno doseči čim višjo koprino". V primeru Palome ni bil izbran ponudnik, ki je dal najvišjo ponudbo in zagotavljal najboljše pogoje, ampak je bila izbrana konkurenčna ponudba. Lahko bi kdo to pojasnil in bi verjetno imel neke argumente. V primeru Adrie pa vemo, da smo jo 2011 dokapitalizirali s 50 milijoni. Takrat so vsi zagotavljali, da je to zadnja dokapitalizacija, ki bo omogočila, da to podjetje normalno funkcionira na mednarodnem tržišču. Po štirih, petih letih je ponovna dokapitalizacija in prodaja. Kot sem rekel, neko stvar popravimo, vložimo v to denar in jo kasneje podarimo nekemu. Če bi nekdo znal to pojasniti, mogoče bi kdo tudi kupil, mogoče bi tudi mene prepričal, vendar jasnih



zagotovil glede tega ni. Zato je po svoje malo sprenevedavo s strani koalicije, ko pravi, da hočemo v tem primeru nagajati, da se naslanjamo na neke časopisne članke in vseprek blokiramo strategijo in tako naprej. Navajamo samo konkretne primere, na katere bi želeli dobiti odgovore, in opozarjamo na težavo, ki jo boste imeli v nadaljevanju, če se bodo podobna imenovanja in podobne prodaje še dogajale. Saj nismo problematizirali vseh prodaj v tem trenutku in vseh imenovanj v vseh družbah, ki jih je ta koalicija izvedla. Opozorili smo na konkretne. In če ne samo v medijih, ampak tudi na spletnih straneh za določene ljudi ugotovimo, da niso sprejemljivi za neko funkcijo, ne vem, ali vi rabite posebne komisije, da to ugotavljajo. Očitno niso samo strici iz nekega ozadja, ampak ste morali nekatere uvoziti celo iz naftalina, kajti nekateri so bili že zdavnaj odloženi kadri. Govoriti o tem, da težko nekemu očitamo, da ni primeren, ko na spletu in v javnih medijih ugotovimo, da je bil odgovoren za delanje bančne luknje ali pa za potop nekaterih firm v preteklosti, to za vas ni noben jasen signal, da taka oseba ni sprejemljiva.

Po drugi strani imate veliko besed, kako je treba mlade kadre postaviti na odgovorna mesta, ker so bolj sposobni, kako je treba iz tujine pripeljati nazaj strokovno usposobljene kadre. V tem primeru ste imeli veliko možnosti. Verjetno v tujini obstaja kar nekaj kadra, ki dela v mednarodnih finančnih institucijah in bi ga lahko vključili v to zgodbo, ki se odvija znotraj naše države pri tem prestrukturiranju, pa tega niste naredili. Govorili ste v zgodbi, ko je bilo treba, se pravi v predvolilnem času, kako je treba poskrbeti za mlade, kako je treba preprečiti beg možganov, takrat ko pa so na voljo primerne službe tudi v Sloveniji, pa tega očitno ne storite. Tudi ni bilo odgovora na to, kako lahko Vlada v določenih primerih direktno vpliva na neke odločitve, kaj se bo s posameznimi deleži v družbah storilo. V primeru Telekom je bil recimo izgovor, da Vlada zaradi korporativnega upravljanja ne sme dati svojega mnenja, v primeru Save pa je direktno naročilo, kaj mora nekdo znotraj tega sistema izvesti in kako dokapitalizirati določeno stvar. Enako velja za Factor banko in Probanko, kjer je šlo za netransparentno pripojitev. Tisti, ki ste dlje časa v parlamentu, se spomnite razprave, ko je bila prva sanacija Factor banke in Probanke, kako se je večina Državnega zbora pridušala, da je treba ugotoviti odgovornost, da je treba pridobiti določene podatke iz tega naslova, ko pa je bilo glasovanje, pa sami veste, kaj je bilo. Ta sklep ni dobil podpore in enako se dogaja v tem primeru. Zatiskate si oči pred nekaterimi dejstvi.

Prej je bilo s strani SMC govora o prenormiranosti. Ja, dobro jutro, saj ste že nekaj časa na vladi in v koalicijski zgodbi, pa bi nenazadnje lahko tudi vložili kakšen zakon, pa ne samo čakali, da vam opozicija namigne, kaj je narobe, če govorite o prenormiranosti. Potrudite se pa tudi kaj naredite glede tega.

Veliko je bilo govora tudi o tem, da je treba prepustiti korporativnemu odločanju na eni strani in pravilom, ki so zapisana v strategijah in v zakonodaji, vendar ste poslanci SMC v isti sapi govorili tudi o tem, da ni nujno tista politika, ki nekaj nastavlja, slaba. Istočasno torej govorite o tem, da mora biti imenovanje neodvisno, na drugi strani sami sebe opravičujete, če ste imenovali slabe kadre. Dajte se zmeniti, ali boste spoštovali zakonodajo, ki je sprejeta, in strategije ali se boste resno vpletli tudi v imenovanje, za to prevzeli tudi odgovornost in s tem tudi na nek način mogoče kakšno stvar izboljšali ali pa tudi poslabšali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Metod Dragonja, državni sekretar. Pripravi naj se gospod Tilen Božič.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani poslanke in poslanci!

Ključno vprašanje predvsem za tukaj prisotne predstavnike Vlade je, ali bo današnja diskusija prispevala k temu, da bo upravljanje državnega premoženja bolj učinkovito in bolj uspešno. Veliko je bilo izrečenih besed, veliko je ropotanja. Namen tega ropotanja je predvsem, da se v javnosti ustvarja podoba, kako je upravljanje državnega premoženja problematično, neučinkovito, slabo. Seveda principi parlamentarne demokracije to omogočajo, pravzaprav parlament izvaja nadzor nad delovanjem Vlade, tudi nad delovanjem drugih inštitucij v državi, posredno tudi nad delovanjem takšnih inštitucij, kot so Slovenski državni holding ali pa drugi upravljavci. Vendar je tu treba povedati, da če neko tezo ponoviš desetkrat, tudi če ni najbolj na mestu ali če ni resnična, potem ko jo omeniš desetkrat, se v določenem obsegu tudi pravzaprav prime v javnosti. Tako da bi si predvsem želeli, da krešemo argumente v tej razpravi. Minister je v uvodu podal nekaj usmeritev oziroma nekih pozicij, po kakšnih principih Vlada deluje v temu segmentu. Vlada ima namen implementirati primerljive mednarodne standarde na področju upravljanja državnega premoženja po dobrih praksah in priporočilih OECD.

Prva teza, s katero bi želel danes malo polemizirati, je ta, da Vlada odstopa od lastne Strategije upravljanja s kapitalskimi naložbami. To strategijo ste, spoštovani predlagatelji, zelo kritično sprejeli, ko smo jo prinesli v Državni zbor, zdaj jo pa zelo dosledno citirate v samem predlogu in tudi v nekaterih diskusijah. Relevantnost te strategije – prav je, da je podvržena kritiki – se bo še izboljševala, ampak je postavila nek okvir, v kateri smeri želimo iti, in je predstavila nek kompromis med različnimi pogledi na upravljanje državnega premoženja, predvsem kar se tiče privatizacije, koliko privatizirati, koliko premoženja ohraniti v državni



lasti ali pa postopno potem spreminjati lastniško strukturo. V tem delu je torej določena protislovnost. Ob veliki kritiki do te strategije se pravzaprav postavlja teza, da jo Vlada ne spoštuje oziroma da je ne izvaja.

Druga teza je vprašanje, ki je tudi zelo relevantno. Ali je Vlada pri upravljanju državnega premoženja zadosti uspešna, zadosti učinkovita? V okviru tega modela upravljanja, ki je implementiran, so postavljeni cilji in kazalci za celoten kompleks državnega premoženja, za vseh 12 milijard kapitalskih naložb. Minister je predstavil, kaj se pričakuje od tega bloka gospodarstva, kakšen finančni prispevek v javne finance bi moral prispevati in kakšne širše narodnogospodarske vidike naj bi potem sledil, tudi v smislu nefinančnih ciljev. To bo merljivo, prvi rezultati za leto 2014 – glede na okvirna izhodišča, ki so bila postavljena – bodo znani do konca meseca marca, poročali bomo Državnemu zboru in v tem delu bo Državni zbor lahko izrazil svojo oceno, svojo kritiko. Smo odprti do kritike in delamo v tej smeri, da to upravljanje izboljšamo.

Tretja teza je občutljiva. Ključno vprašanje je, ali so imeli Vlada in organi SDH zadosti srečno roko pri kadrovanjih na nekatere ključne pozicije. To je najbolj delikatna tema v tej diskusiji. Začne se pri kadrovanju in predlaganju nadzornikov SDH. Tukaj je bilo v diskusijah nekaj poenostavitve. Recimo, da Vlada imenuje nadzornike SDH, to je bilo v nekaj diskusijah. Vlada predlaga nadzornike SDH, imenoval jih je Državni zbor. Ob podobni diskusiji, ki jo je Državni zbor opravil v mesecu novembru, smo to že poudarili in bi še enkrat poudaril, da so v tem delu tudi možnosti vpliva Vlade kot skupščine SDH na delovanje SDH omejene. Vlada ne more samostojno odpoklicati nadzornikov SDH. Nadzornike SDH lahko odpokliče samo Državni zbor. V temu delu teze, da Vlada lahko na posameznih primerih nekaj naredi, da lahko skliče skupščino in tako naprej, to pač ni skladno niti z zakonskimi določbami niti s principi korporativnega upravljanja. Vlada lahko skliče skupščino SDH samo, če jo k temu pozove poslovodstvo. Poslovodstvo pa jo običajno skliče, če ne uspe pridobiti soglasja nadzornega sveta. Vlada ne more sklicati skupščine SDH in razpravljati o poslih. Lahko bi sklicali skupščino SDH samo v primeru, če tega ne bi naredili nadzorniki ali pa uprava, kar se tiče odobritve letnega poročila oziroma drugih podobnih vprašanj, ki so določeni v zakonu. To se pravi, da je sistem upravljanja državnega premoženja po Zakonu o SDH postavljen tako, da obstoji določena ločnica med pristojnostmi Državnega zbora in Vlade ter pristojnostmi, avtonomijo SDH. Prosil bi, da to kljub vsemu postopno upoštevamo in da to kupimo. Ta ločnica se vzpostavlja in avtonomnost SDH v tem delu je ključni del te ločnice.

Glede na veliko vprašanj, ki so bila danes tukaj odprta in so zelo relevantna, bi pravzaprav moral tukaj sedeti SDH, ne pa Vlada.

Pri tem, kako se vodijo posamezni postopki privatizacije, pri tem, kako se vodijo posamezni kadrovske postopki, je minister zelo jasno povedal, da niti ministrstvo niti Vlada – razen, kar se tiče imenovanja nadzornega sveta SDH – ne želita posegati v kadrovske odločitve ki jih mora SDH voditi samostojno. V tem delu sta ministrstvo in Vlada predvsem oblikovalca nekega systemskega okvira, v katerem SDH deluje, ki je postavljen s strategijo, ki je postavljen z letnim načrtom upravljanja in tudi s cilji in kriteriji, ki so postavljeni za SDH. Če to kombiniramo še s Kodeksom upravljanja družb v javni lasti, ki jih je sprejel SDH, potem je to nek osnovni okvir, ki sta ga Vlada in Državni zbor skupaj postavila SDH, da v tem delu ta model korporativnega upravljanja potem tudi udejanja. Teza, da Vlada miži pri tem, kar se dogaja na področju kadrovanja, je dvolična. Vlada v kadrovske postopke na SDH direktno ne more posegati. Tukaj je bilo pač nekaj diskusij tudi v tej smeri.

Kar se tiče upravljanja in nekaterih primerov nekaterih družb, ki so bile izpostavljene, vemo vsi, da imamo različne upravljavce državnega premoženja, da so poleg kapitalskih deležev tukaj še terjatve in da je DUTB tudi pomemben upravljavec. Zelo se problematizira ta odločitev Vlade, da je smiselno prenesti premoženje oziroma terjatve, ki so prenesene na slabo banko, v upravljanje SDH iz sedanjega upravljavca DUTB. V tem delu, če gre za to, da država oziroma Vlada kot skupščina oceni, da je smiselno iz določenih razlogov zamenjati upravljavca določene naložbe ali pa določenega premoženja, to ne pomeni direkten poseg v samo poslovno odločitev oziroma v to, kako se ta proces vodi. Ta odločitev Vlade je bila sprejeta po zelo tehtnem razmisleku, ki je baziral na tem, da nekaj v tej zvezi določa strategija, kar se tiče turizma in pa posebej te hotelske verige, ki je največja v Sloveniji, in da je ocenjeno, da je SDH bolj primeren dolgoročni lastnik, kot je v dani situaciji to DUTB. S tem je pravzaprav ta prenos utemeljen. Ta prenos še ni izveden, je precej kompleksen. V tem momentu je v neki odločilni fazi, kar se tiče pravnih formulacij oziroma pogojev tega prenosa, vendar to ne pomeni, da sam po sebi ščiti neke ljudi ali pa neka omrežja, ampak izhaja iz strateške vloge turizma in tega, da bi želeli, da je v največji turistični verigi zagotovljena usmeritev, ki je bila definirana v sami strategiji. Strategija je pravzaprav temeljno vodilo, na katero se vračamo pri tem, ko se ocenjujejo posamezne odločitve, za katere mora Vlada skozi letni načrt upravljanja ali pa skozi druge dokumente, ki so usmerjevalni dokumenti, dati soglasje.

To diskusijo je treba pogledati tudi z zornega kota investicijske klime, ki se oblikuje v Republiki Sloveniji. To je minister posebej izpostavil. Investicijsko klimo je treba ocenjevati tako z vidika tujih vlagateljev, ki prihajajo v Slovenijo, kot tudi z vidika domačih investitorjev, ki naj čim večji del svojih investicij realizirajo v Sloveniji. To



je gonilo razvoja, gonilo gospodarske rasti. V eni od zadnjih publikacij, ki jih imam na to temo, kar se tiče investicijske klime in dinamike v Sloveniji, nam ta kaže, da je bilo v Sloveniji izvedenih neposrednih tujih vlaganj v obliki transakcij, v katere so vstopili vlagatelji, 870 milijonov evrov. Lahko vam predstavim tudi rang teh večjih korporativnih prevzemov. Na prvem mestu je privatizacija Nove Kreditne banke Maribor, sledi vstop Heinekena v Pivovarno Laško, potem so zgodbe, ki so vezane na vstop novih lastnikov v Trimo, Perutnino Ptuj, Pekarno Grosuplje, Iskro Zaščite, Fito, Gorenje Surovina, Kempinski hotel – to so vse transakcije, ki so skupaj dosegle vrednost 870 milijonov evrov, ki so vezane na konkretne odločitve konkretnih investitorjev, ki so rezultat zahtevnih postopkov, ki so bili vodeni po vseh pravih stroke in ki so uspešno zaključene. Potem smo v osnovi primerljivi z državami v regiji centralne vzhodne Evrope. Največja kritika, ki se v tem delu izpostavlja, je, da je bila neuspešno zaključena privatizacija Telekom. V danih okoliščinah je bilo veliko napora vloženega v to, da se Telekom tudi privatizira. Referenčna transakcija za SDH je bila prodaja 49 % paketa slovaškega telekoma, ki je bil prodan za 900 milijonov evrov. Naš paket prodajalcev je bil na nivoju čez 70 % lastniškega paketa, bil približno na polovici vrednosti te referenčne transakcije. To je pač osnovno pravilo. Kljub temu da zelo polemiziramo, kaj vse je bilo narobe v tej transakciji, če cilji niso doseženi, pač ni pogojev zato, da se take stvari izvedejo.

Kar se tiče nekaterih poudarkov iz diskusije. Vsi procesi, ki potekajo v SDH, posebej kadrovski procesi, zahtevajo visoko stopnjo zaščite proti morebitnim korupcijskim in drugim tveganjem v zvezi z integriteto, zato na to področje – ta je res velik poudarek v samem delovanju SDH – zelo pazi tudi nadzorni svet SDH in vedno se zelo pazi tudi na izogibanje konfliktu interesov. V tem delu so bila izpostavljena že sama vprašanja, kar se tiče imenovanja nadzornikov SDH in ocene, da obstoji konflikt interesa ene od nadzornic. Tukaj je treba reči, da je gospa, ki se jo problematizira, razkrila Državnemu zboru določeno izpostavljenost, ki jo ima glede potencialnega konflikta interesov v primeru Nove Ljubljanske banke, in je že v svojem razkritju Državnemu zboru v izjavi o integriteti napisala, da se bo izločila iz kakršnikoli odločitev, ki bodo vezane na privatizacijo Nove Ljubljanske banke oziroma na morebitni konflikt interesov pri prodaji NLB, kjer se bo iz postopka odločanja izločila, če bo ocenjeno, da ta konflikt interesov obstaja. Zakonski člen pa točno določa, da morajo nadzorniki SDH podati izjavo, v kateri se opredelijo do morebitnega konflikta interesa. Ta vprašanja so bila večkrat pojasnjena na delovnih telesih Državnega zbora. Na zadnji seji Odbora za finance in monetarno politiko je bilo tudi natančno pojasnjeno, kako je potekal proces nabora in imenovanja nadzornikov Nove

Ljubljanske banke. Pojasnjeno je, da je bila to predhodna ocena primernosti teh kandidatov, po sistemu, ki je vzpostavljen v SDH, da pa bo v skladu z Zakonom o bančništvu naknadno oceno primernosti že imenovanih nadzornikov izvedel regulator, to sta Banka Slovenije in Evropska centralna banka.

Diskusija spoštovanega poslanca gospoda Logarja, kaj smo napisali v pojasnilo Vlade, kakšni so kriteriji za nadzornike bank oziroma Nove Ljubljanske banke. V tem citatu, ki ga je poslanec prebral, je točna diktacija 34. člena Zakona o bančništvu, prepisan 34. člen. Če je bila ob sprejemu Zakona o bančništvu ta diktacija sporna, je bila po načelu delitve oblasti med izvršno in zakonodajno vejo oblasti možnost, da se takšna diktacija spremeni oziroma modificira. Po mojih kriterijih – ki niso toliko pravnoformalistični, ampak bolj vsebinski – je to, kar je bilo zanikano, raznolikost, komplementarnost večšin, znanja in izkušenj. Temu se v poslovnem svetu običajno reče diversity on board, se pravi različnost v odboru. Da pa se citira iz internetnih strani, kaj so demografski vidiki in tako naprej, mislim, da odraža delno tudi enostranski pogled na to situacijo. Še enkrat, pri naboru nadzornikov Nove Ljubljanske banke, ki jo je izvedel SDH, je pač moral slediti usmeritvam, ki jih je glede sestave nadzornih svetov objavila Banka Slovenije. Tukaj sicer nimamo namena, da ščitimo odločitve SDH. Prav je, da so odločitve SDH, posebej, kar se tiče kadrovskih odločitev izpostavljene kritiki javnosti in kritiki parlamenta, ampak ko se tako občutljiva vprašanja izpostavljajo, bi pričakovali, da poslanci, ki ste sodelovali pri sprejemanju zakonov, to upoštevate, da posebno v tem primeru, ko gre za nadzornike največje systemske banke, velja več zakonov, da imamo tudi delno kolizijo zakonskih določb oziroma da je te zakonske določbe treba obravnavati skupaj.

Ustrezna zasedba organov upravljanja Nove Ljubljanske banke je ključni pogoj za uspešnost privatizacije. To je bilo večkrat poudarjeno. Brez tega, da so se izpolnile zahteve regulatorja bank glede kompletne zasedenosti in glede kompetentnosti nadzornega sveta, predvsem pa tudi glede neodvisnosti nadzornega sveta banke, praktično po načrtani poti, ki pa je umestitev delnice na organiziran kapitalski trg z mednarodno uvrstitvijo na eno od mednarodnih borz, takšne privatizacije ni možno izpeljati uspešno. Vsi pa vemo, da so roki, ki so tukaj izpostavljeni, saj zaveze, ki jih je dala Republika Slovenija v okviru postopka za dodelitev državne pomoči, zahtevajo, da se k tem aktivnostim relativno hitro pristopi. Še enkrat, ne bi želeli ščititi nikakršne odločitve SDH o konkretnem kadrovanju. Opravljena bo še naslednja etapa preverbe ustreznosti teh kandidatov s strani regulatorja bank. V tem delu, če bo pač potrebno opraviti korekcijo, nosi odgovornost za te postopke uprava SDH, ki je to peljala in bo morala to napako tudi odpraviti.



Odgovor na diskusijo gospoda Horvata glede tega pogoja za 25 % lastništvo v Novi Ljubljanski banki, tudi v okviru privatizacijskega postopka. To je določba, ki je predvidena tudi že v zavezah, ki jih je Republika Slovenija dala Evropski uniji. To izhaja iz tega, da je NLB sistemska banka in – kar je tudi Evropska komisija razumela – da je v sistemskih bankah lahko tudi delno državno lastništvo o privatizaciji sprejemljiva opcija. V tem delu je tudi strategija tako usmeritev potrdila, ker strategija določa točno privatizacijo 75 % minus ene delnice in pa privatizacijo z umestitvijo te delnice na kapitalski trg. V tem delu je zaenkrat ta rešitev skladna s tem, ker so sprejete zaveze Slovenije in je skladna s strategijo upravljanja. Gospod Horvat je pa opozoril še na določbo glede razpršenosti lastništva, ki pa je lahko moteča v smislu omejevanja prostega pretoka kapitala. Ti argumenti se tehtajo, se ocenjujejo, bodo ključni element potem tudi pri odločitvah, kako potem to privatizacijo izpeljati. Vendar po definiciji, če imamo opravka z umestitvijo na kapitalski trg, ta sama po sebi že predvideva večje število vlagateljev, razpršenost lastništva. Kljub temu bo ta določba strategija še enkrat temeljito preverjena, ne samo z domačimi strokovnjaki, to bo ključni del preverbe tudi pri pripravi dokumentov za umestitev na kapitalski trg. V tem primeru, če bo taka ocena, pa bo pač treba predlagati tudi spremembo strategije, ki se tudi pripravlja.

Glede konkretnih pripomb, ki so bile dane na posamezne postopke, ki jih vodi SDH pri privatizaciji Adrie, pri privatizaciji Palome. Imeli smo obsežne posebne seje Komisije za nadzor javnih financ z detajlnimi pojasnili. Žal mi je, da gospoda Pojbiča ni, ki je zelo kritičen pri tem postopku. Naj najprej pojasnim, da je stališče Vlade, da težko ali pa ne more posegati v postopke, ki so v teku. Kakršnakoli reakcija Vlade na postopke, ki so v visoki dinamiki privatizacije, pomeni rušenje investicijske klime. To prosim, da vsi spoštujete.

Kar se tiče konkretno Palome in dilem okoli izbire enega od dveh vlagateljev, ki konkurirata v tej fazi, je treba poudariti, da je 99 % delničarjev Palome glasovalo za predlagano privatizacijo. 99 %. Volja delničarjev je tukaj kar pomembna. Samo en odstotek se ni strinjal, da je to eden od predlaganih vlagateljev. Ta en odstotek je sprožil zdaj pravna sredstva, začasne odredbe, izpodbojne tožbe in tako naprej. Gre torej za zelo ostro borbo, da se ta volja delničarjev na nek način izpodbije. Izpodbija pa se na ta način, da je postopek potekal nepravilno oziroma nepregledno. Ali je potekal pregledno ali ne, bo pač zdaj imelo možnost razsoditi sodišče. Preglednost v okviru mednarodnih praks in standardov se ocenjuje in v tem delu, kot rečeno, bo sodišče izreklo svoje mnenje. Ni pa nepomembno, da po informacijah, ki jih imamo na ministrstvu, konkurenčni ponudnik ni bil v stanju predložiti finančnih garancij. Brez finančnih garancij pa praktično ni

možno zaključiti oziroma skleniti zavezujočega posla, ki bi potem pripeljal tudi do končne odločitve o tem, kdo bo vstopil v to firmo.

Obsežne diskusije so bile na matičnih delovnih telesih glede teh tako imenovanih poštnih nabiralnikov oziroma družb, ki so ustanovljene v teh postopkih za lastniški vstop v podjetja, ki so v procesu privatizacije ali prevzema. Gre za tako imenovane namenske družbe, ki so v evropski pravni ureditvi običajne, ki so tudi v naši zakonodaji predvidene. Za te namenske družbe morajo v vsakem primeru za vse obveznosti, ki so sprejete v teh privatizacijskih postopkih – za plačilo kupnine, za realizacijo vseh nadaljnjih obveznosti –, finančno garantirati njihovi krovni skladi, ki običajno vstopijo v postopek. To je praksa, ki je v svetu običajna, posebej pa je v Evropi. Če bi to prakso omejevali, tudi lahko pridemo v situacijo, da smo deležni ocene, da omejujemo prost pretok kapitala. V tem smislu pač je odgovornost SDH, da to finančno preverbo kupcev in pa vse te pravne vidike do konca dosledno oceni in na ta način pridemo do maksimalne eliminacije tveganj, kar se tiče morebitnih odstopov od zavez, ki se v takih prevzemih ali pa privatizacijskih postopkih zagotavljajo.

To bi bilo nekaj teh osnovnih poudarkov. Vlada se bo trudila, da bo naprej ta segment državnega premoženja čim bolj odgovorno upravljala.

Glede na to, da sem bil nekajkrat izpostavljen tudi osebno, želim reči samo to, da to funkcijo opravlja – tako jaz osebno kot minister – izključno v javnem interesu. Nimam nobenega osebnega interesa pri upravljanju te funkcije. Ne počutim se kot član kakršnegakoli omrežja, na ministrstvu delam od sedmih zjutraj pa do osmih zvečer, nimam niti časa, da se povežem v kakršnakoli omrežja. V tem delu sem načeloma dolžen dati to pojasnilo. Meni je kristalno jasno, kaj je javni interes, da je ta na prvem mestu, kaj pa je zasebni interes. Želim samo ta namigovanja oziroma te kritike, ki so bile dane, v dveh diskusijah, tudi pojasniti, da ne bo kakšnega dvoma.

Vlada bo naprej delovala v tej smeri, da okvir za upravljanje državnega premoženja pelje v smeri, da bodo doseženi cilji tega upravljanja in da ustvarimo pogoje za to, da se dviguje nivo korporativnega upravljanja, še posebej v SDH, pa tudi v DUTB.

O DUTB je bilo danes nekaj manj besede. Bilo je tudi nekaj tez v diskusijah, kako smo pravzaprav prakso slabega kadrovanja začeli s kadrovskimi menjavami v slabi banki. Tukaj bi posebej rad opozoril na to, da so enostranske ocene, da bodo tuji upravljavci postavili bistveno boljši standard korporativnega upravljanja ali pa upravljanja z državnim premoženjem, relativne. Izredna seja Komisije za nadzor javnih financ je bila sklicana na zahtevo poslanske skupine NSi, in sicer na temo neustreznega upravljanja premoženja v nekaterih primerih, ki jih upravlja DUTB. Konkretno so bili na to sejo povabljeni



predstavniki T2, Avtotehne in še nekaterih drugih podjetij, ki so izpostavili principe, kako DUTB upravlja svojo dejavnost, kako je to neprimerno. To je pa sovpadlo z razrešitvijo nekaterih članov upravnega odbora SDH in se je potem smer te seje spremenila. Ampak tudi tukaj je treba reči, da je na eni strani treba zagotoviti v tem delu tudi širino upravljanja in da so mednarodne izkušnje vedno dobrodošle, niso pa v vsaki situaciji garant, da se najboljše prakse tudi uveljavljajo. Vlada je tako ocenila, da je nujno, da prenovi nadzorni svet DUTB in da tudi DUTB zagotovi, da bodo pri upravljanju tega dela premoženja, ki ga upravlja DUTB, ustvarjeni pogoji, da bo to upravljanje lahko doseglo cilje, ki so pa v primeru DUTB nekoliko drugačni, saj sledijo predvsem temu, da se poplača obveznosti, ki so nastale s prevzemom slabe aktive na bilanco Družbe za upravljanje terjatev bank. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tilen Božič, pripravita naj se gospoda Roberto Battelli in Janko Veber.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Vsekakor je moje mnenje, da stanje na tem področju še ni idealno. Naredili smo nekaj velikih korakov. Eden izmed teh je bil, kot sem že povedal v stališču poslanske, da se je sprejela Strategija upravljanja državnega premoženja, zaradi tega, ker ni dovolj to, da nekdo skuša nekaj sprejeti ali pa skuša nekaj vpeljati, ampak je cilj predvsem to, da na koncu to tudi izpelje. Ta dejansko postavlja en dober okvir, en dober temelj. Praksa se na nek način še gradi, dograjuje, morda bo vmes tudi kakšna stranpot, kakšna napaka, to pa bo definitivno razkril čas. V tem teku je predvsem pomembno, da se čim hitreje naučimo obvladovati tveganja oziroma da se jih prepoznava in tudi ustrezno ukrepa, ko se ta pojavijo. Pri tem je dobrodošlo tudi to, da nekateri z nami delite te vaše izkušnje, ki ste jih imeli z upravljanjem državnega premoženja in z delovanjem na tem področju.

Prej se je kolega Logar spraševal o jajcu in kokoši, kaj je bilo prej. Glede na tradicijo njegove stranke so bili oni v tej hiši pred obema, vsaj v primerjavi s SMC. Vsekakor so pokazali nekaj svojih praks in ekspertiz, kar se tiče upravljanja. Konec koncev je tudi kakšen poslanec, ki je tukaj, nosil pomembno funkcijo bodisi na Sodu, bodisi, ko govorimo o DUTB, bodisi, ko govorimo o kakšni sekretarski poziciji v Vladi, bodisi ob prvem ministru. Kar je potem vezano na to prakso, skrbi za to državno premoženje, ker dejstvo nenazadnje je, da je dobra priprava na delo vsaj tako pomembna kot delo samo, izkušnje pri trasiranju za vzpostavitev bančne luknje.

Če gremo gledati razna leta, recimo od 2004 do 2017, smo šli z zunanjo zadolženost s 15 na 32 milijard. Običajno je to raslo tam nekje do 10 % na letni ravni, v tistih letih smo se

potem kar naenkrat odločili, da bo raslo med 15 in 30 %, kar se tiče zunanje zadolžitve. Tudi kar se tiče drugih kazalnikov v tistem času, so nekako nakazovali na to, da bo verjetno katarza oziroma pristanek kar trd, in ta se je zgodil. Nekaj vlad se je že ukvarjalo s tem in tudi naša vlada se s tem konec koncev ukvarja. In s tem se ne na zadnje ukvarjamo tudi poslanci v Državnem zboru, da se to stanje nekako sanira.

Če gremo naprej, smo se pogovarjali tudi o ugledu, kako določene stvari koristijo, določene stvari škodijo tej državi. Pa vendar mislim, da so tudi kakšne pozitivne zgodbe, ki se zadnje čase dogajajo. Nenazadnje smo govorili tudi o raznih uvrstitvah po lestvicah, ko se je šlo še dol, zdaj, ko gremo gor, smo to malo spustili, ampak recimo na lestvici Svetovne banke smo prišli iz 35. na 29. mesto, na lestvici IMD iz 55. na 49. mesto, na lestvic, ki jo pripravlja Svetovni ekonomski forum, smo prišli iz 70. na 59. mesto. Tako, kot smo naglo padali, se zdaj, kot pritiče takšnim majhnim in izvozno usmerjenim gospodarstvom, ki so lahko tudi relativno odzivna, hitro vzpenjamo.

Če se vrnem nazaj k tistim izkušnjam, kar se tiče prodaj razno raznim skladom. Pred kratkim smo se v tej hiši pogovarjali o Alpini in v tisti zgodbi je vse notri. Imamo tisto zgodbo delavskega lastništva, kjer so imeli pretežni delež delavci, potem se je očitno zalomilo in je prišlo do tega, da je prešlo to premoženje na državo. Potem smo imeli naslednjo fazo, ko je to prišlo na sklad, iz tiste faze spet na državo in tako naprej. Izkušenj v tej državi vsekakor ne manjka, imamo dobre in slabe zgodbe, ne glede na to, kdo je bil v tem udeležen – ali so bili delavci, ali je bila država, ali je bil morda neki zasebni investitor. Kakorkoli že, iskati je treba vedno predvsem dobre prakse in na tistih graditi za naprej. Tudi sekretar je že odgovarjal glede tistih namenskih družb. Od 10 največjih kapitalskih skladov vsi delajo na tak način, tudi EBR dela na tak način in še številni drugi.

Potem je bilo govora tudi o raznih poštnih nabiralnikih in o tem, da naj bi bili Ciper, Luksemburg in takšne države oaza. Jaz ne vem, morda jih velja poklicati in vprašati, če to drži. Jaz mislim, da to ne drži. Konec koncev je tudi vaša vlada, če govorimo o SDS, pripravila en relativno dober dokument za takrat, ko je bil dan ven, da se je definiralo oziroma vzpostavilo tisto črno listo, da so tudi ljudje nekako vedeli, kako ukrepati, kdaj je treba obračunati davčni odtegljaj in tako naprej, ko prihaja do izplačil do te države. Mislim, da tam notri Cipra in Luksemburga ni. Dobro, še marsikatero druge države ni, ki bi lahko bila tam, ampak v redu, teh dveh vsekakor ni in ni potrebe, da bi se tam našle. Poleg tega ima Slovenija tako nastavljeno davčno zakonodajo, da načeloma do oškodovanj ne more priti, vsaj ne pri nas.

Potem se spet pojavlja ena zanimiva povezava. Jaz sicer nisem nek odvetnik tistih, ki so bili pred kratkim imenovani na odgovorne pozicije, vendar če nekdo postavi tezo, da je v



času dela v upravi v neki družbi prišlo do 2 milijard slabitve naložb, se temu reče čiščenje bilanc. Še posebej, če se to zgodi po tistem brezglavem zadolževanju in podeljevanju kratkoročnih posojil, to bolj diši po streznitvi kot po kvarnem delovanju.

V zadnjih parih sekundah bi izkoristil še eno zadevo. Nekaj je letelo na mojo kolegico Vervego, ki se k razpravi pač ni javila, in to je prišlo s strani gospoda Pojbiča. On je že kar nekaj mandатов v tem Državnem zboru in se lahko verjetno tudi iz tega njegovega dolgega staža v tej hiši vidi, koliko je do zdaj naredil v zvezi z družbo, ki jo omenja, torej sladkogorsko Palomo. Tako kot je njej namenil te besede, se lahko verjetno tudi glede njega njegovi volivci v kratkem oziroma v nekem doglednem času odločijo, ali je kaj naredil oziroma ali je storil dovolj. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Roberto Battelli. Pripravita naj se gospoda Janko Veber in mag. Andrej Šircelj.

ROBERTO BATELLI (PS IMNS): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Bančna luknja je nastala v nasprotju z mednarodnimi standardi in celo v popolnem nasprotju z obstoječimi notranjimi standardi. Zakaj je nastala, kako je nastala, kaj in kdo jo je povzročil? Njeno saniranje – Ali je sploh in kako je uspešno? Teh 5 in več milijard, kolikor je bilo vloženih –Kako se jih vrača v proračun, se bodo sploh vračali v proračun, zakaj da, zakaj ne? Ali se zgodba lahko ponovi in zakaj da, zakaj ne? Zakaj vsi trpimo posledice? Ali se lahko in kako se lahko odpravljajo vzroki? Osnovni pojmi niso razčiščeni in pravih informacij ni, da bi se te stvari razčistile. Če demokratične institucije niso v stanju jasno in javno odgovoriti na taka in podobna vprašanja, potem je s pravno državo, milo rečeno, nekaj hudo narobe. Ali pa je preprosto ni. Ali je sploh kdaj bila? Če je ni bilo, zakaj ne? Če je pa bila, kako to, da ni odreagirala? Kako se jo vzpostavi in ojača? Kdo in kako to lahko stori? Verjetno ta parlament, Vlada, pravosodje, nadzorniki, Banka Slovenije. Mi moramo najti način, da vsi skupaj odgovorimo na ta vprašanja ljudem. Tudi in predvsem zaradi tega, ker je iz bank šel pravi denar, mi pa po toliko letih nimamo odgovora na to, kam je šel.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Janko Veber. Pripravita naj se gospod mag. Andrej Šircelj ter predstavnik Vlade.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep dober večer vsem.

Mislím, da se moramo vsi zavedati, da nam je bilo družbeno premoženje, ki je bilo poddržavljeno, s strani ljudstva, ki ima oblast v državi, zaupano v upravljanje. Izvoljeni smo v Državni zbor. Državni zbor imenuje Vlado in

Vlada je tista, ki mora potem na operativni ravni izvajati te naloge.

Jaz se ne spomnim ne predpisa ne zakona, s katerim nam bi ljudstvo omogočalo, da prodajamo premoženje na netransparenten ali špekulativen način. Tega soglasja s strani ljudi nimamo in mislim, da se pri teh zadevah moramo v prvi vrsti zavedati prav tega. Zagotovo je treba slediti tiste cilje, ki omogočajo nadaljnji obstoj in razvoj družb, delovnih mest, omogočati nove investicije, odpirati nove trge in ohranjati oziroma zagotavljati višjo dodano vrednost in s tem tudi kvalitetnejša delovna mesta. To so cilji, ki jih imamo zapisane tudi v Strategiji upravljanja kapitalskih naložb, vendar je bilo v dosednji praksi sprejetih kar nekaj odločitev, tako v Državnem zboru kot tudi pri upravljavcih državnega premoženja, ki ravno ne sledijo vsem tem aktivnostim.

Osebnó sem vedno nasprotoval tem odločitvam, ki so bile netransparentne, nedorečene. Nasprotoval sem tako tistemu sklepu o prodaji 15 podjetij kot tudi ustanovitvi Slovenskega državnega holdinga, ker je odmik od tega, da ima Državni zbor – in s tem seveda ljudstvo – dovolj učinkovit nadzor nad tem delovanjem. Nenazadnje je danes tudi v svojem uvodnem nastopu minister za finance zelo jasno ponazoril, kako gleda na upravljanje nad državnim premoženjem, da se pravzaprav Državni zbor s tem problemom in s to tematiko sploh ne sme ukvarjati, ne sme pogovarjati. S tem je samo dodatno utemeljil moja opozorila, da je ta način upravljanja, kot se ga poskuša prezentirati, v nasprotju s tistim, kar nam je zaupalo ljudstvo.

Ko spremljamo potem konkretne postopke, ki se peljejo v teh prodajah, je mogoče dobiti po mojem mnenju primere resnično slabih praks. Naj spomnim na Telekom, kjer je bilo Telekom treba prodati na vrat na nos, do 11. aprila lanskega leta in ni bila važna niti varnost države, prav noben kriterij tu ni bil pomemben. Do tega k sreči ni prišlo, ampak pozneje zasledimo kako se je preko Apolla, torej špekulativnega sklada, ki je pred tem postal ali poskušal postati lastnik ene od sistemskih bank v Sloveniji, uprava Telekoma odloči, da gre skupaj z Apollom v nakup srbskega telekoma. To naj bi izvedli na način, da bi bile pravzaprav stvarni vložek v to podjetje prav delnice našega Telekoma. Podjetje Apollo bi potem pravzaprav najelo kredit, ki bi ga zavarovalo ravno s tem stvarnim premoženjem, torej s premoženjem Telekoma Slovenije. Če bi bila ta aktivnost izpeljana in če se bi vlada Republike Srbije odločila za prodaj, prav Apollu in našemu Telekomu, ne bi v državni proračun dobili niti centa in seveda tudi dividend iz tega podjetja ne. Pravzaprav bi izgubili nadzor nad tem podjetjem, iz 75 % lastništva bi padli na 30 % delež, in hkrati bi seveda vse dividende in vse, kar bi se dogajalo, šlo za poplačilo kredita podjetja Apollo. Ampak takrat finančni minister ni odreagirál in opozoril na to, da se dogaja nekaj škodljivega, da se lahko zgodi nekaj škodljivega.



Tudi zelo dolgo, predolgo je trajalo, da si je država sploh povrnila glasovalne pravice v Telekomu in Petrolu, dveh najpomembnejših podjetjih. Te glasovalne pravice v teh ključnih podjetjih so bile resnično predolgo odvzete, kar kaže na to, da niso vzpostavljeni pogoji za transparentno upravljanje z našim premoženjem. Ta primer Telekoma je usmerjen v to, da se poskuša priti do tega premoženja z nekim bypassom, kar seveda kaže na to, da zagotovo niti Ministrstvo za finance niti Vlada o tem, vsaj glede na to, kar je bilo javno objavljeno, nista odločala, nista razpravljala, vendar je postopek kljub vsemu tekel naprej.

Če pogledamo nekaj postopkov, ki so bili zaključeni in so nenazadnje vezani prav na tisti sklep petnajstih podjetij. Ena od teh aktivnosti je seveda tudi predmet razprave, ki jo je sprožila opozicija, in prav je, da opozicija sproži to razpravo, to je njena osnovna naloga, zato smo tako tudi organizirani. To je hkrati nadzor nad koalicijo, nad Vlado, Državni zbor pa ima s tem možnost, da dejansko tudi uresniči tisto svojo vlogo, če oceni, da nima zaupanja do tistih, ki upravljajo s premoženjem. Ko pogledamo prodajo Adrie Airways, je bil pred tem izpeljan postopek celo prodaje Adrie Airways Tehnika, ki je imela izjemno visoko tehnologijo, znanje in tudi zaupanje letalskih prevoznikov za servisiranje letal. Tudi Adria Airways Tehnika je bila prodana poljski družbi, ki po teh informacijah, ki jih imamo iz medijev na razpolago, ni imela zaupanja letalskih prevoznikov za to, da bi lahko v večjem obsegu servisirala letala. Ko je kupila našo Adrio Tehniko, si je to seveda zagotovila, ampak s tem seveda tudi vpliv nad delovanjem tega podjetja in zagotovo tudi odliv dobršnega deleža dodane vrednosti dobička iz tega podjetja, ne v državni proračun, ne v državno podjetje Adria Airways, ampak v ta poljski sklad. Sam Aerodrom je bil prodan za, v tem primeru, resnično visok znesek, ampak posledično se je prekinil proces razvoja izgradnje terminala, ki ga je imel naš Aerodrom praktično že zaprtega s svojimi lastnimi sredstvi in evropskimi sredstvi. V bistvu bi postali konkurenčnejša destinacija kot recimo bližnja letališča v tej regiji. Danes se srečujemo s tem, da se v Aerodromu pravzaprav vlaga samo v posodobitev "šalterjev" in notranje opreme, notranje organiziranosti, kar ni razvoj, to je v bistvu samo nekaj opleševalnih aktivnosti, ki pač omogočijo potnikom, da mogoče prej pridejo do vozovnice in nič drugega. Da bi to prispevalo k temu, da bi imeli večji promet, da bi to prispevalo k temu, da bi imeli večjo vlogo v regiji, seveda daleč od tega.

Skratka, to so primeri, ki dejansko kažejo na to, da nismo dovolj pozorni na to, kako se upravlja s tem premoženjem, kako se ga tudi prodaja. In za ta netransparenten način, poudarjam, tega soglasja nimamo.

Nekaj podobnega se je zagotovo zgodilo tudi z Novo Kreditno banko Maribor. Ni običajno, da sistemsko banko dokapitaliziraš za 800, prodaja

za 200 in vzameš še obveznosti na sebe, da če bodo podrejene obveznosti opredeljene kot take, da jih ni bilo, da se jih ni smelo odvzeti, bomo pravzaprav tudi to obveznost prevzeli na svoja pleča. Tako smo pravzaprav podarili teh 800 milijonov nekemu skladu. To je zelo resno vprašanje, o katerem se zagotovo moramo pogovarjati.

Je pa res, da mnogi predlogi, ki jih dobimo s strani opozicije, opozorijo na te nepravilnosti, hkrati pa v nekem trenutku tudi preskočijo tisto fazo, ko se nalaga ugotavljanje odgovornosti za takšno početje. Prav bi bilo, da dejansko poskušamo slediti vsem tem procesom, in če nekeje ocenimo, da gre za nezdržljivost in konflikt interesov, potem je prav, da ta konflikt interesov pravzaprav ugotovi Komisija za preprečevanje korupcije v skladu z njenimi pristojnostmi, potem je pa seveda na Vladi, da odreagira, to uredi, odpravi. Če tega ne uredi, je potem na vrsti Državni zbor, ki mora potem razrešiti nadzorni svet in zopet upravičiti zaupanje ljudi, da je bilo nekaj netransparentno ravno skozi ta način. V nekem postopku nam zakonodaja to omogoča, nalaga, daje to pristojnost, seveda pa ne smemo preskočiti vseh teh obveznosti na način, da pozabimo na nekatere ugotovitve, ki pa so ključne za to, da ti postopki tudi stečejo. Zato so bili tudi številni sklepi v dosedanjih fazah pravzaprav zavrnjeni, ker niso tekli prav za vso proceduro.

Bi pa še enkrat opozoril na to, kar sem omenil tudi v uvodnem nastopu v imenu poslanke skupine. Z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu smo se obvezali, da se KAD najkasneje do 31. decembra 2015 preoblikuje v neodvisen in avtonomen demografski rezervni sklad. To premoženje mora biti namenjeno tudi temu, da zagotavlja dolgoročno polnjenje pokojninske blagajne in s tem tudi nagrado vsem ljudem, ki so ustvarjali to premoženje tudi v prihodnosti. To je nekaj, kar je treba resnično realizirati, to premoženje pa potem tako upravljati, da se bo ta sklad ustrezno polnil. Prav bi bilo, da se tudi oblikujejo lastniški skladi zaposlenih iz tega državnega premoženja, s katerim gospodarijo potem zaposleni, torej ljudje, ki so sicer lastniki tega. To bi bila tista primerna oblika upravljanja in tudi zaupanja politike do ljudi in tudi obratno. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Gremo proti koncu in vsekakor je vprašanje, kaj pravzaprav prinese takšna seja. Prinese vsekakor opozorilo vsem in seznanitev z dejanskim stanjem na področju upravljanja z državnim premoženjem. Tista informacija, ki je dejansko najbolj šokantna, je sporočilo ministru za finance, naj se o tem ne bi govorilo. Imam vprašanje za njega, ali gremo nazaj v nek drug



sistem, totalitarni sistem, kjer se o določenih zadevah ni smelo govoriti in se ne sme govoriti. Tudi škodljivost tega je zelo diskutabilna. Verjetno je najbolj škodljivo to, da se prodaje vršijo netransparentno in – tudi na podlagi pomanjkljivih podatkov –, da se kadrovska politika dogaja tako, da pravzaprav prihajajo na plano tisti kadri, ki so imeli tudi že določene negativne posledice oziroma so izvršili nekatera dejanja, ki so škodovala Sloveniji, tako glede bančne luknje kot tudi glede določenih privatizacij. To je ena zadeva.

Druga zadeva pa je, da bomo v Slovenski demokratični stranki stalno opozarjali na tovrstne težave, tudi na tovrstne nepravilnosti, ki se dogajajo pri opravljanju državnega premoženja. Zelo nam je žal, da nas koalicija ne podpre pri nekaterih predlogih, ki so relativno nevtralni in ki bili v korist vsem državljanom in državljanom.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ:
Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobijo besedo še predstavniki Vlade in predstavnik predlagatelja. / oglašanje iz klopi/
Pred tem še? Razprava? Dobro, ni problema.

Najprej dajem besedo predstavniku predlagatelja mag. Marku Pogačniku, potem pa prehajamo na del, ki sem ga napovedal.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

Po približno 7 urah današnje razprave sem jaz prepričan, da je bila zahteva za sklic, ki smo jo vložile tri poslanske skupine, upravičena, kajti dejstvo je, da je pri današnji razpravi od 7 poslanskih skupin 6 poslanskih skupin na nek način pritrdjevalo vsem tem našim očitkom in pa pomislekom v zvezi z upravljanjem državnega premoženja. Pri tem je treba posebej poudariti, da sta imeli del kritične razprave tudi dve poslanski skupini, ki sta članici Vlade. Jaz sem prepričan, da je takšen korak, za katerega smo se odločili, pravi, dejstvo pa je, da nam ni vseeno, kaj se dogaja z državnim premoženjem oziroma kakšne posledice bodo zaradi tveganj, ki obstajajo pri tem upravljanju državnega premoženja, v bližnji prihodnosti nosili davkoplačevalci.

Dejstvo je, da se vsa tista opozorila in pa na nevarnosti, ki smo jih opozarjali pri sprejemanju upravljanja državnega premoženja, pri spremembah Zakona o Slovenskem državnem holdingu, zdaj kažejo tudi v praksi. Ne glede na vse, mislim, da v današnji razpravi zgolj Poslanska skupina Stranke modernega centra ni sledila ali potrjevala določenih tez, ki smo jih navedli. Vsekakor smo predlagatelji prepričani, da upravljanje državnega premoženja s strani vlade Mira Cerarja in koalicije SMC, SD in Desus ni ustrezno. Ni ustrezno, ni učinkovito, ni transparentno. Zaradi tega verjetno obstaja veliko tveganje, da izplen pri prodaji ali pa pri upravljanju ne bo takšen, kot bi lahko bil.

Predvsem so sporne nekatere kadrovske poteze, ki smo jih že navedli, kajti tudi tekom današnje seje predstavniki Vlade niso pojasnili, zakaj so zamenjali vodstvo Slovenskega državnega holdinga. Dejstvo je, da je bil takrat razpis za imenovanje dodatnega člana uprave, potem je pa na nočni seji prišlo do odločitve, da se razreši tako predsednika uprave kot enega člana uprave Slovenskega državnega holdinga.

Kadrovanje v nadzorni svet Nove Ljubljanske banke. Laž od državnega sekretarja, ki jo je izrekel v zvezi z zahtevo Banke Slovenije, da se zamenja prvega nadzornega Nove Ljubljanske banke, gospoda Podbevška. Dejstvo je, da se začne v vseh viharjih, ki jih izvajata tako širša kot strokovna javnost, ta koalicija začne potem drugače obnašati. Dejstvo je, da so tudi tekom današnje razprave v Poslanski skupini SD in Poslanski skupini Desus jasno izrazili dejstva, da obstaja tudi z njihove strani grenak priokus pri kadrovanju v Novi Ljubljanski banki ter pri vodstvu in nadzornem svetu Slovenskega državnega holdinga. Treba je povedati, da se Vlada na nek način še vedno izogiba. Enkrat bi direktno opravljala z državnim premoženjem, drugič vse te pristojnosti daje na poslovodne organe SDH. Zakaj ste potem prenesli terjatev iz DUTB na Slovenski državni holding? S tem ste dali dejansko direktno nalogo. Zanima me tudi, kako bo Slovenski državni holding lahko prenesel to finančno breme. Po nekaterih informacijah prenos te terjatve zahteva 42 milijonov. Treba je poudariti, da je glavno poslanstvo Slovenskega državnega holdinga verjetno še vedno tudi poravnava vseh zakonskih obveznosti. Tudi prejšnje vodstvo je povedalo, da bo verjetno potrebno dodatno izobraževanje, sploh za obravnavanje zakonskih obveznosti glede na načrt odprodaje premoženja. Tukaj ste direktno dali neko nalogo, čeprav pravite, da se ne smete vmešavati. Dejstvo je, da Vlada mora predlagati zamenjavo nadzornega sveta, ampak ga ne more predlagati kar tako. Štiri alineje narekujejo, kdaj se sploh nadzorni svet lahko zamenja pri ugotavljanju konfliktov, pri ugotavljanju nepravilnosti.

Drugo je pa dejstvo, ko se Vlada izogiba odgovornosti kot skupščina, da naloge in pristojnosti izvaja Vlada, in sicer tako v DUTB kot v Slovenskem državnem holdingu. Vsaj Zakon o Slovenskem državnem holdingu vam ne jemlje niti ene takšne pristojnosti, kot jo skupščini določa Zakon o gospodarskih družbah. Tukaj torej, spoštovani gospod Dragonja, poskušate malo megle spustiti na določene zadeve.

Verjetno imamo v opoziciji to pravico, da opozarjamo na določene zadeve, da opozarjamo na določena tveganja pri prodaji državnega premoženja, omenjeni sta bili dve podjetji, in sicer Adria Airways in Paloma. Še vedno sem prepričan, da obstaja velik dvom, da magistrica Barbara Smolnikar ne izpolnjuje kriterijev za članico nadzornega sveta, ki jih



narekuje Zakon o Slovenskem državnem holdingu. Še bolj sem postal v to prepričan, ko je predsednik nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga omenil, da se omenjena gospa izloča pri odločitvah, ki so vezane na Novo Ljubljansko banko. Še vedno ni odgovora, zakaj predsednik nadzornega sveta hodi v kabinet Vlade, če je SDH neodvisen. To je povedal sam predsednik državnega holdinga na seji, na kateri ste bili prisotni tudi vi.

Na kup teh vprašanj danes še ni bilo odgovora. Nekaj časa še imate, spoštovani gospod Dragonja, in predlagam, da odgovorite na ta vprašanja.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v kateri dobijo besedo še predstavnik Vlade in predstavnik predlagatelja.

Najprej ima besedo predstavnik Vlade, državni sekretar na Ministrstvu za finance, gospod Metod Dragonja.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospod predsednik.

Normativni okvir upravljanja državnega premoženja v Sloveniji je bil od leta 2010 zamenjan štirikrat. Do leta 2010 so podjetja v državni lasti upravljali pretežno na ministrstvih, 2010 je bil z ZUKN – Zakonom o upravljanju kapitalskih naložb vzpostavljen AUKN, ki je upravljal do sprejema ZZDH-1 leta 2012, kar je bil tretji model upravljanja, in leta 2014 je bil sprejet Zakon o Slovenskem državnem holdingu 2, ki je vpeljal principe OECD v to upravljanje. Peta menjava modela upravljanja bi bila po oceni Ministrstva za finance nesmotna, bila bi v nasprotju z dobrimi praksami, ki jih priporočajo mednarodne organizacije na tem področju. Naše stališče je, da je pač ta model upravljanja treba dosledno uveljavljati, treba ga je tudi izboljševati, dopolnjevati. Dopolnjevala se bo tudi Strategija upravljanja kapitalskih naložb, ki bo tudi predmet diskusije. Naša ocena je kljub vsemu, da je bolje, da imamo določeno strategijo, ki nam je vodilo pri upravljanju, kot da bi bili v tem obdobju brez strategije.

Po tem, ko so bili vzpostavljeni ključni akti, ki predstavljajo okvir za upravljanje državnega premoženja, to so strategija, letni načrt upravljanja in postavljeni cilji SDH, je jasno postavljena tudi ločnica, kar se tiče pristojnosti Vlade in pristojnosti Državnega zbora pri poseganju v tista vprašanja, ki so v pristojnosti SDH. Vlada ni pristojna za to, da bi vplivala na upravljanje posameznih kapitalskih naložb ali na potek posameznih privatizacij. Prav tako takšne pristojnosti nima Državni zbor. Vlada tudi nima pristojnosti, da bi direktno posegala v kadrovske rešitve in postopke, ki jih vodi SDH. Vlada samo predlaga Državnemu zboru člane upravnega odbora Slovenskega državnega holdinga in morebitno njihovo razrešitev.

Kar se tiče vprašanja, ki je bilo postavljeno, glede imenovanja oziroma menjave uprave

Slovenskega državnega holdinga, ki jo je izvedel nadzorni svet Slovenskega državnega holdinga in ne Vlada, ta odločitev bazira na 33. členu Statuta Slovenskega državnega holdinga, in to je v gradivu precizno napisano. Ta določa, da po uveljavitvi Zakona o Slovenskem državnem holdingu uprava Soda nadaljuje svoj mandat kot uprava Slovenskega državnega holdinga, in sicer do imenovanja nove upravne družbe, ki jo imenuje nadzorni svet SDH, ki je bil imenovan v skladu z ZSDH-1. To se pravi, da je bila – ne v okviru te vlade, ampak že ko je prejšnja vlada sprejela oziroma vodila postopek sprejemanja Zakona o Slovenskem državnem holdingu 2 – v status vnesena določba, da bo po tem, ko bo imenovan nov nadzorni svet v skladu z novim zakonom, v tistem momentu nov nadzorni svet imenoval novo upravo družbe, saj tudi uprava zapade na nek način pod določbe reelekcije. 33. člen statuta, gospod Pogačnik, 33. člen statuta. V gradivu je to navedeno, večkrat smo to pojasnili in vedno znova se odpirajo ista vprašanja. Na določena vprašanja odgovarjamo trikrat, štirikrat ali petkrat, jasno pa je, da se v plenumu dodatno odpirajo ta vprašanja, da se problematizirajo ne zato, ker ne bi bila pojasnjena.

Vlada bo še naprej aktivno upravljala državno premoženje. Aktivno upravljanje pomeni, da bo pridobivala oziroma je pridobila glasovalne pravice v tistih primerih, ko so bile glasovalne pravice odvzete. To so zahtevni postopki, glasovalne pravice so vrnjene v vseh podjetjih v državni lasti, v zadnjem obdobju so bile te vrnjene za zavarovalnico Triglav in za Telekom. V primeru Petrola, gospod Veber, pa nikoli niso bile odvzete. SDH bo aktivno upravljal podjetja, tako da bodo doseženi cilji, ki so postavljeni z letnim načrtom za SDH in za posamezna podjetja. Aktivno tečejo privatizacije, aktivno tečejo prestrukturiranja podjetij, ki jih delno vodi SDH, deloma pa DUTB. Aktivno tečejo tudi nekateri postopki pridobitev oziroma določenih lastniških sprememb, ki so bili delno tudi izpostavljeni v tej pobudi, ki pa imajo tudi zelo jasne cilje, ki so oprti na določbe strategije in na to, da se zagotovijo določena lastniška sidra, pod dodatnim pogojem, da se ustvarja dodatna vrednost, to se pravi, da se na osnovi takšnih pridobitev lahko potencialno računa na pridobitev premije, ki je vezana na določene lastniške / nerazumljivo/, ki dajejo vpliv. V sklopu aktivnega upravljanja bo tudi vzpostavitev rezervnega demografskega sklada in preoblikovanje Kada v rezervni demografski sklad. Ta zakon je pripravljen in bo posredovan v javno diskusijo v kratkem. V sklopu aktivnega upravljanja bo sodila tudi ocena, ali so izpolnjeni pogoji za to, da se dopolni Strategija o upravljanju kapitalskih naložb. Ta ocena mora biti usklajena, zeleno je, da je usklajena med SDH, ki je upravljavec v tem delu, in med Vlado, jasno je, pa da bomo prisluhnili tudi drugim in parlamentarnim strankam, med drugim zato, da bi ta okvir upravljanja podjetij v državni lasti



lahko še izboljšali. Mislim, da s tem izkazujemo aktivni pristop k upravljanju državnega premoženja po vseh principih gospodarnosti, preglednosti, odgovornosti za učinkovito upravljanje.

So posamezna vprašanja, ki so še posebej občutljiva, kot so kadrovski procesi. Za ta vprašanja je v celoti pristojen SDH. Teorije o tem, kako se vrača neko obdobje old boysov oziroma da neke stare strukture prevzemajo, jasno, da so rezultat določenih ocen na tem področju, lahko rečemo, da so povsod po svetu nadzorniške strukture v glavnem sestavljene iz seniorjev, ki imajo dobre izkušnje pri vodenju in te izkušnje vodenja potem lahko prenašajo tudi v nadzor in upravljanje na nadzornih pozicijah v gospodarskih družbah. Še enkrat, ne želimo zagovarjati konkretnih odločitev SDH. Tukaj bodo izboljšave še potrebne in v tem delu bo treba procese kadrovanja, nominacij in potem tudi samega postopka imenovanja nadzornih svetov v družbah, ki jih opravlja SDH, še izpopolniti ter pridobiti optimalni in najboljši možni nabor kandidatov. Za to je bil opravljen en delni uvid v okviru razprave, ki je potekala v okviru matičnega delovnega telesa pred to sejo. V tem delu bo treba tudi pomagati SDH, da bodo ti procesi izboljšani, da bodo zagotovili proces in da bodo zagotovili zelene rezultate. Tukaj je delno možna tudi vloga parlamenta, ker ima parlament direktni uvid v delovanje SDH skozi svojega predstavnika, predsednika Komisije za nadzor javnih financ, ki sodeluje pri delu nadzornega sveta SDH. Ta lahko tudi prispeva k temu, da se ti procesi izboljšajo, da se na eni strani izvaja nadzor nad tem, na drugi strani pa se dajo tudi predlogi, sugestije, kako te procese izboljšati, kako zagotoviti, da bomo tudi v tem bolj delikatnem delu prišli do tega, da bomo lahko zagotovili najboljše kadrovske zasedbe in potem tudi najboljše prakse korporativnega upravljanja z vidika kadrovske zasedbe nadzornih svetov in uprav gospodarskih družb v javni lasti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima še predstavnik predlagatelja mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Predsednik, hvala za dano besedo.

Na vrsto vprašanj seveda odgovor ni bilo. Najbolj me pa razžalosti, ko se sklicujete na to, da predsednik Komisije za nadzor javnih financ lahko prisostvuje sejam nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga. Povejte, da predsednik Komisije za nadzor javnih financ nima glasovalne pravice in da s tem dejansko težko vpliva na izboljševanje poslovanje ali delovanje tako finančnega, organizacijskega Slovenskega državnega holdinga. Zdaj samo še čakamo, da bo nekdo rekel, da tudi predsednik Komisije za nadzor javnih financ gospod Šircelj nosi odgovornost za delovanje Slovenskega državnega holdinga. Mislim, da je to skrajno

neresno in da se je treba zavedati, da smo mi večkrat predlagali in smo še vedno prepričani, da bi morala imeti opozicija mesto v Nadzornem svetu, tako v družbi SDH kot v družbi DUTB, seveda z glasovalno pravico.

Spoštovani gospod Dragonja, treba je poudariti, da je bil pod vladno Mira Cerarja spremenjen tudi zakon o tako imenovani slabi banki. Glavno poslanstvo slabe banke je bilo odprodaja terjatev, vaša vlada in koalicija pa sta dodali dodatno nalogo, in sicer možnost prestrukturiranja podjetij, s tem pa ste vzpostavili dvojno upravljanje. Na eni strani SDH, na drugi strani DUTB, kar ste sami medtem tudi priznali. Vlada je direktno zamenjala del članov upravnega odbora v Družbi za upravljanje terjatev bank in s tem naprtila neko odgovornost, kljub temu, da je bil ta upravni odbor sestavljen z nekaterimi člani, ki ste jih prej imenovali, ampak jih pa niste zamenjali.

Dejstvo je, da bodo vsi ti dvomi danes še vedno obstajali. Kot sem poudaril, me veseli, da je vsaj 6 poslanskih skupin danes nekako pritrdilo tem pomislekom in tveganjem, ki smo jih izpostavili, in sicer predlagatelji v Slovenski demokratiški stranki, Novi Sloveniji in skupini Nepovezanih poslancev, pri tem pa sta tudi dve koalicijski stranki izrazili vrsto dvomov o učinkovitosti upravljanja državnega premoženja. Verjetno bodo kmalu prišli na plan predvsem ti rezultati, letna poročila, na kakšen način se upravlja. Nedvomno pa bo verjetno tudi dovolj velik mejnik, ko bosta morali dati Banka Slovenije in Evropska centralna banka soglasje k članom nadzornega sveta, ki je bil pred kratkim imenovan. Tukaj ste že sami tudi nekako napovedali, kdo bo nosil odgovornost. Bomo videli, kakšen bo potem izplen.

Sila zaskrbljujoče je tudi, da naša največja sistemska banka nima nekega čvrstega vodstva. Odstopil je predsednik uprave, začasno je bil imenovan nov. Slovenski državnih holding je postavil nadzorni svet, na samem Odboru za finance in monetarno politiko pa smo lahko prišli do spoznanja, da tudi nekateri od teh članov, ki so bili imenovani, niso izpolnjevali tistih osnovnih kriterijev akreditacijske komisije v okviru Slovenskega državnega holdinga. Ta banka je pred resno privatizacijo in nima vodstva, nima takšne uprave, ki bi zahtevala, na kakšen način se bodo zdaj peljali ti privatizacijski postopki naše največje sistemske banke. Povedati je treba tudi, da je predsednik uprave Slovenskega državnega holdinga tudi prvič na tej komisiji povedal, kakšni so razlogi za podelitev nezaupnice Janku Medji na skupščini, da naj bi tako prvi nadzornik gospod Podbevšek, ki ste ga razrešili kot Janko Medja, po besedah predsednika uprave SDH preveč ukvarjal s privatizacijo tega podjetja.

Zanimivo bo zdaj spremljati te nadaljnje postopke. Mislim, da bosta tako vlada kot koalicija pred pomembno odločitvijo, kako naprej. Predlagatelji smo prepričani, da bi vlada v Državni zbor morala dati novo strategijo



upravljanja državnega premoženja, ki bi zagotavljala bolj učinkovito, bolj transparentno upravljanje državnega premoženja, predvsem pa da bi ta strategija jasno določala, kateri kupci so primerni in kateri kupci niso primerni za deleže, ki jih prodaja tako SDH kot DUTB.

Osebnost sem še vedno bolj prepričan, da bi bilo s spremembo zakona o tako imenovani slabi banki še bolj pomembno, da bi to strategijo dopolnili, novelirali, kajti mislim, da so se razmerja na trgu s to spremembo zakona bistveno spremenila in da ta strategija, ki sta jo potrdila Državni zbor in koalicija, ni več ustrezna.

Prepričani smo tudi, da bi morala Vlada pod drobnogled vzeti določene odločitve, ki so jih sprejeli organi upravljanja Slovenskega državnega holdinga, predvsem pri imenovanju članov nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke, pri prodaji deležev Paloma, d.d., Adrie Airways in pa seveda tudi nenazadnje razrešitve prejšnjega vodstva Slovenskega državnega holdinga.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora še kdo razpravljati? Nihče.

Potem zaključujem splošno razpravo o predlogu priporočila. V skladu z razlago Komisije za Poslovnik z dnem 9. 12. 2009 Državni zbor ugotavlja, da je postopek obravnave predloga priporočila končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda in 30. izredno sejo Državnega zbora.

Seja se je končala 15. marca 2016 ob 20.05.



INDEKS GOVORNIKOV

B

BAN, URŠKA	7, 22
BATTELLI ROBERTO	51
BOŽIČ TILEN	14, 50

D

DOBOVŠEK, DR. BOJAN	13
DRAGONJA, METOD	46, 54

F

FERLUGA, MARKO	26
----------------------	----

G

GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ	26
-------------------------	----

H

HAINZ, PRIMOŽ	28
HORVAT, JOŽEF	12, 43

K

KRAJNC, MAG. BOJAN	29
KRIVEC, DANIJEL	44

L

LAJ, FRANC	25
LEP ŠIMENKO, SUZANA	27
LISEC, TOMAŽ	43
LOGAR, MAG. ANŽE	35

M

MESEC, LUKA	10
MRAMOR, DR. DUŠAN	8

N

NOVAK, LJUDMILA	33
-----------------------	----

P

POGAČNIK, MAG. MARKO	5, 19, 31, 33, 38, 39, 40, 53, 55
POJBIČ, MARIJAN	41
PRIKL, UROŠ	18, 34

Š

ŠERGAN, VOJKA	40
ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	15, 52

T

TANKO, JOŽE	38
TONIN, MAG. MATEJ	24
TRČEK, DR. FRANC	31, 33

V

VEBER, JANKO	9, 51
VRTOVEC, JERNEJ	21, 35



Z

ZORČIČ, IGOR 37, 39, 40



LEGENDA

- PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS ZL – Poslanska skupina Združena levica**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**
- PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev**
- NeP – Nepovezani poslanec**